243
4885 - 4887

ՊԱՐՏԷՔ ՀՈԳԵՒՈՐ

Պարունակօղ բազում եւ զա-
նազան ջերմեռանդա-
կան աղօթից ։

Ընդ պատշաճաւորութեան տեղ-
ւոյ եւ ժամանակի ։

Թարգմանեալ ՚ի յօհաննիսէ վար-
դապետէ կոստանդնուպօլսեցւոյ ։

Յորում յետոյ յաւելան յայլոց եօթն
աղօթք աղաչականք եւ այլ աղօթք
որ չէին ։

Տպեալ յամի տն̃. 1785 ։
Սեպտեմբերի 26 ։

՚Ի հայրապետութեան Տն̃ Ղու-
կասու հայոց կթղկսի ։

՚Ի ՎԵՆԵՏԻԿ ։
՚Ի տպարանի պետրոսի վալվազէնց ։
Հրամանաւ մեծաւորաց ։

½ 2000

4885

Ամենասուրբ Երրորդութիւն։

ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Гос. Библиотека
ՀՍՍՌ-Арм. ССР
им. А. Мясникяна
35964-6

Իւրաքանչիւրոք հաւատարիմ քրիս֊
տոնեայ յորժամ յառնէ յանկողնոյ յա
ռաւօտու, պարտի նախ կնքել
զինքն նշանաւ սբյ խաչին,
ասելով ։

ՅԱՆՈՒՆ ՀՕՐ
և Որդւոյ, և Հոգ֊
ւոյն Սրբոյ. Ամէն ։

Եւ յետոյ մատուցանել առ ած
զաղօթս հետեւեալս ։

Հայր մեր որ յերկինս ես՝ սբ
եղիցի անուն քո. եկեսցէ ար֊
քայութի քո. եղիցին կամք քո

 ոպ

որպէս յերկինս և յերկրի ։ զհաց
մեր հանապազորդ տուր մեզ
այսօր ․ և թող մեզ զպարտիս
մեր, որպէս և մեք թողումք մերոց
պարտապանաց ․ և մի տանիր
զմեզ 'ի փորձութիւն ․ այլ փրկեա
զմեզ 'ի չարէ ․ զի քո է արքայ-
ութիւն և զօրութիւն, և փառք յա-
ւիտեանս ․ Ամէն ։

Ողջոյն քեզ Մարիամ, լի շնորհ
հօք, տր̃ ընդ քեզ ։ օրհնեալ ես
դու 'ի կանայս, և օրհնեալ է
պտուղ որովայնի քոյ յս̃ ։ Սր-
բուհի Մարիամ մայր այ̃ բարե
խօսեա վն̃ մեր մեղաւորացս՝
այժմ, և 'ի ժամու մահուան
մերոյ ․ ամէն ։

Հաւատամ 'ի մի ած̃ հայրն
ամենակարօղ՝ ստեղծօղն երկ
նի և երկրի ։ Եւ 'ի յս̃ քս̃ որդին
նր̃ միածին տր̃ն մեր, որ յղա-
ցաւ

ցաւ ՚ի Հոգւոյն ս՟բյ․ ծնաւ ՚ի մարիամայ կուսէն ։ չարչարեցաւ ընդ պոնտացւով պիղատոսիւ․ խաչեցաւ․ մեռաւ․ և թաղեցաւ ։ էջ ՚ի դժոխս ։ յերրորդ աւուր յարեաւ ՚ի մեռելոց ։ համբարձաւ յերկինս․ նստի ընդ աջմէ ա՟յ հօր ամենակարողի․ ուստի գալոց է դատել զկենդանիս և զմեռեալս ։ Հաւատամ ՚ի Հոգին ս՟բ ։ ՚ի ս՟բ կաթուղիկէ եկեղեցին ։ ՚ի հաղորդութ՟ի ս՟բց ։ ՚ի թողութ՟ի մեղաց ։ ՚ի յարութ՟ի մարմնոյ ։ և ՚ի կեանս յաւիտենականս ։

ամէն ։

Գոհանամ զքեզ տէր իմ և ա՟ծ իմ ՚ի բոլորէ սրտէ իմմէ՝ և ՚ի բնաւից մտաց իմոց, զի ՚ի գիշերիս յայսմիկ արժանի արարեր զիս պահել և պահպա-

նել, ո՛չ յաղագս իմոյ բարե-
գործութեան, զի իրաւի մեղա-
ւոր եմ ես. այլ վ՟ն քոյոյ մեծի
գթութեան և բարերարութեան։
Ս՟ն որոյ խոնարհութ՟բ աղա-
չեմ զքեզ. տո՛ւր ինձ զմեծա-
գին շնորհ քո՝ առանց որոյ
ոչինչ կարեմ առնել. ո՛պ զի
նովաւ կարիցեմ կառավարել
զիս այսօր 'ի փառս քոյոյ ա՟ծ-
այնոյ հանդիսավեհութեան, 'ի
փրկութի՟ն հոգւոյ իմոյ՝ և 'ի յօ-
գուտ մերձաւորաց իմոց։

Այլ և օգնեա՛ ինձ ո՛վ քաղցր
Տէր իմ, զի կարիցեմ այսուհե-
տև սկսանիլ զբարիս խորհիլ,
խօսիլ, և գործել, և փոխել
զկենցաղավարութի՟ն իմ անպա-
տեհ, և առնել զա՟մ ինչ այ-
սօր, և 'ի բոլոր կեանս 'ի պա-
տիւ և 'ի փառս անուա՟ն քոյ
ս՟բյ, ամէն։

Տէ

ՏԷՐ իմ յս̃ քս̃ , Թէպէտ մե-
ղաւոր եմ ես և անար-
ժան քոյոց շնորհաց , յաղագս
ծանրութեան իմոյ չարագործու-
թեան , սակայն դաւանիմ ճշ-
մարտապէս ; հաւատամ բո-
լորով սրտիւ , և խոստովանիմ
բերանով զքե̃ կաթուղիկէ , և
զառաքելական հաւատն հան-
դերձ իւրայնովք մասամբք ;
ը̃ն որում հաւատայ , և ուսու-
ցանէ սբ̃ եկեղեցին հռովմէա-
կան ։ Եւ քանզի երբեմն յան-
կարծակի հանդիպին կասկա-
ծանք բազումք 'ի զանազան
փորձութիս , զորօրինակ 'ի մե-
ծամեծ հիւանդութիս և յայլս
այցին նմանս՝ յորոց փրկեսցէ
զիս քոյդ ամենակարող զօրու-
թի , եթէ 'ի պատճառ նո-
ցին կորուսանիցեմ զմիտ իմ ,
մինչ զի տարակուսիցիմ 'ի վե̃

ոմանց ո՛չ հաւատոյն մասն
կանց, կամ թէ հաւանեցիմ
մոլորութե՛ց ոմանց, աղերսեմ
և հայցեմ թախանձանօք 'ի
քումմէ հանդիսավեհութ՛է,
բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ
ա̃ծածնին և ամենից սրբոց, զի
ներիցես ինձ ։ Քանզի կա-
միմ ես կեալ և մեռանիլ ա-
ռանց հաւանելոյ երբէք այս-
պիսեաց մոլաց, այսու սրբա-
զանիւ հաւատով և մեծաւ ջեր
մեռանդութ՛բ 'ի գոգ սրբա-
կանի մօրն իմոյ եկեղեցւոյ, որ
ո՛չ ամփոփէ զբազուկս իւրոյ
գթութ՛ն ընդդէմ այնոցիկ,
ոյք խոնարհութ՛բ դիմեն առ
նա ։ ամէն ։

Աղօթք առ պահապան հրեշտակն ։

'Ի խորոց սրտի իմոյ հեզութ՛բ
մտաց աղաչեմ զքեզ ո՛վ
գե-

ճրապայծառ հոգւի հրեշտա
կական , իշխան արքայութեն ,
որ ես կարգեցեալ 'ի ժամու
ծննդեան իմոյ յամէնատեսա
աղբերէ հանդիսավեհութեն
նայ՝ 'ի պահպանութի, և 'ի նա
բարեխնամութի իմոյ անարժա-
նի անձին ։ Պահեա՛ և պահ-
պանեա՛ զիս այսօր 'ի պատրա-
նաց , 'ի խաբէութե , և 'ի հը-
նարից սատանայի ։ Նաև զի զօ-
րութ նշանի սբյ խաչին կա-
րիցեմ յաղթահարել զամ ցան
կուի մարմնական , զամ հպար
տութի կենցաղոյս , և զամ խա-
բէութի հնոյ օձին ։ Նաև քան-
զի աղերսանք իմ ոչ են արժա
նիք , և ոչ բաւականք առ 'ի
ընդունելոյ զոր հայցեմն , վսյ
սորա՛ , զի աղօթիւք քովք հա-
ճիցի տր հեղուլ 'ի սիրտ իմ
զմերձնակէն շնորհ հոգւոյն սբյ։

Օ՛ի ոչ տեսանես՝ մոլորիմ ի-
մով ծուլութբ և անհոգութբ
արտաքոյ հրամանաց փրկչին
իմոյ, և գնամ 'ի ճանապարհ
խաւարային․ մի՛ ուրեմն թո-
ղուր զիս 'ի բաց, ով պահապան
հրեշտակ իմ․ այլ որքան տե-
սանես, թէ ոսոխն մեր սատա-
նայ կամիցի որսալ զիս ուռկա-
նաւ մեղաց, այնքան քոյով սո-
վորականաւ բարեգթութբդ
զգուշապ լե՛ր ինձ օգնական ։
Սոյնպէս և աղաչեմ զքեզ ո՛վ
պատուական հրեշտակդ իմ,
զի 'ի ժամու մահուան իմոյ մի
ձգիցէ զիս սատանայ 'ի խորս
յուսահատութեան, այլ զինա-
ւորեցեալ զինուք սբյ եկեղեց-
ւոյ կարիցեմ յաղթահարել
զնմ զօրութն թունաւորի օ-
ձին ։ Եւ այսպէս քոյով նպաս-
տութբդ առաջնորդեալ ինձ
մինչև

մինչև 'ի վերնական տեսութիւն
ատեղծողին իմոյ, զի ար-
դեամբք չարչարանաց նորին
հանդերձ համայնիւք երջան-
կօք քաղաքակցօք կարիցեմ
հրճուիլ յանդրաճականութեամ
խնդութեան ․ ամէն ։

Յորժամ ելանէ ոք 'ի տանէ 'ի դուրս
պարտի կնքել զինքն նշանաւ
սբյ խաչին ասելով ։

Յանուն հօր, և որդւոյ, և
հոգւոյն սբյ ․ ամէն ։

Եւ յետոյ սկսանիլ ընթեռնուլ
աղօթս ։

Խաղաղութիւն տն իմոյ եղի-
ցի միշտ և հանապազ ընդ իս,
և ընդ համայնից ոսկերաց և
անդամոց իմոց ․ ամէն ։

Ուղղեա՛ ով տր իմ զգնացս

իմ այսօր , և զհամ աւուրս կե
նաց իմոց ։ և դի՛ր պահապան
աչաց իմոց , զի մի՛ տեսանիցեմ
զունայնութիւն ։ սանձեա՛ ևս
զլեզու իմ , զի մի՛ յանցանի-
ցեմ ընդդէմ քում հանդիսա
վեհութե՛ ։ ամէն ։

ՏՐ իմ յս՞ քս՞ որդի այ՞ կեն
դանւոյ , աղաչեմ զքեզ
միջնորդութբ՞ հնգից սրբա-
զանից վիրաց քոյոյ մարմնոյդ ,
զի հաճիցիս պահպանել այս-
օր զհինգ զգայութիւնս մարմնոյ
իմոյ , և արտամերժիցես յի-
նէն զընաւս խորհուրդս , և
զերևակայութիւնս աղտեղիս ,
որք հեռացուցանեն զմիտս
իմ 'ի քէն ։ և դու լե՛ր յոյս
իմ , և զանձ հոգւոյ իմում ։
ամէն ։

Յորժամ հասանէ 'ի դուռն որեւոյ եկեղեցւոյն, պարտէ կնքել զինքն նշանաւ սբյ խա-չին ասելով:

Յանուն Հօր, և Որդւոյ, և Հոգւոյն սբյ. ամէն:

Մնացէք աստ ով վատթարք և ունայն խորհուրդք: Իսկ դու ով անձն իմ պատրաստ լեր 'ի տանն այ առ 'ի երկիր-պագանել և գոհանալ զանէ այ և զփրկչէն քումմէ յոյժ քանէ. ամէն:

Եւ 'ի մտանելն յեկեղեցին պարտ է ասել:

Տէր իմ և Աստ իմ, մտանեմ ես 'ի տուն քո սբ առ 'ի երկիր պագանել քեզ՝ գոհանալ ըզ-քէն, և խոստովանիլ զանուն քո

քո սբ՟ . մ՟ռ զի բարի է յոյժ , առ 'ի ընդունիլ զթողութիւն մեղաց իմոց , և շահաւորիլ շնորհիւ քով սրբով . ամէն ։

Առ յառնուլն զՋուր օրհնութեն , դարձեալ կնքել զինքն նշանա- ւ սբ՟յ խաչին առնելով ։

Ցօղեա՛ յիս մշտկաւ՝ և սբ՟ ե- ղեց . լուա՛ զիս , և քան զձիւն սպիտակ եղէց ։

Առ 'ի գնալն առաջի սբ՟յ սեղանոյն դարձեալ ասել ։

Երկրպագանեմ քեզ , և բարեբանեմ զքեզ տ՟ր իմ յս՟ քս՟, որ զօրութ՟բ սբ՟յ խաչին ա- զատեցեր զբոլոր աշխարհ ։ Բա՛ց տ՟ր զբերան իմ , զի օրհնեցեմ զանուն քո սբ՟ , և սրբեա՛ ըզ- սիրտ իմ յամենից ունայնու- թեանց , և 'ի պղծոց խորհրդոց . զի

զի ընդունակ լինիցիմ քոյոց
ա̃ծայնոց շնորհաց ։

Յա՛ յելանելն ժամանակին 'ի սրբաղ
նարանէն , և 'ի գալն առաջի
Տէրն առ 'ի ընդունել զպա
տարագ , պարտի
ասել ։

Ո՛վ բարեգութ տէր իմ յս̃ քս̃,
հայցեմ 'ի քէն խոնարհու-
թբ̃ , զի բարեխօսութբ̃ք , ար
դեամբք , օժանդակութբ̃ք ,
չարչարանօք , և աղօթիւք ա-
մենից սր̃ց հրեշտակաց և հրեշ
տակապետաց , նահապետաց ,
մարգարէից , առաքելոց , մար
տիրոսաց , հայրապետաց , և
կուսանաց , այլ և շնորհօք հոգ-
ւոյն սր̃բ հաճիցիս հեղուլ 'ի
սիրտ իմ զճշմարիտ զղջումն ,
որպէս զի կարիցեմ ճանաչել
խղճմտանաց իմոց զչարութիւն ,
և

և խոստովանիցիմ առանձինն պատ-ճառանաց զաղտեղութիւս ի-մոց յանցանաց ։ Եւ տուր ինձ Տէր զշնորհս քո սբ̃ , զի կարա-ցից առնել զպատշաճաւոր ա-պաշխարութի̃ , և այսպէս՝ ողոր-մութ̃բ քոյով բարեգթութե̃դ ջնջեսցին մեղք իմ ․ ամէն ։

Մ՛ինչ ժամանայն առն ըշռնայեց ձոխոն , պարտ է ասել ։

Ո՛վ քաղցրագունեղ յս̃ , ան-կանիմ առ ոտս քո մեծա-խոնարհութ̃բ , զորս և բաղ-ձամ ոռոգել , և լուանալ իսկ իմովք արտասուօք ․ վասն զի յիշեմ զտգեղութիւն մեղաց իմոց , զորս ընդդէմ ա̃ծայնոյ քում գործեցի հանդիսավոր-հութե̃ ։ Որ և աղաչեմ զքեզ Տէր ողորմեաց ինձ մեղաւորիս ․ զի

եմ

եմ աղքատ և թշուառ քո
ստեղծուած , վերագնեցեալ
'ի քէն արեամբ քոյով պատ-
ուական , և մի՛ իսպառ ըստ
իմում պատժեր զիս ապար-
դիւնաւորութե̃ . ո՛ր իմ ահա
յիշեցի 'ի բոլորէ սրտէ իմմէ
զսխալանս իմ , և զհատու-
ցումն նց̃ , և զարհուրեցայ :
Ուստի մեծաւ խոնարհութբ̃
նց̃ խնդրեմ 'ի քէն զթողութի̃
առաջադրելով ինձ օգնութբ̃
քոյոց շնորհաց ոչ երբէք յա-
պագայս վերադառնիլ 'ի նոյն
յանցանս , և մեծաւ զգուշու
թբ̃ զհոգ ունել անձին իմոյ ,
և զքեզ սիրել յա̃մէ սրտէ իմ-
մէ : ամէն :

35964-66

ՊԵՏ. ... ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Гос. ... библиотека
ՀՍՍՀ-Арм ССР
Ա. Մ... Мясникяна

Մ՚ինչ առէ խոստովանէն առաջի
նայ, պարտ է և ծնրադր–
եալ ասել:

Խոստովանիմ առաջի քո ամենակարողի, և երանուհւոյ Մ՚արիամու միշտ կուսին. երանելոյն միքայելի հրեշտակապետին, երանելոյն յովհաննու մկրտչին, սրբոց առաքելոցն պետրոսի, և պօղոսի, և սբ՟յ հօրն մերոյ գրիգորի լուսաւորչին, և ամենից սրբոց, և առաջի քո հայր սուրբ; քանզի մեղայ յոյժ; խորհրդով, բանիւ, և գործով, վա՛յ ինձ, վա՛յ ինձ, և յաւէտ վա՛յ ինձ: Վ՟ն որոյ աղաչեմ զերանուհի Մա՟րիամ միշտ կոյսն, զերանելին միքայէլ հրեշտակապետն. զերանելին յովհաննէս մկրտիչն՝ զս՟բ առաքեալս պետ

րոս

րոս և պօղոս , զերանելին Հայրն մեր զսուրբն գրիգոր լուսաւորիչն՝ և զնմա սրբս՝ և զքեզ Հայր աղօթել վ̃ն իմ առ տ̃ր ա̃ծ մեր ։

Մ՛ինչ քահանայն առնէ աղօթեսցէ , պարտ է ասել ։

Ո՛վ գթած և բարերարութիւն տ̃ր իմ յս̃ք̃ս , միայնակ յոյս և փրկութիւն Հոգւոյ իմոյ ․ Հայցեմ 'ի քէն՝ ընկալ զխոստովանութիւն իմ , և շնորհեա ինձ զճշմարիտ զզջումն սրտի , զի լացցեմ , և ողբացցեմ զծուլութիւն իմ , և զանհոգութիւն իմ , զորս ընդդէմ մեծի քում Հրամանի գործեալ եմ ․ այլև ուսո ինձ , զի զայս առնիցեմ Հանդերձ խոնարհութբ և մաքրութբ սրտի ։

ամէն ։

Մինչ առնէ յայս յարկն նուիրութեան, պարտ է տալ:

Ո՞վ Տ̃Ծ յաւիտենական, խնդամ միշտ և հրճուիմ, զի դու ես այն որ ես, և ոչ այլ ոք է էակ, եթէ ոչ քև, և 'ի քէն: Ո՜վ մեծութի՜ անհուն, դու բարութք գիտես զքեզ թէ զինչ ես: գիտես քաջապէս և զիս. զի դու ես Տ̃մ. իսկ թէ զինչ իմ խնդրեսցես, ոչ այլ ինչ եմ խոկամ, եթէ ոչ ոչինչ. Ո՜վ ողորմածագունեդ Տ̃ր, աղաչեմ և խնդրեմ 'ի քէն զթողութի՜ յանցանաց այնոցիկ արանց, որք կան 'ի մեղս մահացուս, և խոնարհապէս մաղթեմ 'ի քէն՝ վ̃ս մեծագնի արեան քոյ, մահուան իսկ և չարչարանաց, զի ներշնչիցես 'ի ն̃ս զցաւս կատարեալս սակս սխալանաց իւր-

թուրեանց անցելոց , և զապաշ-
խարութիւն իսկականս վասն
իւրեանց համայնից մեղաց ,
ոչ զի փառաւորիցի անուն
քո՝ նոքօք և 'ի նոսա : Ցնծամ
միշտ և խայտամ ով Տէր իմ և
ա͞ծ իմ , մինչ նկատեմ զհրեշ-
տակս որք քեզ երկրպագա-
նեն : Բայց ողբամ զիս դառ-
նապէս , մինչ տեսանեմ զմար-
դիկ , որք զքեզ անգիտանան
կամ մոռանան : Ես սակայն
ընդ այնոսիկ երանելեաց հոգ-
ւոց քեզ յար երկիրպագանեմ :
Այլև ըղձամ և կարօտիմ , զի
աշխարհ ա͞մ զքեզ ճանաչիցէ
տիրապէս , հոգւով իսկ և ճըշ-
մարտութ͞բ քեզ երկիրպագա-
նիցէ : Ով Տէր Թագաւոր փա-
ռաց , վերացո զսիրտ իմ 'ի բար
ձունս , զի փառաւորեցից զա-
նուն քո 'որք յերկինս , ոչ հրեշ-
տակք

տակք փառաւորեն զնա ։ Եւ զի զոր ինչ և ասիցեմ և առ-
նիցեմ, վ՛ս քոյոց առնիցեմ փառաց Թարց զիմոյն խնդրե-
լով անձին . ամէն ։

Մինչ ասէ ս՟բ Ա՟ծ, պատարագին և ժո-
ղովրդականքն երգեն զնոյնն
այսպէս միշտ և յաւիտեան
ամէն ։

Ս՟բ Ա՟ծ . ս՟բ և հզօր . ս՟բ և ան-
մահ . ողորմեա՛ց մեզ ։
Ս՟բ Ա՟ծ . ս՟բ և հզօր . ս՟բ և ան-
մահ . ողորմեա՛ց մեզ ։
Ս՟բ Ա՟ծ . ս՟բ և հզօր . ս՟բ և ան-
մահ . ողորմեա՛ց մեզ ։

Այս մինչ ընթեռնուն զմարգարէա-
կանս և զառաքելականս և զաւե-
տարանն, պարտ է մատուցարարութե-
ջալ և ատենդրեր լինել հրամանէն
փնէ, և յետոյ աւել ՚ի ծառայն ըստ
աւետարանն ասացէ ։

Հաւատամ ՚ի մի Ած, Հայրն ամենակարօղ, արարիչն երկնի և երկրի, երևելեաց ամենեցուն, և աներևութից ։ Եւ ՚ի մի Տր Յս Քս, որդին Այ միածին ։ Եւ ՚ի Հօրէ ծնեցեալ նախ քան զամ յաւիտեանս ։ Ած յԱյ, լոյս ՚ի լուսոյ, Ած ճշմարիտ յԱյ ճշմարտէ ծնեցեալ, ոչ արարեցեալ, համագոյակից Հօր՝ որով համայնք եղեն ։ Որ վն մեր մարդկան, և վն մերոյ փրկութե էջ ՚ի յերկնից ։ և ներմարմնացաւ Հոգւոյն սրբով ՚ի մարիամայ կու-

սէն

սէն և մարդացաւ ։ Խաչեցաւ
եւ վն̃ մեր՝ ը̃ պոնտացւով պի-
ղատոսիւ ․ չարչարեցաւ , և
թաղեցաւ ։ Եւ յարեաւ յեր-
րորդում աւուր ըստ գրոց ։
Եւ համբարձաւ ՚ի յերկինս ,
նստի ը̃ աջմէ հօր ։ Եւ վերս-
տին գալոց է հանդերձ փա-
ռօք , դատել զկենդանիս և
զմեռեալս , որոյ թագաւորու-
թե̃ ոչ եղիցի վախճան ։ Եւ ՚ի
հոգի սբ̃ տէրն և կենդանարարն
որ ՚ի հօրէ և յորդւոյ յառա-
ջագայի ։ Որ ընդ հօր և ընդ
որդւոյ ՚ի միասին երկրպագի
և համափառաւորի ․ որ խօսե-
ցաւ մարգարէիւք ։ Եւ ՚ի մի
սբ̃ կաթուղիկէ և առաքելա-
կան եկեղեցի ։ Դաւանիմ զմի
մկրտութիւն ՚ի թողութիւն
մեղաց ․ Եւ սպասեմ յարու-
թեան մեռելոց ։ Եւ կենաց

ա-

ապագային յաւիտենիցն. ամէն:

Ոինչ առնէ մի՛ ոք յերեխայից,
պարտ է առնել:

Ո՛վ տէր իմ և ա՜ծ իմ, աղբիւր անսպառ յաւիտենականի բարութե՛, աղաչեմ ըզքեզ նկատեա՛ քոյով բնականաւ բարեգթութե՛դ 'ի չարչարանս միածնի որդւոյ քո՛յ. զոր կրեաց 'ի փառս քո՛յ, և վասն փրկութե՛ մերոյ: Նայեա՛ց 'ի հնազանդութի՛ն յարակայ, և յապաշխարութի՛ նր, և թէ ո՛չ խնդութեամբ կրրեաց զայնքան վիշտս 'ի պատիւ քո. զայնքան դառնութի՛, զայնքան պարսաւանս, և զայնքան նախատինս, հանդերձ անտանելեօք նեղութե՛ք, զորս կրել կամ խորհիլ ո՛չ է կար մարդկան: Նա զայսո-

սիկ վ՟ն կատարելոյ զքոյդ բա-
րեհաճութիւն ։ Ո՛վ բարե-
գութ հայր , գիտեմ , թէ որ-
պէս սիրելի որդին քո և տ՟րն
մեր յ՟ս ք՟ս եբարձ միայնակ ՚ի
վերայ փայտի սրբոյ խաչին
զմեղս աշխարհի , և լուծաց ի-
բով սրբազանին արեամբ զա՟մ
աղտեղութի՟ և զախտ մեր , մաք-
րելով զնա հրով իւրոյ ջեր-
մագունեղի սիրոյն ։ Նոյն
ինքն զոր դու կայուցեր դա-
տաւոր տալով նմա զա՟մ իշ-
խանութի՟ առ ՚ի դատել ըզ-
կենդանիս և զմեռեալս , վ՟ն
մեծի սիրոյն իւրոյ կերպարա-
նեաց զինքն իբր յանցաւոր ,
և դատապարտեցաւ ՚ի մահ
առ ՚ի զերծուցանել զպարտա
ւորս , ինքնին վճարելով ըզ-
պարտս նոցին՝ գնով անմեղի
արեան իւրոյ ։ Ո՛հ թէ որքան

տատ-

նաստկապէս սիրեցեր զիս տ՟ր
իմ, զի վասն սիրոյ իմոյ ոչ
խնայեցեր յորդին քո միածնին,
զի՛նչ հատուցից քեզ ո՞վ Հայր
մեր ամենասուբ՟, վ՟ս այնքանոյ
հայրականի և խնկականի սի-
րոյ քոյ, զոր միջնորդութ՟բ միած
նի քո հեղեր 'ի վերայ իմ։
Արդ՝ ահաւասիկ գովեմ ըզ-
քեզ, բարեբանեմ զքեզ, գո-
հանամ զքէն, մեծացուցա-
նեմ զքեզ, և ա՟մ զօրութ՟բ
իմով խոստովանիմ զքեզ, և
օրհնեմ զանուն քո ս՟բ։ Եւ
թէպէտ անօթ եմ ես ապա-
կանացու՝ բծաւորեցեալ, և
վատթարացեալ ամենեքումբք
ախտիւք, և ոչ ունիմ գոհու-
նակ և զարժանաւորութ՟ն
գովելոյ զքեզ, որ ես արժանի
ա՟մ գովութեան. Աւասի ո՞վ
Հայր մեր քաղցրա գունեղ,

վերընծայեմ քեզ նորայէս զնոյն միածին և գոհրելի որդին քո, հանդերձ խուրայնովք անտանելեօք վշտիւք, ծոմովք, աղօթիւք, հսկմամբք, և այլովք ամենեքումբք կրիւք, որոց ըմբերեաց վն փրկութե մերոյ: Ըստ այսօրինակ վերընծայեմ քեզ՝ զանմեղ մահն նր, հանդերձ ամենեքումբք արդեամբք չարչարանաց նր, օժանդակութբ անարատ կուսին Մարիամու, և բարեխօսութբ ամենից սրբոց և երանելեաց. որք են 'ի փառս մշտնջենաւորս, յաղագս քաւութե մեղաց իմոց, և թողութե յանցանաց բնաւից ժողովրդոց, վն կենդանեաց և մեռելոց. սակս որոց պարտական եմ աղերսել զքեզ, զի անուն քո մշ միշտ գովեսցի, բարովեսցի, և պա-

կատարելոցն յինէն , և յամե-
նից քրիստոնէից յաւիտեանս
յաւիտենից : ամէն :

Մինչ տան ողջոյն տալոյ մեծանոց ·
պարտ է ասել :

Աղաչեմ զքեզ ով Տէր իմ ա-
մենակարող , և Տէր իմ ո-
ղորմած՝ շնորհեա ինձ զխնդու-
թի ընդ խաղաղութե , զգըն
պումն վարուց , զտեղի ապաշ
խարութե , զշնորհս և զմխի-
թարութի հոգևոյդ սրբոյ , և
զյարատևութի ՚ի գործս բա
րիս · ամէն :

Մինչ տան պատարագ քհն մատուցէ ,
պարտ է ասել :

Մեծընկալցի Տէր զպատա-
րագս զայս ՚ի ձեռաց քոց , ՚ի
գովութի և ՚ի փառս ամենա-
սրբոյ անուանն իւրոյ , ՚ի յօգ-

տութ՟ն և 'ի կեցութ՟ն մեր, և
բոլորի եկեղեցւոյ, իսկ և ընա
ւից հաւատարմից քրիստո-
նէից, և վ՟ն հոգեաց քաւարա
նին. ամէն:

Մ՝Էնչ ասէ ի ընդ սերոբէսն,
պարտ է ասել:

Ո՜վ տ՟ր իմ յ՟ս ք՟ս ճշմարիտ
յոյս մեղաւորաց՝ խոստո-
վանիմ բերանով իմով զմեղս
իմ, և հայցեմ զթողութ՟ի 'ի
քէն ո՟պ զաւազակն, զի բ՟զմ
անգամ ուրացեալ եմ զշնորհս
քո ս՟բ, զոր պարգևեցեր ինձ
'ի փրկութ՟ի հոգւոյ իմոյ, և
կորուսեալ եմ զն՟ս ի՟ վայրա-
պար 'ի փառս սատանայի, աշ-
խարհի, և մարմնոյ, և եղեալ
եմ բազում անգամ պատ-
ճառ մեծամեծ մեղաց իմովք
տգխուիւք բանիւք: Ո՜վ հա-
ճեայ

Ձեաց տ̃ր իմ՛ ներել ինձ , և յի
շել զիս , ո՛չ ներեցեր աւա-
զակին , որ խոստովանեցաւ
զմեղս իւր ; և շնորհեա ինձ
լսել զձայնն զայն , թէ այսօր
ընդ իս լինես 'ի դրախտին .
ամէն :

Մ՛ինչ տան առնէք չերէք , պարտ է
ասել :

Ողջոյն քեզ Ճշմարիտ տ̃ծ ,
ծնեցեալ 'ի մաքրամայ կու-
սէն , որ զենար և մեռար 'ի վ̃ր
խաչին վ̃ն մարդկան : յորում
խոց բացեալ եղև տիգաւ կող
քո ս̃բ , ուստի բղխեաց արիւն
և ջուր . լեր ինձ աղաչեմ 'ի
նուսնդ ; մինչ տակաւին կեն-
ցաղավարիմ 'ի յերկրի , և ա-
ռաջեա զիս 'ի յերկինս ընկե
տող վերջնում խմբղ մահուան .
ամէն :

Մ՛Հ

Ով բարի յն, ով քաղցր յն, ով որդի Մարիամու ողորմեա ինձ։ Երկրպագեմ և գովեմ զքեզ ով տէր իմ յն քն, զի խաչիւ քով սրբով փրկեցեր զաշխարհս, որ մեռար վն իմ, ողորմեա ինձ. ամէն։

Դու ես ստեղծող իմ, և փրկիչ իմ թագաւոր իմ և ած իմ, և տէր իմ, ով յն քն որդի այ կենդանւոյ ողորմեա ինձ. ամէն։

Ողջոյն քեզ ճշմարիտ մարմին ածամարդոյն յի, եղեալ ՚ի վերայ խաչին յաղագս իմոց յանցանաց։ Ողջոյն քեզ ճշմարիտ հաց հրեշտակաց, իջեալ ՚ի յերկնից առ ՚ի գնել զիս։ Ողջոյն քեզ ով կեցութի աշխարհի։ Ողջոյն քեզ բան հօր այ։ Ողջոյն քեզ ընծայ սրբազնական։ Ողջոյն քեզ մար-

մարմին կենդանի։ Ողջոյն քեզ ա՟ծութիւն կատարեալ ։ Ողջոյն քեզ կեանք յաւիտենական ։ Ողջոյն քեզ մարմին մեծագին յ՟սի ք՟սի տ՟ն մերոյ և վերանորոգիչ անձին իմոյ , արա՛ առ իս զողորմութի քո տ՛ր իմ ․ ամէն ։

Մ՛ինչ ասէ ընդ որս ես մեղ ,
պարտ է ասել ։

Ով մշտնջենաւոր և բարեգութ ա՟ծ ․ հայր ողորմութե և ա՟ծ ա՟մ մխիթարութե՟ , որ քոյով բարեգթութե՟դ և բարեհաճութեամբդ մխիթարես զմեզ յա՟մ նեղութե՟ մերում , անկեալ յերկիր առաջի անհնոյ քոյոյ մեծութե՟ , յանձնեմ քեզ զայնոսիկ բնաւ , որոց ասկս պարտական եմ ես աղօթել ։ Նա մանաւանդ

․ անդ զիս զմեղաւորս ․ զի օգ-
նութ̃բ քոյոց շնորհաց այնպ̃
երկրպագանիցեմ քեզ , որպ̃
վայելէ քում հանդիսավեհու-
թեդ երկրպագանել , և մի
իշխիցեմ մեղանչել ընդդէմ
քաղցրութե̃ քում , այլ սի-
րիցեմ զքեզ 'ի վեր քան զա̃մ ,
և զընկերն իմ իբրև զանձն
իմ ։ Արդ՝ արա՛ առ իս զողոր-
մութի̃ քո , զի մի մոլորեցայց
արտաքոյ քոյոց պատուիրա-
նաց , վ̃ն անուան միածնի որդ-
ւոյ քոյ , և վ̃ն արդեանց նր̃ ,
զորս վ̃ն մեր մեղաւորացս ար-
դիւնաւորեցաւ ։

Յանձնեմ ես քեզ զեկեղեցի
քո սբ̃ կաթուղիկէ , և զվեհա
պետն նորին , և զեղբարս նո-
րին կարտինալս , զեպիսկո-
պոսունս , զպատրիարգունս ,
զքահանայս , զխոստովանօղս ,
զվար-

զվարդապետս , և զհանուրս կրօնաւորս ։ Տո՛ւր ն՟ց զշնորհ քո ս՟բ առ 'ի կատարել զհաճութի՛ կամաց քոց , զի մի՛ յանցանիցեն բանի՛ւ կա՛մ գործով , այլ լուսաւորիցեն զմեզ լուսով ճշմարտութե՛ , զի թողեալք զխաւար մեղաց հետևեցուք քեզ՝ որ ես լոյս ճշմարիտ ։ Յանձնեմ ևս քեզ զեպիսկոպոսն այսորիկ քաղաքի , այլև զհայրն իմ , և զմայրն իմ , զեղբարս , զքորս՝ զծնօղս՝ զբարեկամս , զթշնամիս , և զբնաւ բարերարս իմ , որք յանձնեալք են զինքեանս իմոց աղօթից . որք և աղօթեն առ քեզ վ՟ն իմ մեղաւորիս , և վասն հոգեայ քաւարանին ։ Եւս յատկապէս՝ աղերսելով յանձնեմ քեզ . (զայս անուն .) զի տայցես նմա զշնորհ քո ս՟բ , և օգ-

նես

նիցես նմա ՚ի կարիս նորին հո-
գեկանս և մարմնականս, պա-
հելով զնա ՚ի թշնամեաց ե-
րևելեաց և աներևութից ։
Դարձեալ Տ՟ր իմ, և Ա՟ծ իմ,
և բարեգութ հայր իմ՝ աղա-
չեմ զքեզ վ՟ն սրբազանի ան-
ուա՛ն որդւոյ քո յանձնելով
քեզ զբոլոր ժողովուրդ քրիս-
տոնէից, և մանաւանդ զիշ-
խանս նոցին, որք կառավա-
րեն զն՟ս ՟ը հրամանաւ ս՟բյ ե-
կեղեցւոյ, և պահպանեն զս՟բ
հաւատն կաթուղիկէ ՚ի ձե-
ռաց անհաւատից, հրէից, հե-
րետիկոսաց, հերձուա՛ծողաց,
և խաբեբայից քրիստոնէից ։
Եւս առաւել զքաղաքս զայս
զի թողուցուս ա՟մ զյանցանս
սորա, և ողորմեսցիս սմա . ա-
զատելով զսա ՚ի պատերազ-
մաց, ՚ի մահուա՛նէ, ՚ի սովոյ,

զի կալով հաւատարիմ յօրէնս, քո՝ ըստ որում ուսուցանէ հարսն քո Տր Եկեղեցի, փառաւորիցէ զանուն քո Տր յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Մինչ ատէ, եւ եղիցի ողորմութիւն մեծին Այ, պարտ է տալ։

Ահաւասիկ Տր իմ Յս Քս փեսայ սիրեցեալ ՚ի հոգւոյ իմմէ, ըստ բարեգունի եղանակի եւ ըստ իսկականի խոնարհութեան սրտի իմոյ անկեալ յերկիր յանդիման քոյոյ ներկայութեան, մաղթեմ ՚ի քէն յաղագս իմ թշուառացելոյ մեղաւորիս լինել ինձ ՚ի նըպաստ քոյով Ածայնով շնորհիւ, որպ զի մի՛ երբէք իշխիցեմ խորհիլ, խօսիլ, եւ գործել զայլ ինչ բաց յայնցանէ, որք լիցեն առ ՚ի յառաւե-

լութիւն համայնի քոյոյ պատուոյ, 'ի կեցութիւն հոգւոյ իմոյ, և 'ի յօգտութիւն մերձաւորաց իմոց, աղաչեմ ես ըզքեզ յանձն առնելով քեզ ըզընտանիս մերձաւորս, զհարս, զմայրս, զեղբարս, զքորս, զհոգևորս, և զմարմնաւորս. զազգայինս, զբարեկամս, և զբարերարս, և զայնոսիկ՝ որք տուեալք են ինձ, կամ տալոցք են զօգնութիւն, և զխրատ հոգեկան կամ մարմնական: Հայցեմ ես մեծաւ խոնարհութեամբ յանձնառնելով քեզ զգերյարգոյս համայնս սրբոյ եկեղեցւոյ, և զժողովրդականս նոցին, զկրօնաւորս և զաշխարհականս, որպէս զի կարիցեն յարամնալ խոնարհապէս, և հաւատարմապէս 'ի պաշտօնս իւրեանց սրբազանս: Յանձնեմ

և

և ես քեզ 'ի ձեռն զօրութեան
այսօրինակ անճառելւոյ սրբազ-
նագործութեան զամենեսեան ,
որք են 'ի յանձկութիւն հոգ-
ւոյ , յիւրաքանչիւր նեղութիւն ,
'ի տկարութիւնս , 'ի յաշխա-
տանս , 'ի ձախորդութիւն , 'ի
հալածանս թշնամեաց , 'ի տա-
ռապանս հոգեկանս կամ մար-
մնականս ։ Դարձեալ աղա-
չեմ զքեզ , շնորհեա՛ հիւան-
դաց զառողջութիւն , վշտանկե-
լոց զխնդութիւն , նաւելոց զնա-
ւահանգիստ կեցութեան , և այ-
նոցիկ՝ որք են 'ի հալածանս ,
տուր զնպաստութիւն , և զօգ-
նութիւն , ոպ զի մի՛ յաղթահա-
րեսցին յիւրեանց թշնամեաց ։
վերստին մաղթեմ 'ի քէն խո-
նարհութբ , հաճեա՛ց հասա-
նիլ 'ի թիկունս ամենից մե-
ղաւորաց քոյով ածայնով շը-

նորհի՞ զի կարիցեն ճանա-
չել զյանցանս, զորս ընդդէմ
քում ա̃ծայնոյ հանդիսավե-
հութե̃ գործեալք են. և յա
ղագս որոց ճանաչեցելոց առ-
նիցեն զպատկանաւո՛ր ապաշ
խարութի̃. հանդերձ ուղղու-
թե̃ վարուց իւրեանց, և հա-
մարիցին 'ի թի՛ւս որդւոց քոց
'ի կենցաղումն յայսմիկ շնոր-
հօք, և 'ի հանդերձելումն փա
ռօք. ամէն։

Մ՚ինչ առնու, 'ի սրբութե̃ սրբոց.
պարտ է ասել, առ սրբա
զան մարմինն։

Ողջոյն քեզ ո՛վ մարմին քն̃ի
ծնեցեալ 'ի սրբոյ կուսէն
մարիամու, մարմին կենդա-
նի, ա̃ծութե̃ ամբողջ, և ճշ
մարիտ մարդ, ողջոյն քեզ ո՛վ
իսկական կեցութիւն, ճանա

պարհ

տարհ և փրկութի՛ն աշխարհի , աղաչեմ զքեզ փրկեա՛ զիս 'ի չարէ ։

Աղօ— առ սրբազան արիւնն ։

Ողջոյն քեզ ո՛վ արիւն ք̃րի երկնային , և ամենահա՛ս ըմպելի , հեղեղ կենարար , որ լուա՛նաս զմեղս աշխարհի ։ Ողջոյն քեզ ո՛վ արիւն պատուական ցօղեցեալ 'ի վիրէ կողին ք̃րի բևեռեցելոյ 'ի խաչին աղաչեմ զքեզ , մաքրեա՛ զիս 'ի մեղաց ։

Զկնի երկրպագութեան մարմնոյ և արեան տն̃ մերոյ յս̃ի ք̃ի ։

Տէր իմ յս̃ ք̃ս որդի ա̃յ կենդանւոյ , որ զայդ սրբազան մարմինդ , և զպատուական արիւնդ ընկալար 'ի սրբուհւոյ կուսէն մարիամայ ,

զոր և ՚ի վերայ սեղանոյ ն՟րբյ խաչին ՚ի կողէ քումմէ սրբազանէ ցօղեցեր մ՟ծ փրկութե՟ մերոյ , և նոյնով կենարարին մարմնով յարեար ՚ի մահուանէ , և համբարձար ՚ի յերկինս , ուստի գալոց ես ՚ի դատել զկենդանիս և զմեռեալս :

Աղաչեմ զքեզ միջնորդութե՟ այսորիկ կենարարի մարմնոյ քոյ՝ զոր այժմ տեսանեմ ՚ի վ՟ր սրբոյ սեղանոյս . ազատեա զիս յամենից աղտեղութեց մտաց և մարմնոյ , և յամենից չարեաց , այլև ՚ի փորձանաց ներկայից և ապագայից .
ամէն :

Ողջոյն քեզ ով տ՟ր իմ յ՟ս ք՟ս , բան հօր , որդի կուսին մարիամու , գառն ա՟յ , փրկութ՟ի աշխարհի, պատարագ ս՟բ՝ բան մարմին , և աղբիւր բարութե՟ :

Ող-

Ողջոյն քեզ ով տր յս քս, գովութիւն հրեշտակաց, փառք սրբոց, պատճառ խաղաղութե. ածութի ամբողջ, ճշմարիտ մարդ, ծաղիկ և պտուղ յարգանդի անարատ կուսին:

Ողջոյն քեզ ով տր իմ յս քս, ճառագայթ հօր, իշխան խաղաղութե, դուռն երկնից, հաց կենդանի, ծնունդ կուսին մարիամու, և անօթ ածային:

Ողջոյն քեզ ով տր իմ յս քս, լոյս երկնային, գին աշխարհի, խնդութիւն մեր, հաց հրեշտակաց, զուարճութի սրտի, թագաւոր և փեսայ մօրն և կուսի:

Ողջոյն քեզ ով տր իմ յս քս, ճանապարհ յանդորր, ճշմարտութի իսկական, պարգև աշ-

ի սրտի , սէր ծայրագոյն , աղբիւր սիրոյ , խաղաղութիւն և քաղցրութիւն , հանգիստ մեր , և կեանք ապահով՝ ողորմեաց ինձ մեղաւորիս ։

Մ՝ինչ ասէ գառն ոյ չամ այլ ինչ երգ՝ պարտ է ասել ։

Ո՜վ քաղցրագունեղ և ամենազօրութիւն իմ յս քս , աղաչեմ զքեզ , վասն քաղցր արտասուաց երանութեայ կուսին մարիամու սիրելւոյ մօր քո , որովք եթաց զերեսս քո՝ մինչ իջուցեալ 'ի խաչէն կրեաց զքեզ 'ի գիրկս իւրում վիրաւորեա զսիրտ իմ քոյովք սրբազանիւք վիրօք ։ Եւ ի նըպաստութե քոյոց չարչարանաց յարաժամ ունիցիմ ըզքեզ 'ի մէջ սրտի իմոյ ։ Նոր ձեռս հայցեմ 'ի քէն , տուր ինձ

ինձ զերկիւղ քո Տ՟ր. և զսէր։ ջերմացո՛ զիս սիրով կաթուղիկէի հաւատոյ, մաքրեա՛ զմիտս իմ. ուղղեա՛ զբանս իմ և զգործս, և շնորհեա՛ ինձ՝ զի յարամնայցէ սէր քո ՚ի յիս։ և տո՛ւր ինձ զշնորհ քո Տ՟ր, զի մի՛ անկանիցիմ ՚ի փորձութ՟ն։ Լեր ինձ միշտ օգնական, զի մի՛ յանցանիցեմ ընդդէմ քում մեծութ՟նդ, և առաջնորդեա՛ ինձ մնաով միշտ ՚ի սրտի իմում, և ուսուցանելով զիս, շուրջ պատեա՛ զինև, և զօրացո՛ զիս, և պահեա՛ զիս, զի օրհնիցեմ զանուն քո Տ՟ր. ամէն։

Տ՟Ր իմ յ՟ս ք՟ս, աղաչեմ ըզքեզ, որ ոչ միայն ներեցեր թշնամեաց քոց, այլև աղաչեցեր զՀայր վ՟ն դատապարտողաց, և խաչհանողաց։ Ըստ

ցրացո՛ զախորտ իմ, զի մի՛ եղէց
վրէժխնդիր չարեացն ինձ հա
տուցելոց : այլ զի իբրև զքեզ
ներիցեմ յօժարութբ, և տևի
ցեմ համբերութբ ամենեցունց,
որք յանցեալք են ընդդէմ
ինձ : Շնորհեա՛ ևս տո՛ր իմ իմոց
թշնամեաց զճշմարիտ ճանա
չումն, զի մի՛ մնայցեն ՚ի խա
ւարի, և ՚ի չարակամութե.
զի մի՛ զրկիցին ՚ի փառաց քոյոց
չարչարանաց. ազատեա՛ զիս ՚ի
ձեռաց նց, դոլով զինուորե
ցեալ զինու սրբ խաչին, և վե
րակոչմամբ քոյոյ սրբ անուան
այլև անուամբ մօր քոյ և կու
սի ազատեա՛ զիս ՚ի թշնամեաց
յերևելեաց և յաներևութից :
Արժանի՛ արա զիս թողութե,
թէև բազում անգամ եղէ կա
մաց քոց հակառակ մշտադնե
լով զքեզ իմովք խորհրդովք

չա՛

չարիւք ․ բանիւք և գործովք,
և յանձնեմ զիս առ Հայր քո
երկնաւոր ․ ամէն ։

Սպասաւոր սբ̅յն Լուծմայէ՝ առ սրբեա-
լան հաղորդութեան ։

Երկրպագեմ Թագեալ ա̃ծ
քեզ ջերմնապէս ․
որ ենթ այսոց ձևոց ծածկիս
ճշմարտապէս ։
Սիրտ իմ բոլոր ինքնին ըղձիւ
քեզ ենթարկի ․ զի դիտելով
՚ի քեզ բնաւն իսկ նուաղի ։
Տեսակ ճաշակ և շօշափակ ՚ի
քեզ սխալի ․ այլ լսելեօք հա
ւաստացեալ միայն լինի ։
Ներհաւատամ զորինչ ասաց
ա̃ծորդին ․ քանզի ոչինչ ճշ
մարտագոյն քան զբան նորին ։
Ընդ ՚ի խաչին թագուցանիւր
ա̃ծութիւն ․ իսկ աստ դաղի ՚ի
միասին և մարդկութիւն ։

Բայց հաւատով զերկաքան
չիւրն դաւանելով . խնդրեմ
զհայցեալն աւազակին զզջա
նալով :

Մարմնոյդ զխոցս իբրև զԹով
մաս ոչ նշմարեմ . սակայն Ա̃Ծ
իմ գ·լ զքեզ ըստորասանեմ :

Տուր 'ի քեզ զիս առաւել զհա
ւատս ունել . յուսալ 'ի քեզ բո
լորովիմբ և զքեզ սիրել :

Ո՛վ յիշատակ չարչարանաց տ̃ն
և մահուան . հաց կենդանի
կենաց շնորհօղ ազգի մ̃դկն :

Շնորհեա՛ իմում մտօք և միշտ
սնանիլ և կեալ՝ և զքեզ միշտ
քաղցր և բարի առ իմանալ :

Ո՛վ բարեգութ հաւալուսան
Տ̃ր իմ և յոյս , քոյով արեամբդ
զանմաքրութի̃ մաքրեա՛ հոգ
ւոյս :

Որոյ կաթիլ մի՛ զընդհանուր
աշխարհ կարէ , զերծուցա
նել

նել 'ի յանցանաց և 'ի պատժէ։
Որ այժմ 'ի քեզ քօղեալդ յա՛
և եթ նայիմ, միշտ աղերսեմ՝
զի լինիցի ում ծարաւիմ։
Տեսից զքեզ տարաքօղմամբ
քոյոց դիմաց, և տեսութեամբ
երանեցայց քոյոց փառաց։

Տաղ մարմնոյ և արեան տն̃։

Երգեա՛ լեզու փառաւորի,
զխորհուրդ մարմնոյ տն̃ յս̃ի։
Նաև արեան պատուականի,
զոր 'ի գին համօրոյ աշխարհի։
Պտուղն արգանդի հզօրեղի
արքայն եհեղ մարդկան ազ-
գի։
Զի մեզ տուաւ և մեզ ծը-
նաւ, որ 'ի կուսէն ներմարմ-
նացաւ։
Եւ յաշխարհի պանդխտե-
ցաւ, ուր սերմն բանին սըփ-
ռեցաւ։

Կերպն

Կերպն յոր կենցաղավարե-
ցաւ, հրաշի՛ մեծաւ պարփա-
կեցաւ։

Յերեկոյին մեծի ընթրի, Է
աշակերտաց իւր առաքելովն։

Լնլով զօրէնս վաղնջականս,
'ի կերակուրս օրինականս։

Որոց զմարմին իւր յուտելի,
և զարիւն իւր տայ յըմպելի։

Զանն մարմին զհաց ճշմար-
տի՛, առնէ մարմին իւրով
բանի՛։

Այլ զգինին նովիմբ արիւն,
թէ և նուազի զգայութին։

'Ի հաստատել զսիրտ անա-
րատ, բաւական է միայն հա-
ւատ։

Զայսքան ուրեմն սրբազնու-
թի՛ն, մերն յարգիցէ նուաս-
տութին։

Զանզի ուսումն հնոյ կտա-
կի 'նորոյս կարգի ստորանկի։

Նոր-

Շնորհեա հաւատ զլիութի՛ն ,
յուսում նուա՛ղի զգայութի՛ն ։
Ծնողի և ծնեցելոյն , տացի
գովութի՛ն մեհագոյն ։
Պատի՛ւ և երկրպագութի՛ն ,
համայն և բարեբանութի՛ն ։
Նշողին բուկ 'ի յերկոցունց ,
զուգապէս լիցի գոհութիւն ։
ամէն ։

Աղօթք զկնի պատարագին
առնելիք ։

Տէր իմ Յս Քս , որ ոչ միայն արժանի համարեցար առնուլ զմերն մարմին , և համբերել այնքանեաց զանազանից չարչարանաց , և հալածանաց , պատժոց և մահու խոստագունեղի , այլ և հաճեցար մեծաւ քոյով շնորհի՛ւ պարգևել մեզ յեկեղեցւոյ քում անձ ըն սրբազնագունե-ղի

զի հաղորդութեան, որ 'ի վերայ
այդ սեղանոյն, և լինիլ նուաստ
ընծայ՝ ձիր, և շնորհ երկնայ
ին մինչև 'ի վախճանն յաւի-
տենից ։ Աստի աղաչեմ ըզ
քեզ 'ի ձեռն զօրութեան և ար
դեանց այսորիկ ազնուագու-
նեղի և անձնատուելոյ սրբազ-
նագործութեան պատարագիս,
զոր այժմ լուեայ և տեսի՝ յո
րում երևին բնաւք գերագանց
խորհուրդք քոյոց վարուց, չար
չարանց և մահուան, զի յանձն
եղիցին քեզ այսօր հոգի և մար
մին իմ, և որք գոն 'ի տան ի-
մում. այլ զի և մեք արդիւ
նաւորիցիմք ընդունիլ զնե-
րումն մեղաց մերոց, և կեալ
վարուք քրիստոնէականօք այլ
և յանձն եղիցի քեզ 'ի ձեռն
զօրութեան այսորիկ պատուա-
կանագունեղի սրբազնագոր-
ծու

ծուենն բարձրացումն սբ̃յ եկե-
ղեցւոյ, միաբանութիւն քրիս-
տոնէից, բարձումն հերձուա-
ծողաց, դարձումն մեղաւո-
րաց, և ազատումն հոգւոց քա-
ւարանին . ամէն ։

Սրբազան ձևն աշխարհականաց, որք
գնան յեկեղեցին առ 'ի լսել
պատարագ ։

Մինչ քահանայն ասէ յա-
նուն հօր և որդւոյ և հոգւոյն
սբ̃յ ամէն ։ Պարտիմք և մեք
զնոյնն ասել կնքելով զմեզ
նշանաւ սբ̃յ խաչին ։ Եւ մինչ
ասէ՝ խոստովանիմ առաջի այ̃ ։
Պարտիմք և մեք ասել զնոյնն
գոլով չոքեցեալք 'ի ծունկս ։
Եւ մինչ ասի . ազատեսցէ և
զմեզ ։ Պարտիմք խաչակնքել
զմեզ նշանաւ սբ̃յ խաչին ։ Եւ
քանիցս անգամ ասիցի խա-

ղա-

դաղուԹն է ձեզ ։ Պարտիմք խոնարհեցուցանել սակաւիկ ինչ զգլուխս ։ Եւ մինչ ասի ս՟բ ա՟ծն ։ Պարտիմք և մեք ասել զնոյնն ։ Եւ մինչ ընԹեռնանին մարգարէականք, և առաքելականք ։ Պարտիմք չոքիլ, և մտադիւրուԹ՟ ունկնդիր լինիլ ։ Եւ մինչ ասի, ս՟բյ աւետարանիս որ ըստ ։ Պարտիմք կնքել զմեզ նշանաւ ս՟բյ խաչին 'ի ճակատս, 'ի բերանս, և 'ի կուրծս ։ Եւ մինչ աւարտի աւետարանն ։ Պարտիմք միաբան ասել. Գոհուն՟ քեզ տ՟ր յ՟ո ք՟ո ։ Եւ մինչ ասի Հաւատամն ։ Պարտիմք և մեք 'ի միասին զնոյնն ասել ։ Եւ մինչ ասի ։ Եւ ներմարմնացաւ հոգւով սրբով ։ Պարտիմք չոքիլ 'ի ծունկս ։ Եւ մինչ ասի սրբասացուԹին ։ Ո՛չ պարտիմք

չոքել և ոչ բաղխել զկուրծս ,
այլ կալ յոտն և աղօթել ։
Եւ մինչ ասէ՝ Ողջոյն տուք ։
Պարտիմք համբուրել զմի-
մեանս 'ի յուսս , և խոնարհիլ
միմեանց ։ Եւ մինչ ասէ , 'ոք
'ոք. 'ոք ։ Պարտիմք չոքել և ա-
ղօթել ։ Եւ մինչ ասէ առէք
և կերէք , և կամ արբէք 'ի սը
մանէ ։ Պարտիմք խոնարհիլ ,
և երկրպագանել կենարա-
րի մարմնոյ և արեան ՏՆ̃ ։ Եւ
մինչ ասէ , Հայր մեր , որ յեր-
կինս ։ Պարտիմք ամենեքեան
միաբան համաձայնել ։ Եւ
մինչ ասէ 'ի սրբութ̃ի սրբոց ։
Պարտիմք երկրպագանել
մարմնոյ և արեան Քսի̃ Տյ̃ մե-
րոյ՝ և բաղխել երիցս զկուրծս ։
Իսկ եթէ ոք կամիցի հաղոր-
դիլ ։ Մինչ ասէ, Հաւատամ 'ի
Հայր Ած̃ Ճշմարիտ ։ Պարտի և
ինքն

ինքն տեսել զնոյնն ։ Նա և յաւ-
արտմանն պարտի ժողովել
զմիտս իւր և տեսել երկիցս ։ Որ
ոչ եմ արժանի զի մտանիցես
ընդ յարկաւ իմով, այլ ասա՛ բա-
նի՛ միայն, և բժշկեսցի հոգի
իմ ։ Նա մինչ մատչի առ 'ի առ-
նուլ զհաղորդութիւն ։ պար-
տի տեսել մարմին Տն մերոյ
Յսի Քսի պահեսցէ զհոգի
իմ 'ի կեանս յաւիտենականս ։
Նա սպասեսցէ անդ մինչեւ աւ-
արտեսցի պատարագն, և ըն-
թերցանիցի աւետարանն վեր-
ջին ։ 'ի սկզբանէ էր բանն ։

Աղօթք նախապատրաստելոյ ընդունա-
նելոյ ի հաղորդութիւն ։

Ո՛վ պարտականք են հարք և
մեծաւորք տանց հոգալ, զի
իւրեանք ընտանիք երթիցեն 'ի
լսել զտօնախմբութիւնս, և ըզ

սրբա-

որբազան պատարագս , և առ
'ի ուսանիլ զքրիստոնէական
վարդապետութիւն ։ այսպէս
գլխաւորք ընտանեաց ոչ պար
տին ստուգանել 'ի խրատե
լոյ , և 'ի հրամայելոյ իւրեանց
զաւակաց , մշակաց , աշխա
տողաց , ծառայից , և աղախ
նեաց զի յաճախս տօնից եր
թիցեն 'ի պատարագ՝ տալով
նը զպատշաճաւոր ժամանակ .
ապա թէ ոչ՝ մեղանչեն մահա
ցուրէն , մինչ ոչ գոյ հարկա
ւոր պատճառ արգելման ։ Պար
տին ևս ածել զնա առ ամենա
սուրբ սրբազնութիւս եկեղեց
ւոյ , տալով նոցին զժամանակ
դիպաւոր , առ 'ի կատարել
զնոյնս ։
Պարտին ևս ունիլ զբարի նա
խանձ ուսուցանելոյ նոցին ըզ
վարդապետութի քրիստոնէա
կան

կան կատարելապ · ապա թէ ոչ , գոնեայ ուսուցանիցեն զհայր մերն · պաղջոյն քեզն · և զհաւատամն · այլ և առաքել զնոսա 'ի յուսումն ջերմեռանդութե երիք օրըստօրէ ։ Ուսուցանել նց կնքել զինքեանս նշանաւ սբյ խաչին ։ Ընդունել զջուր օրհնեցեալ ։ Յանձնել զինքեանս ածն մերում յոքնի , և ամէն օրհնեցելոյ մօրն նորա մարիամու ածածնին և միշտ կուսին , և պահապանի իւրում սրբոյ հրեշտակին ։ Շնորհակալ լինել զմյ յաղագս բարերարութեցն ընդունեցելոց , և խնդրել 'ի նմանէ զներումն մեղաց իւրեանց ։

Պարտին ևս ուսուցանել , զի բանայցեն զգլուխս՝ մինչ մատնեն յեկեղեցին , կամ մինչ անցանեն յանդիման պատկերի

տն մերոյ յսի քսի, և ամենօրհ
նեցելոյ կուսին մարիամու ած
ածնին, և երկրպագանիցեն
նոյնն ։ Իսկ մինչ սկսանին ու-
տել՝ խաչակնքիցեն զինքեանս
և զկերակուրն, և ասիցեն ։ Ի
փառս այ՝ և սրբուհւոյ ածա
ծնին ։ Իսկ մինչ ըմպեն՝ ասի
ցեն . Գոհութի քեզ քս ։

Պարտին ևս ուսուցանել նց,
ասել զպսակ կամ զվարդարան
ածածնի յամում աւուր ։ Իսկ
եթէ ոչ՝ գիտեայ յաւուրս կի
րակէից և տօնից ։

Իսկ բացարին, որ վարդարան
թարգմանի՝ ոչ այլ ինչ է՝ եթէ
ոչ՝ ասասն և հինգ հայր մեր՝ որ
յերկինս . և հարիւր յիսուն
ողջոյն քեզ մարիամ . ուր են
ժե . անգամ է . հայր մեր . և ժե .
անգամ յիսուն ողջոյն քեզ մա
րիամ ։ զի յերիս մասունս յի

սուն

սուն յիսուն բաժանեն , և զա
նազան անուանմբ կոչեն . զի լին
դալի , ցաւալի , և փառաւոր՝
կամ փառօք լի ։ և այսպիսի ան
ուանակոչութիւ ունին վ̄ն զա
նազան խորհրդոց յինքեանս
ներպարունակելոց՝ որք են գլ
խաւոր խորհուրդք փրկագործ
տնօրէնութե և ներմարմնութե
ա̄ն մերոյ յի̄ի ք̄ի վասն որոյ է
այս վարդարանս յոյժ հաճոյ
և ը̄ունելի աղօթք ա̄յ և ա̄ծ-
ածնին ։ և ունի 'ի բազմաց
ծայրագունից հայրապետաց
պարգևեցեալս զմեծամեծ և
զանթիւ ինտուլճէնցիաս , զի
զներողութիւ և զթողութիւ
մեղաց , և մանաւանդ պատ
ժոյն ներանկելոց վ̄ն մեղաց ,
զորս պարտ էր նմա հատուցա
նել 'ի քաւարանին ։ բայց յոր
ժամ զղջմամբ խոստովանի ոք

զմեղս իւր , և ասէ զբօզարին՝
բազում անգամ լինել՝ որ զա-
մենայն զպարտս իւրոց յան-
ցանացն առ հատուցանէ , նա
և ս առաւել վարձուց և ար-
դեանց արժանանայ ։ և մ՟ն այս
բօզարիս եղեալք են յո՟յ ան-
թիւք և մեծամեծք սքանչե-
լիք ։ և մինչև ցարդ լինին հիա-
ցապէս ։ Արդ՝ առաջին յի-
սունն որ կոչի բաժին խնդա-
լի , ներպարունակէ յինքեան
զհինգ հայր մեր , և զյիսուն
ողջոյն քեզ մարիամ ։ զորս
պարտ է ասել այսպէս ։

Նախ ասել մի հայր մեր , և
Ժ . ողջոյն քեզ մարիամ . մը-
տածելով զ՟սբ աւետիսն զոր
եբեր հրեշտակապետն գա-
բրիէլ առ կոյսն մարիամ ա-
սելով՝ ողջոյն քեզ մարիամ լի
շնորհօք . օրհնեալ ես դու ՚ի

կանայս ։ ընդ նմին եւ միա
ծելով զսբ յղութեան կուսին ,
որ նոյնժամայն հոգւով սր-
բով յղացաւ զբանն այ ։ եւ
այլն ։

Երկրորդին ասել մի հայր մեր ։
Ծ . ողջոյն քեզ մարիամ ։ միա
ծելով զսրբուհւոյ կուսին գը
նալն 'ի տեսութեան եղիսաբե-
թի , որում եւ ետ զողջոյն ։ եւ
եղիսաբեթի մեծաւ խնդութ
ընկալեալ զմարիամ ասաց ,
օրհնեալ ես դու 'ի կանայս եւ
օրհնեալ է պտուղ որովայնի
քո ։ եւ այլն ։

Երրորդին ասել մի հայր մեր ,
Ծ . ողջոյն քեզ մարիամ ։ միա
ծելով զսբ ծնունդն , այսինքն,
յորժամ ամենասրբուհի կոյսն
ծնաւ զորդին իւր զանդրանիկ
զկենաց աշխարհի ․ եւ բազմու
թեն զօրաց երկնաւորաց երգե
ցին

ցին զփառս 'ի բարձունս այ ,
և այլն ։

Չորրորդին ասել մի հայր մեր , Ժ . ողջոյն քեզ մարիամ ։ մտածելով զքառասնօրեայ գնալն 'ի տաճարն տն մերոյ , այսինքն յորժամ ծնօղքն նորա՝ ածին զնա յեհմ յանդիման առնել տն , զոր առընկալաւ սիմէոն 'ի գիրկս իւր՝ և օրհնեաց զած և ասէ՝ արդ արձակես զծառայս քո տր ըստ բանի քում 'ի խաղաղութի . և այլն ։

Հինգերորդ ասել՝ մի հայր մեր , Ժ . ողջոյն քեզ մարիամ ։ մտածելով զայն՝ յորժամ տրն մեր յբ ամ երկոտասանամեայ նստեալ 'ի տաճարին ընդ վարդապետսն , լսէր 'ի նոցանէ և հարցանէր զնս . և այլն ։ վերջացաւ բաժին խնդալին ։

Սկսանի ցաւալին ։ նմանապէս

տուտ եւ պարտ է ։

Նախ ասել՝ մի հայր մեր ։
Ժ . ողջոյն քեզ Մարիամ ։ մը-
տածելով զտ̃ն մերոյ աղօթելն
՚ի պարտիզին ; զտխրելն եւ ըզ
հոգալն , եւ զարիւն քրտնելն ։
եւ այլն ։

Երկրորդն ասել՝ մի հայր մեր ․
Ժ . ողջոյն քեզ Մարիամ ։ մտա
ծելով զտ̃ն մերոյ կապելն ՚ի
սիւնն , եւ անողորմաբար ձաղ-
կելն բազում գանիւ ․ եւ այլն ։

Երրորդն ասել՝ մի հայր մեր ,
Ժ . ողջոյն քեզ Մարիամ ։ մը-
տածելով զտ̃ն մերոյ փշօք պը
սակելն , զթուքն՝ զնախատինքն
եւ զծաղր լինելն ։ եւ այլն ։

Չորրորդն ասել մի հայր մեր ,
Ժ . ողջոյն քեզ Մարիամ ։ մը-
տածելով յորժամ տ̃րն մեր
յ̃ս ք̃ս զծանր փայտ խաչին
բարձեալ ՚ի յուսն տանէր ՚ի

գող-

ժողովոլթեա ։ ո՛չ որքան աշխա
տեցաւ վ՟ն իմ ։ և այլն ։

Հինգե՟րդին ասել՝ մի հայր
մեր , Ժ ․ ողջոյն քեզ մարիամ ։
մտածելով զտ՟ն մերոյ բևե֊
ռելն 'ի խաչին , զծարաւելն ,
և զաւանդական հոգին իւր 'ի
ձեռս հօրն աւանդելն ․ և
այլն ։ վերջացաւ բաժինն ցա
ւալի ։

Սկսանի փառաւորն ։ Ը՟ սոյն
կերպիւ ևս աստ ։

Նախ ասել՝ մի հայր մեր ,
Ժ ․ ողջոյն քեզ մարիամ ։ մը
տածելով զտ՟ն մերոյ յ՟ի ք՟ի
պայծառ և փառաւորեալ ն՟ը
յարութ՟են , և զերևելն աշա
կերտացն ․ և այլն ։

Երկրորդին ասել՝ մի հայր մեր ,
Ժ ․ ողջոյն քեզ մարիամ ։ մը
տածելով զտ՟ն մերոյ հրաշալի
զհամբարձումն 'ի յերկինս ,

և զնստիլն ընդ աջմէ հօր ․
այսինքն, հաւասար հօր ։ և
այլն ։

Երրորդն առել՝ մի հայր մեր,
Ժ․ ողջոյն քեզ մարիամ ։ մը-
տածելով զգալուստ հոգւոյն
սրբոյ 'ի վերայ առաքելոցն,
զորս և ելից և հրաշինեաց սի
րովն ա̃յ ։ և այլն ։

Չորրորդն առել, մի հայր մեր,
Ժ․ ողջոյն քեզ մարիամ ։ մը
տածելով զամենաերանուհւոյ
մօր և կուսին վերափոխիլն 'ի
յերկինս և անպատում փա-
ռօք պսակիլն 'ի յամենասրբոյ
Երրորդութենէն ։ և այլն ։

Հինգերորդն առել՝ մի հայր
մեր, Ժ․ ողջոյն քեզ մարիամ․
մտածելով զհիանալի փառս
ամենասրբոյ Երրորդութեան,
ամենաերանուհւոյ կուսին, և
ամենից հրեշտակաց և սրբոց
երա-

երանեցելոց 'ի յերկինս , որք 'ի յաւիտեանս յաւիտենից օրհնեն զա̃ծ , և զմայրն երանաւէտ տեսութ̃ն ն̃յ ։ և այլն ։

Արդ գիտելի է , զի յա̃մ անգամ , որ վ̃ճարի ասել մի հայր մեր որ յերկինս , և տասն ողջոյն քեզ մարիամ . պարտ է 'ի վերջն ասել , փառք հօր և որդւոյ , և հոգւոյն սրբ̃յ , որպէս էրն 'ի սկզբանէ և այժմ և միշտ , և յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն ։

Իսկ պսակն ա̃ծածնին ունի յինքեան վաթսուն և երեք ողջոյն քեզ մարիամ , և եօթն հայր մեր . 'ի պատիւ և 'ի մեծարանս վաթսուն և երեք ամաց , զորս եկաց սրբուհի ա̃ծածինն 'ի կենցաղումս յայսմիկ . և եօթն հայր մեր , վ̃ն եօթն պարգևաց հոգւոյն սրբ̃յ , որովք զար-

զարդարեցաւ ամենասուրբ
կոյսն ։ Եւ այսպէս ասելով ․
հայր մեր, որ յերկինս, և այլն
ողջոյն քեզ մարիամ և այլն ։
և կրկնելով զնոյնս, բորբոքի
ջերմեռանդութիւն մեր յոյժ
արդիւնաւոր, առ 'ի ստանալ
զշնորհս ա̃յ, 'ի ձեռն ամենօրհ
նեցելոյ ա̃ծածնին ։

Պարտ է ևս երբեմն ասել ըզ
պսակն տ̃ն մերոյ յ̃ի ք̃ի, որ
ունի յինքեան երեսուն և ե-
րեք հայր մեր ․ և հինգ ողջոյն
քեզ մարիամ ։ և այս ասի 'ի
յիշատակ և 'ի մեծարանս ե-
րեսուն և երեք ամացն. զորս
եկաց տ̃րն մեր յ̃ս ք̃ս յայսմիկ
կենցաղոջ ։ Յորժէ և մեք
պարտիմք մինչ ասեմք զպը-
սակս զայս, և կամ զա̃ծած
նին և կ̃մ զվարդարանն, մաղ-
թել զշնորհս ․ զներումն մե-

ղաց

ղաց, զզանպուռն վարուց և ըզ
համահետևումն նոյնն զօրու-
թեց, և համառօտապէս պար-
տի ա՟մ որ գոլ հօգունակ գոր-
ծոյ հոգեկանի ողորմութե՛ն,
որ է օգնական լինիլ վշտացե-
լոց, ազդել և խրատել զմե-
ղաւորս, առ որ յաճետ են պա-
րաճանդեցեալք հարք և մե-
ծաւորք տանց:

Պարտական է ա՟մ որք առ ՚ի
լսել զկատարեալ և զամբողջ
պատարագ, մանաւանդ յա-
ւուր տօնից պատուէրեցելոց:
Իսկ եթէ որք թողուցու զսա-
կաւ ինչ մասն պատարագին
առանց լսելոյ՝ ներելի է, ՚իսկ
եթէ զմեծ մասն ինչ թողու՝
ոչ է ներելի, զի պարտական
մնայ պատարագին: Ուստի
պարտի իւրաքանչիւրոք խոհե-
մապէս զգուշանալ յոչ ելանե-

րոյ յեկեղեցւոյն, մինչև աւար
տեսցի բոլոր պատարագն. Բան
զի եթէ ոք յաւուրս տօնա_
լի մեծութենց պատուիրեցելոց,
թարց հաւաստի բանի, և
հարկաւորի պատճառի, 'ի բաց
թողուցու զլսումն պատարագի
անհոգաբար՝ այնպիսեացս մահա_
ցուօրէն մեղանչէ, որպիսեացս
նոյնն սահմանէ: Մեղան
չեն ևս այնոքիկ, որք ոչ կամին
սակս պղերգութեան, և չար սո
վորութե գտանիլ պատրաստք
'ի սկզբան պատարագին, այն
յնոքիկ, որք ոչ կամին կալ
մինչև 'ի վերջն նորին:
Իսկ այնոքիկ, որք վասն ճշգր
տից և պիտանաւորաց պատ
ճառաց ոչ կարեն յաւուրս ա_
ւուր լսել զամբողջ պատա_
րագն՝ գոնեա պարտին գնալ
յեկեղեցին առ 'ի ընդունել
զջուր

զջուր օրհնեցեալ , չոքել 'ի ծունկս առաջի սրբազնութեան' սրբազնութե մարմնոյ և արեան Տն , կնքել զինքեանս նշանաւ սբյ խաչին , և հաւաքել առ ինքեանս զզգայութիս , զմիտս , և զկամս ․ զի մի ընդ վայր զբաղիցին ։

Եւ առեալ հինգ հայր մեր , և նոյնքանս ողջոյն քեզ մարիամ 'ի պատիւ և 'ի մեծարանս հինգ խոցուածոց Տն մերոյ յի քի ։ Որ և պարտին աղաչել ․ զ'ամն անհնոյ զօրութե աղ-նուէր և մեծագնի արեան իւրոյ , հաճիցի ներել մեզ զան-ցին , և պարգևել զշնորհս ․ զի յաւուր յայնմիկ զգաստա-նայցեն , և զօրանայցեն առ 'ի ոչ մեղանչել ընդդէմ ածայ-նոյ հանդիսամեծութե , ոչ ի-ւիք կէտիւ , ոչ խորհրդով ,

ոչ բանիւ, և ոչ գործով, այլ
մանաւանդ մեծագունիւ զօ-
րութ՟բ արդեանց իւրոցն չար-
չարանաց հաճիցի շնորհել նո-
ցին զհոգին իւր ս՟բ, որ զի կա-
րիցեն կեալ ըստ քրիստոնէա-
կանի կենցաղավարութե՟ առ
՚ի հաճոյն սրբազանի կամաց
նորին հանդերձ իւրայնօք ըն-
տանեօք. այլ և պարտին շնորհա-
կալ լինել զոմնէ մերմէ յոմ-
նէ, մն բարերարութեց ըն-
դունեցելոց, և աղաչել զնոյնն
սակս բոլորի եկեղեցւոյն, և
մն միաբանութե՟ իշխանաց քրիս-
տոնէից, մն դարձման հերձ-
ուածողաց, և հերետիկոսաց,
և յաղագս լուսաւորութե՟ ան-
հաւատից, վասն թշնամեաց
և բարեկամաց, և սակս հո-
գեայ քաւարանին: Եւ ասե-
լով զմի հայր մեր, և զմի ող-

 ջոյն

Ջոյն քեզ մարիամ ։ մաղթել
զՏէրն զայն, յանուն որոյ եկե-
ղեցին այն՝ յորում են, կա-
ռուցեալ է ․ կամ յորում գոն
Նշխարք սրբոյն, կամ սրբոց,
առ ՚ի օգնել ոչ միայն ինքեանց,
և ընտանեաց իւրեանց, այլ
և բոլորի քաղաքին իւրեանց,
երկրին, և գաւառին ։ Յետ
այսոցիկ պարտին առնել ըզ-
քննութիւն իւրեանց խղճմտա-
նաց ․ զղջալ, և ասել զՀաւա-
տամ ՚ի մի Ած ։

Բայց եթէ ոք ոչ ունիցի ըզ
դիպաւորութիւն յժամուն ա-
ւուր լսելոյ զպատարագ, և
երթալոյ ՚ի տունն Այ, այս-
ինքն՝ յեկեղեցին առ որբա-
գունեղ սրբազնութիւն մար-
մնոյ և արեան Տն, այնպիսին
պարտի ունել ՚ի տան իւրում
զմաքուր ինչ անօթ, յորում

պահիցէ զջուր օրհնեցեն, զոր ընկալեալ ջերմեռանդութ՟բ հանդերձ, փնայցէ յանդիմանս սր՟բյ պատկերի ա՟ծն մերոյ յ՟սի ք՟սի, կամ առաջի պատկերի սրբուհւոյ ա՟ծածնին, և անդ անկեալ 'ի ծունկս ասասցէ հինգ հայր մեր, և հինգ ողջոյն քեզ մարիամ, ը՟ վերոյ ասացելոյ խրատու: Բայց սակայն հայր ընտանեացն, և մեծաւոր տանն պարտի ածել ևս ը՟ ինքեան զիւր ընտանիս, առ 'ի առնել զնոյն կրթութ՟ի, և ուսուցանել որդւոց իւրոց, զի և նոքա արասցեն այսպէս, քանզի այսու ջերմեռանդութ՟բ և դոյնիւ ուշադրութ՟բ, ստանի 'ի տ՟նէ ն՟յ մեծամեծ շնորհ հոգւոյ և մարմնոյ: Ըստ այսմ ևս պարտին առնել, 'ի ժամու երեկոյի, ուսուցանե֊

լով

լով որդւոց և ծառայից իւ-
րեանց զնոյն ջերմեռանդու-
թիւն, կրթելով զնա 'ի վարս
քրիստոնէականս, որ զի կեայ-
ցեն և մնայցեն յերկիւղն այ ։
Պարծեալ՝ է եւ գովելի իմն,
զի մինչ լուիցի հնչիւն զան-
գակի աւագ եկեղեցւոյ, կամ
այլոյ ուրուք մերձակայի, որ
իցէ նշան վերացուցման մար-
մնոյ և արեան տն մերոյ յսի
քսի, իւրաքանչիւրոք 'ի յընտա-
նեացն չոքիցի 'ի ծունկս, և
երկիրպագանիցէ հոգւով և
ճշմարտութբ յսի քսի կենա-
գործողին աշխարհի, և յի-
շիցէ թէ վերացումն այն նշան
իցէ բարձրացուցման տն մե-
րոյ յսի քսի վասն կեցութե-
մերոյ 'ի վերայ խաչափայտին,
և խնդրիցէ 'ի նմանէ զնե-
րումն մեղաց իւրոց ։ այսոքիկ

լինիմ 'ի տունս , և 'ի խանութս , և 'ի ճանապարհս . և եթէ ոք ոչ կարիցէ չոքիլ 'ի ծունկս , գոնեայ բանայցէ ըզգլուխն 'ի նշան քրիստոնէական վերապատուութեն , և վերացուցանիցէ զմիտսն առ Ած բաղխելով զկուրծս , և հայցելով 'ի նմանէ զներումն :

Աղօթք վասն բարւոք խոստովանելոյ զմեղս :

Նախ քան զխոստովանութի՛ն խորհեա՛ց 'ի քեզ , թէ զիա՛րդ և ըստ որում ընդդէմ Այ իցես մեղուցեալ , ըստ թուոյն , ըստ ժամանակին , ըստ տեղւոյն , ըստ անձին , ըստ արժանաւորութեն , և ըստ այլոց պարագայից , թէ խորհրդով , թէ բանիւ , և թէ գործով :

ծով։ Եւ ապա խնկաւէտ ե-լուզեալ 'ի քեզ զղջումն մեղաց, ոչ վն ամօթոյ, կամ հարկի, կամ ունայնի փառասիրութե, այլ վն բարեգունեղին՝ քաղցրագունեղին իսկ այ, զի բարկացուցեր զնա։ Յետ որոյ ա-ռաջադրեալ քեզ շնորհօքն քոյ որքան կար է փախչիլ 'ի մեղաց և 'ի մոլութեց. և հետեւիլ առաքինութեց. և սիրել զածծ վն իւր ինքեան, և զընկերս վն այ. որոց իսկ բարութեցն խնդակցիլ, և չարութեցն ցաւակցիլ, և յամե սրտէ քումմէ զկեցութի քո հոգւոյ։

ԱՂՕԹՔ յառաջ քան զխոստովա-նութիւնն։

Ամենակարօղ ածծ, և իրաց ամենից գերագունեղ տր,

որ է՟ ինքեան ես իմաստնա-
գունեղ, բարեգունեղ, արդա-
րագունեղ. և ողորմածագու-
նեղ: Պատուեմ զքեզ, սի-
րեմ 'ի բոլորէ հոգւոյ իմմէ,
և 'ի համայնից իմոյ զօրութե՟ց
'ի վեր քան զա՟մ. վ՟ոյ զղջամ
խոկալդես և ցաւիմ հաճաստա-
պէս, զի այնքանիւք մեղօք ի-
մօք զքո՟յդ մեծային հանդիսա
վեհութ՟ին զայրացուցեալ եմ,
զորս իսկ մեղս այնքան ա՟նգա
շահեմ, ատեմ, մինչ զի եթէ
այժմ առնելիք էին, ոչ ի՟ճիք
հաւանէի առնել զնո: Նու քան
զի դու միայն ես հայր ողոր-
մութե՟ց, ուրեմն ինձ ընձեռումն
շնորհեա, զոր հայցեմ խոնար-
հապէս, զոր և յուսամ ըն-
դունիլ առ 'ի քէն, վ՟ն մեծագ-
նեղի արեան փրկչին իմոյ սիրե-
ցելոյ որդւոյ քո: Նմա և ա-

ռա-

ռաջադրեմ ինձ նպաստութե՛
քոյոյ շնորհի, զլիագոյն պա
տուիրանաց քոց պահպանութե՛ն,
զփախուստ յառթից մեղան-
չելոյ, զզառնագոյն՝ և զկատա
րելագոյն յանցանաց իմոց ըղ
խոստովանութիւն. և սուաջա
գրեցելոց ապաշխարութե՛ց զամ՛
բողջ վճարումն: Այլորդ՝ վ՛
վճարատուութե՛ զիս բոլոր քեզ
ընծայեմ, ը՛ առից և կրից ի-
մոց, զորս ըղձամ, զի բարեհա
ճուք առ ընդունելիցիս ՚ի միու-
թն արդեանց որդւոյ քո ՛ն
մերոյ յ՛ի ք՛ի: Եւ որ ինչ
անյաջողութե՛ ինձ դիպիցի,
ըմբերեցից վ՛ մեծագունեղի
սրբագունեղի իսկ քոյոյ անու՛
ան, որում և զիս ծառայ գու-
մշտնջենաւոր ասեմ, և տեառ-
նագրեմ:

Յորժամ մեղանչեմ, վաղվաղակի ողբամ և հեծեծեմ, ոչ վ՟ն այնորիկ, զի զպատիժ կրելոց իցեմ, այլ վ՟ն այնորիկ, զի զՏ՟ր քո զայրացուցեր, զայնչան բարերարին քո, զայնքան սիրողն զքեզ, զայնքան կեցութե՟ քոյոյ զկարօտն, մինչ զի զորդին ես իւր 'ի պատուհաս քո մատնեաց. հեծեծեմ ուրեմն, և մի՛ երբէք թողուր քեզ զմեղս առնել։

Աղօթք յառաջ քան զխոստովանութիւն։

Ով բարեգութ Տէր իմ Յս՟ Ք՟ս, աղաչեմ զքեզ 'ի բոլորէ սրտէ, և 'ի բնաւից մտաց իմոց, ընկա՛լ զխոստովանութի՛ իմ, զոր կամիմ առնել այսօր առաջի

ռաջի քո , և տո՛ւր ինձ զճըշ-
մարիտ զղջումն վասն ընաւից
իմոց յանցանաց ։ Ո՛վ քաղց-
րաբարութեղ յի՛ս առաքեա՛ 'ի հո-
գի իմ և 'ի միտս իմ զլոյս ճշ-
մարտութեան քո առ 'ի գիտել
և ճանաչել զհամարս մեղս՝
և զյանցանս իմ , զորս պար-
տիմ խոստովանիլ առաջի քո ։
և առ 'ի ուսուցանել ինձ , զի
կարիցեմ լրութբ սրտիւ , և
ջերմեռանդութեամբ մատչիլ առ
այսքան ահաւոր խորհուրդ
ապաշխարութեան ։ ամէն ։

Յետոյ գնալ պարտիմք առ խոստո-
վանահայրն , և խաչակնքել զերեսս
մեր ասելով՝ յանուն Հօր , և այլն :
և ասել Խոստովանիմ առաջի Այ , որ
գրեալ 'ի վերոյ : և ապա առանձինն պատ-
մել մասնաւորապէս զգործեցեալ
մեղս :

Աղօթք զկնի խոստովանութե :

Եղիցի քեզ Տէր աղերսեմ արդեամբք երանուհւոյ միշտ կուսին ծնողի քոյ Մարիամու և համայնից սրբոց , հաճելի և ընդունելի այս խոստովանութիւն իմ . և որ ինչ պակաս մնաց ինձ այժմ և յայլում ժամու՝ թէ 'ի բաւականութէ զղջման , թէ 'ի պարզութէ արտաքերման , և թէ յամբողջութէ խոստովանութե , լցցէ գթութի քո և ողորմութի , ո-

որովք եւ հաճոյիցիս լիապէս եւ կատարելապէս արձակել զիս ՚ի յերկինս ։

Որ կեաս եւ թագաւորես ընդ հօր եւ ընդ սրբոյ հոգւոյն ա՛ծ ՚ի յաւիտեանս յաւիտենից ։ ամէն ։

Աղօթք զկնի խոստովանութ՟ ։

Ո՜վ տէր իմ եւ փրկիչ իմ յի՟ս ք՟ս, աղաչեմ զքեզ, հաճեա՛ց քոյով շնորհիւ՛ վերընդունել զխոստովանութիւն իմ ։ եւ լի՛ց զպակասութիւն սորին քոյով անհնիւ՛ բարեգթութե՟դ ։ շնորհեա՛ եւս զներումն իմոց բնաւից յանցանաց քոյով ողորմութե՟դ, զի արժանի եղէց ՚ի փառս քոյս մեծագոյնս ընդունել զկենարար մարմին, եւ զարիւն քո ս՟բ ։

ամէն ։

Աղօթք յառաջ քան զհաղորդու-թիւնն .

Ո՛վ Տէր իմ յս քս, իրաւի ես ոչ եմ արժանի ընդունել զքեզ, սակայն վս կարեւորութեան իմոյ գամ առ քեզ, զի հիւանդութիւն իմ քեւ բժշկեսցի, և խաւար մտաց իմոց քեւ լուսաւորեսցի, աղքատութիւն իմ քեւ փարթամանայցէ, և գործք իմ բարիք քեւ արդիւնաւորեսցին . ամէն :

Յիշեա՛ ո՛վ Տէր իմ, զի ետուր զքեզ 'ի մահ վասն իմ, և զկենարար մարմին և զարիւն քո բաշխեցեր 'ի կենդանութիւն իմ . արա՛ ուրեմն, զի լինիցին սոքա 'ի քաւութիւն, և 'ի թողութիւն մեղաց իմոց և մի՛ 'ի դատապարտութիւն հոգւոյ իմում, որովք արժանաւորեցայց պա-

րակ-

դակցիլ ընդ սրբոց քոց , և տե-
սութեամբ երանեցայց քոյոց
փառաց :

Աղօթք սրբոյն Օգոստինոսի :

Տէր իմ Յս Քս · ճանաչեցից զիս , ճանաչեցից զքեզ · մի՛ զայլ ինչ ըղձանայցեմ եթէ ոչ զքեզ · զի ատիցեմ զիս ; և սիրիցեմ զքեզ · խոնարհեցուցանիցեմ զիս , և բարձրացուցանիցեմ զքեզ · զոչ ինչ խորհիցիմ , եթէ ոչ զքեզ · մեռուցանիցեմ զիս , և կենդանի իցեմ 'ի քեզ : Զորինչ գայցէ առ իս , առընդունիցիմ 'ի քէն · հալածիցեմ զիս , և հետևիցիմ քեզ , և միշտ բաղձայցեմ հետևիլ քեզ : Փախիցիմ յինէն , և դիմիցեմ առ քեզ , և արժանի լինիցիմ պաշտ

պա-

տպանիւ 'ի քէն. երկիցեմ 'ի յիս, և երկնչիցիմ 'ի քէն, և իցեմ 'ի ընտրելոց քոց. տուր ձայնիցիմ ինձ, և համաձայնիցիմ քեզ. և հնազանդիւ կամիցիմ կամ քոյ։ Ո՛չ ինչ զգածիցիմ, եթէ ոչ քև։ Նկատեա առ իս, զի սիրիցեմ ըզքեզ. կոչեա զիս, զի տեսանիցեմ զքեզ։ Նաև 'ի յաւիտեանս զմայլիցիմ քև. ամէն.

Նա ապա մատիր առ հաղորդութեան տէր ասելով, Մարմին տեառն մերոյ, որպէս 'ի վերոյ։

Աղօթք զկնի հաղորդութեան։

Ո՞վ տէր իմ յս. քս, հաց կենդանի, և զկենաց շնորհօղ ազգի մարդկան, անհնարէս զքեն շնորհակալ լինիմ, որ արժանի արարեր զիս զմեղաւորս

ւորս քոյով շնորհիւ՛ թարց ի-
մոց արդեանց , հաղորդել կե-
նարար մարմնով և արեամբ
քով ։ Ուստի աղաչեմ զքեզ ,
լիցի սա ինձ զէն հաւատոյ , և
վահան ամրութե՛ կամաց ի-
մոց , համբարձումն սրտի , և
մտաց իմոց առ քեզ , և լրումն
ածայնոյ քոյոյ սիրոյ , արտա-
խլումն բնաւից վատթարութեանց,
և ՚ի ծաղկումն համայնից ա-
ռաքինութեց , աներկևանա
թի ՚ի շաւիղս բարեգործութե ,
և զերծումն յամենից փորձու-
թեց , զի քև՝ և ՚ի շաւիղս քոյս
պանծացեալ աճապարիցեմ ՚ի
հարսանիս քոյս երկնայինս , և
խնդակցիցիմ քոյոց սիրելեաց ․
զի դու ես լոյս ճշմարիտ՝
կեանք , քաղցրութի և յոյս
մեր ․ ՚ամէն ։

Ս՚րդ

Վերափոխումն սբ ածածնին:

Աղերս յառաջ քան առնելոյ զընթերցումն յամե-
նայնում աւուր առ սրբուհի
կոյսն Մարիամ Աստուածածին ։

ՈՎ ԱՄԵՆԱՍՐ-բուհի կոյս մարիամ, մայր այ, թագուհի երկնից, բարեխօսդ մեղաւորաց, և ապաւէնդ վըշտացելոց, թէպէտ ես ամե-նևին եմ անարժան գոլոյ քոյդ ծառայ ։ Սակայն շար-ժեցեալ ՚ի յըղձէ քեզ ծառայե-լոյ, և ապաւինեցեալ ՚ի քոյդ ամենամեծ առաքինութիւն, ընտրեցի զքեզ այսօր առաջի պահապանի իմոյ հրեշտակի, և առաջի հանուրց զօրաց երկ-

նայ-

նայեաց ինձ 'ի սեփական տի-
րուհութ̃ն, 'ի նպաստութ̃ն,
և 'ի մայրութ̃ն։ Եւ հաստա-
տապէս յառաջադրեմ միշտ
ծառայել քեզ յօժարութ̃բ կա-
մաց. և առնել, զի և այլք
նմանապէս ծառայիցեն քեզ։
Արդ՝ մաղթեմ 'ի քէն ո՛վ ամե-
նաբարեգութ մայր, միջնոր-
դութ̃բ պատուականի արեան
որդւոյ քո միածնի ցօղեցելոյ
վ̃ռ իմ յերկիր, զի ընկալցիս
զիս 'ի թիւս այլոց քոյոց ջեր-
մեռանդից պաշտողաց, 'ի ծա-
ռայութ̃ն մշտնջենական, և
այց առնիցես ինձ յիմս գործ-
առնութ̃իս։ Հատեա՛ ուրեմն
վ̃ռ իմ զշնորհս գործունէայս,
որովք մարթիցիմ այնմ կեն-
ցաղավարել 'ի բնաւս խոկ-
մունս, 'ի բանս և 'ի գործս,
մինչ զի ոչ իցէք անհաճոյ դը-
տա-

տանիցիմ յաչս քոյս ամենա-
մաքուրս՝ և ոչ իւիք յանցաւոր
առաջի որդւոյ քոյ միածնի ։
Յիշեա՛ զիս ո՛վ մայր ողորմու-
թե՛, և մի՛ ընկենուր զիս յերե-
սաց քոց 'ի ժամու մահուա՛ն
իմոյ, մինչև չու՛իցէ հոգի իմ
յայսմանէ տառապանաց մար-
մնոյ Ճշմարիտ ապաշխարութե՛
իւրոցն յանցանաց . ամէն ։

Աղօթք առ սրբուհի ածածինն ։

Ո՛վ սրբուհի կոյս Մարիամ
քաղցրագունեդ՝ թագուհի
շնորհաց՝ բարեխօսդ մեղաւո-
րաց՝ և ապաւէնդ վշտացելոց ։
կարկառեմ զաչս քոյոյ բարե-
գթութե՛ն յաղաչանս խոնա-
նի քոյոյ ծառայի, և տուր ինձ
շնորհի՛ քով համարիլ 'ի
թիւս քոյոց սիրելեաց, և պահ-
պանեա՛ զիս 'ի մէջ քոյոց կա-
սա-

ռականաց դրկաց ։ Ո՜վ մաք-
րագունեղ կոյս , մաքրեա՛ ըզ
սիրտ իմ յամենից մեղաց ,
քա՛րձ և տարամերժեա՛ յինէն
զա՜մ ինչ , որ անհաճոյ է ա-
ռաջի քոյոց աչաց ։ Որբեա՛ զհո-
գի իմ յամենից յանկութենց
երկրայնոց , և վերացո՛ ՚ի սէր
երկնայնոց բարեաց , և մշտն-
ջենականաց ։ Ո՜վ ամենաօր-
բնուհի կոյս , բարեխօս լեր վն
իմ առ որդիդ քո այժմ և միշտ
և ՚ի կետի մահուա՛ն իմոյ , զի
միջնորդութբ քով գերծանի
ցիմ ՚ի հրոյն յաւիտենականէ,
և զկնի այսորիկ Թշուա՛ռա-
ցելոյ կենցաղոյս քև զմայլե-
ցիմ ՚ի դրախտին ։ Ո՛ւ ուրեմն
դարձուցանիցես ո՛վ կոյս ա-
մենամաքուր, զաչս քոյոց շնոր-
հաց յինէն յանցաւորէս , զի
յանձն առնեմ զհոգի և ըզ-
մար-

մարմին իմ քում բարեգթու-
թե՛ ։ փութացի՛ր զերծուցա-
նել զիս ՚ի բնաւից չարեաց , և
՚ի կասկածանաց այսորիկ կեն-
ցաղոյս , և հաճեա՛ց բարեխօ-
սել վ՛ն իմ առ որդիդ քո միա-
ծին , զի շնորհիցէ ինձ զնե-
րումն յանցանաց , զճշմարիտ
հաւատ , զլոյս հաստատուն ,
և զսէր ջերմեռանդ , զշնորհս
իսկ հոգւոյն սբ՜յ , առ ՚ի առ-
նել միշտ զորբագունեղ հա-
ճութի իւր ։ Տ՛այլև կամիցի իւ-
րով բարեգթութե՛ն պահպա-
նել զքաղաքս զայս ՚ի պատե-
րազմէ , ՚ի մահուանէ , և ՚ի
սովոյ ։ և ազատեսցէ զիս և ըզ-
բնաւս ազգայինս , և զբարե-
կամս , իսկ և զհանուրս հաւա-
տարիմ քրիստոնեայս յամե-
նից չարեաց ։ ամէն ։

Յերկրպագութիւն առ եօթն վէրս
Վշտաւորաց ամենասրբուհւոյ կու-
սին Մարիամու ։

Առ առաջին վէրսն ։

Երկրպագեմ քեզ ով իմ յս̃ քս̃, և աղաչեմ զքեզ յիշատակաւ սրոյն այնորիկ որագունեղի, որ Թափանցեցաւ 'ի սիրտ ամենասրբուհւոյ մօր քոյ և կուսի, մինչ յայտնեցաւ նմա 'ի ծերունւոյն սիմէոնէ չարչարելուԹի՛ քո կարծրագոյն, մահ քո խստագոյն ․ զի հաճեսցիս շնորհել ինձ զկատարեալ ճանաչելուԹի՛, և զճշմարիտ ապաշխարուԹիւն իմոյն յանցանաց ։

Հայր մեր որ յերկինս ։
Ողջոյն քեզ մարիամ ։

Առ

Աղօ. Երկրորդ Վէրքին։

Երկրպագեմ քեզ տէր իմ յս քս, և աղաչեմ զքեզ միջնորդութեամբ կուսին այնորիկ․ զոր կրեաց մայր քո ամենօրհնեցեալ, մինչ ազդեցուցի հրեշտակին փախչելով ՚ի հալածմանէ հերովդէի, ընդ սրբոյն յովսեփայ իւրում մաքրագունեղի փեսային, էած զքեզ ՚ի յեգիպտոս, յանձն առնլով զմեծամեծ տառապանս ՚ի ճանապարհի․ զի հաճիցիս շնորհել ինձ զօգնութիւն ընդդէմ փորձութեանց, և զնպաստութիւն ընդդէմ պատրանաց և խաբէութեանց թշնամւոյն դժոխային։

Հայր մեր որ յերկինս։

Ողջոյն քեզ մարիամ։

Աղ~ Երրորդ վշտին ։

Երկրպագեմ քեզ ով իմ յ̃ք̃, և աղաչեմ զքեզ միջնորդութ̃բ վիրին այնորիկ, զոր կրեաց ամենաարքուհի մայր քո 'ի ժամուն յայնմիկ, յորում իբր կորուսեալ համամարէր զքեզ, մինչև եգիտ զքեզ 'ի տաճարին, յորում վիճաբանէիր ը̃ գիտնոց ․ զի հաճիցիս շնորհել ինձ զկատարեալ ներումն իմոց բնաւից յանցանաց՝ և սրբել զհոգի իմ քոյով ամ̃այնով շնորհիւ ։

Հայր մեր որ յերկինս ։
Ողջոյն քեզ մարիամ ։

Աղօ. չորրորդ Վշտին ։

Երկրպագեմ քեզ տր̃ իմ յս̃ քս̃, և աղաչեմ զքեզ միջնոր-դութբ̃ մեծագունեղի վշտին այնորիկ, զոր ընկալաւ ամե-նասրբուհի մայր քո, մինչ զուժեցեալ եղև նմա դառ-նագունեղ լուրն այն, թէ պաշարեցեալ էիր դու 'ի չա-րագործաց, ըմբռնեցեալ յանհաւան հրէից, ամբարշտաց̃ կապեցեալ, խստաբարոյապէս ձաղեցեալ, և փշով պսակե-ցեալ. զի հաճեսցիս ընձեռել ինձ զշնորհս առ 'ի ծառայել քեզ մաքրութբ̃, խոնարհու-թբ̃, և երկայնմտութբ̃, մինչև 'ի վախճան ։

Հայր մեր որ յերկինս ։

Ողջոյն քեզ մարիամ ։

Աղօ հինգերորդ ժամուն ։

Երկրպագեմ քեզ Տէր իմ Յս Քս, և աղաչեմ զքեզ միջնոր դութե կարծրագունեղն վի րին այնորիկ, զոր կրեաց ա մենասրբուհի մայր քո, մինչ ետես զքեզ 'ի կրելն 'ի վր սր բալնագունեղից ուսոց քոց զծանրաբեռնութի սրբոյ խա չին, զոր բարձեալ տանէիր 'ի լեառն կառափման, զի հա ճեսցիս պարգևել ինձ զճշմա րիտ ապաշխարութի, և 'ի վրջ տակրութիս քում ծածայնոյ հանդիսավէհութե իմոյ ան ձին յանձնարարութի ։

Հայր մեր որ յերկինս ։

Ողջոյն քեզ Մարիամ ։

Աղօ. Չորեքշաբթի Կէսօրին ։

Երկրպագեմ քեզ տէր իմ Յս
Քս, և աղաչեմ զքեզ միջնոր-
դութբ սաստկագունեղի վե
րին այնորիկ, զոր կրեաց ամե
նասրբուհի և ցաւագնեցեալ
մայրն քո, մինչ ետես զքեզ
՚ի մեծամեծ չարչարանս՝ բևե
ռեցեալ ՚ի վերայ սբյ խաչա-
փայտին, յորում սրագունե-
ղինք բևեռօք ձեռք քո որ-
բազնագունեղք և ոտք էին
սևեռեցեալք, և զքեզ բար
ձրացուցեալ ՚ի վեր ՚ի նշաւակ
բոլորի աշխարհի. զի հաճիցիս
տալ ինձ զշնորհս, որովք յա
ռաջ քան զմեռանիլն իմ՝ կա
րիցեմ ընդունիլ ջերմեռանդ-
գապէս և արժանապէս զսր-
բազնութի քոյդ սրբագունե
ղի և կատարելագունեղի մար

մնոյ և արեան , և մտանել հաւատարմապէս 'ի մէջ քոյոց բազկաց ։

Հայր մեր որ յերկինս ։

Ողջոյն քեզ մարիամ ։

Աղ․ Եօթներորդ վէրքն ։

Երկրպագեմ քեզ տ̃ր իմ յս̃ քս̃ , և աղաչեմ զքեզ միջնորդութբ̃ կարծրագունեղի վիրին այնորիկ , զոր կրեաց ամենասրբուհի մայր քո վշտագնեցեալ , մինչ ետես զքեզ մեռեալ և թաղեցեալ , բոլորովին խոցոտեցեալ , և տգեղացեալ ․ զի հանիցես 'ի վախճանի կենաց իմոց մխիթարել զիս քոյով շնորհիւ , և տալ ինձ վայելել զքեզ զկնի մահուան իմոյ 'ի փառս յաւիտենականս ։

Հայր մեր որ յերկինս ։

Ողջոյն քեզ մարիամ ։

Աղօթք

Աղօթք առ սրբուհին Ածածինն ։

Ո՜վ ամենամաքրուհի կոյս՝ ով մայր ողորմութ՟, և ապաւէն մեզ թշուառաց մեղաւորաց, աղաչեմ զքեզ ’ի ձեռն այնոցիկ վշտաց քոց, որոց ’ի մեծարանս ըստ իմում կարի և ըղձի մատուցի զաղօթս վերոգրեցեալս, զի հաճեսցիս մաղթել վ՟ իմ ’ի սիրեցելոյ որդւոյ քումմէ զճշմարիտ ցաւակցութի յանցանաց իմոց անցելոց, և զյարամնայութ՟ն յիրում արքայականի պաշտաման ’ի փառս տ՟ն ա՟յ օրհնեցելոյ ’ի յաւիտեանս յաւիտենից ։ ամէն ։

Յերկրպագութեան պաս եօթն խնդրու-
թեան , որովք պաշտել տիրուհին
մեր 'ի յերկինս :

Այս առաջին խնդրութեն .

Ընդամ էլ հարսն անարատ
հոգւոյն սբյ , հանդերձ բերկ
րանօքն՝ զորս ունիս արդ 'ի
դրախտին : Քանզի սակս քոյդ
իսկականի մաքրութեն և կու-
սեն բարձրացար 'ի վեր քան
զհրեշտակս , և գերակայացար
'ի վեր քան զամ սբս : Ողջոյն
քեզ , և այլն :

Այս երկրորդ խնդրութեն :

Ընդամ էլ ճշմարիտ մայր այ
հանդերձ զուարճութեամբն ,
զոր ունիս 'ի դրախտին : Քան
զի ոպ արեգակն տայ 'ի յերկ
րի լուսաւորել զբոլոր աշխարհ՝

այս

այսպէս դու քոյովք Ճառա-
գայթիւք զարդարես և պայ-
ծառացուցանես զդրախտն բո-
լոր ։ Ողջոյն քեզ մարիամ ։
և այլն ։

Այլ երրորդ խնդութեն ։

Խնդա՛ ո՛վ Ճշմարիտ դուստր
այ հանդերձ հրճուանօքն ,
զոր ունիս արդ 'ի դրախտին ։
Վանզի հանուրք քահանայա-
պետութիք հրեշտակաց և հը-
րեշտակապետաց , աթոռոց և
տէրութեց , և համայնք հո-
գիք երանելեաց պատուեն և
մեծարեն զքեզ , և վերաճա-
նաչեն իբր մայր ստեղծողին
իւրեանց , հպատակին իսկ յա-
մենայնի քում նշմարութեն ։
Ողջոյն քեզ ․ և այլն ․

Աղօթք չորրորդ ժամուն ։

Խնդամ ով աղախին ամենա-
սրբոյ երրորդութեան հանդերձ
ուրախութեամբն, զոր ունիս ՚ի
դրախտին ։ Վասնզի զգնաւս
շնորհս, զորս հայցես ՚ի քում
մէ քաղցրագունեղէ և հնա-
զանդագունեղէ որդւոյ, իսկ-
ոյն քեզ շնորհին ։ Եւ մանա-
ւանդ որպէս ասէ մեծն բեռնար-
դոս՝ ոչ ումեք աստ ՚ի յերկրի
գեղանի շնորհ, եթէ ոչ նախ
անցանիցէ ՚ի ձեռանէ քումմէ
գերամեծարէ ։ Ողջոյն քեզ ։
և այլն ։

Աղօթք հինգերորդ ժամուն ։

Խնդամ ով իշխուհիդ պատրաստ-
գունեղ հանդերձ բերկրա-
նօքն, զորս ունիս ՚ի դրախ-
տին ։ Վասնզի դու միայն ար-
դիւ

դիւնաւորեցար գոլ ընդու-
նակ այսքանում արժանապատ
ուութե . 'ի մէջ հանուրց ե-
րանելեաց , որք են 'ի յերկինս ;
և կաս մերձաւորագոյն քան
զայլս առ ամենասուրբ եր-
րորդութիւնն ; Ողջոյն քեզ ,
և այլն ։

Աղօ. Վեցերորդ խնդրուածին ։

Աննդամ ծիլ յոյսդ մեղաւո-
րաց և ապաւէնդ վշտացելոց
հանդերձ զուարճութեն , զոր
ունիս 'ի դրախտին ։ Վասն զի
զբնաւս քոյս ծառայս ջերմե-
ռանդս , որք գովաբանեն և
մեծարեն զքեզ յայսմիկ աշ-
խարհի , վարձատրելոց ես հայրն
յաւիտենական իւրով սրբազ-
նագունեղիւ շնորհիւ , և 'ի
հանդերձելումն իւրովք սրբազ-
նագունեղիւք փառօք ։ Ող-
ջոյն

ջոյն քեզ Մարիամ. և այլն։

Աղ. Եօթներորդ Խնդրուածն ։

Սնդամ՝ ո՛վ մայր դուստր և հարսն Այ ։ Քանզի համայնք շնորհք և բերկրութիւնք , ո-րովք զմայլիս 'ի դրախտին , ոչ երբէք են նուազելոցք , այլ մանաւանդ ձոխանալոցք , մին-չև յօր դատաստանի , և յա-ւամնալոցք 'ի յաւիտեանս յա ւիտենից . ամէն ։ Ողջոյն քեզ . և այլն ։

Լիթանեայք առ ոչ Ածածինն
ամենօրհնեալն ։

Տէր ողորմեա՛ց ։
Քրիստոս ողորմեա՛ց ։
Տէր ողորմեա՛ց ։
Քրիստոս լո՛ւր մեզ ։
Քրիստոս յա՛ր լուր մեզ ։
Հայր երկնաւոր Ած . ողոր-
մեա՛ց մեզ ։
Որդի փրկիչ աշխարհի Ած ,
ողորմեա՛ց մեզ ։
Հոգիդ սբ Ած . ողոր ։
Սբ Երրորդութիւն մի Ած ,
ողորմեա՛ց մեզ ։
Սրբուհի մարիամ . աղօթեա՛
վն մեր ։
Սբ Ածածին . աղօ ։
Սբ կոյս կուսանաց . աղօ ։
Մայր քրի . աղօ ։
Մայր Ածայնոց շնորհաց . ա-
ղօթեա՛

ղօթեա՛ վասն մեր ։
Մա՛յր մաքրագունեղ ․ աղօթ։
Մա՛յր ողջախոհագունեղ ․
աղօթեա՛ վն մեր ։
Մա՛յր անարատ ․ աղօթ։
Մա՛յր ամբիծ ․ աղօթ։
Մա՛յր սիրելի ․ աղօթ։
Մա՛յր սքանչելի ․ աղօթ։
Մա՛յր ստեղծողին ․ աղօթ։
Մա՛յր կեցուցչին ․ աղօթ։
Կոյս խոհեմագունեղ ․ աղօթ։
Կոյս գերյարգելի ․ աղօթ։
Կոյս քարոզելի ․ աղօթ։
Կոյս կարող ․ աղօթ։
Կոյս բարեգութ ․ աղօթ։
Կոյս հաւատարիմ ․ աղօթ։
Հայելի արդարութեան ․ աղօթ։
Աթոռ իմաստութեան ․ աղօթ։
Պատճառ մերոյ խնդութեան ․
աղօթեա՛ վասն մեր ։
Անօթ հոգեւորական ․ աղօթ։
Անօթ պատուելի ․ աղօթ։

Անօթ յարգական ջերմեռան
դութե. աղօս
Վարդ խորհրդական. աղօս
Աշտարակ դաւթեան. աղօս
Աշտարակ փղոսկրեայ. աղօս
Պալատ ոսկեղէն. աղօս
Տապանակ ուխտի. աղօս
Դրուռն երկնից. աղօս
Աստղ առաւօտեան. աղօս
Առողջութին հիւանդաց. աղօս
Ապաստան մեղաւորաց. ա-
ղօթեա՛:
Մխիթարիչ վշտացելոց. աղօս
Օգնական քրիստոնէից. ա-
ղօթ:
Թագուհի հրեշտակաց. աղօ:
Թագուհի նահապետաց. աղօ:
Թագուհի մարգարէից. աղօ:
Թագուհի առաքելոց. աղօ:
Թագուհի մարտիրոսաց. ա-
ղօթեա՛ վասն մեր:
Թագուհի խոստովանողաց.

աղօթեա՛ վասն մեր ։
Թագուհի կուսանաց ․ աղօ ։
Թագուհի ամ սրբոց ․ աղօ-
թեա՛ վս մեր ։
Գառն այ , որ բառնաս զմեղս աշխարհի ․
խնայեա՛ մեզ տր ։
Գառն այ , որ բառնաս զմեղս աշխարհի ․
յսար լո՛ւր մեզ տր ։
Գառն այ , որ բառնաս զմեղս աշխարհի ․
ողորմեա՛ց մեզ ․
Քս լո՛ւր մեզ ։
Քս յար լո՛ւր մեզ ․

Աղօթք ։

Տէր անձնաւորեալդ ողորմութիւն , որ ոչ միայն մարդ՝ այլ և որդի մարդոյ լինել հաճեցար , և ծնանելով 'ի կուսէ զմայր 'ի յերկրի ունեցեր՝ որ զածՙ ունէիր

ունէիր հայր 'ի յերկինս ,
տուր մեզ աղերսեմք՝ նորին
զյիշատակն ջերմեռանդապէս
հռչակել , նորին զմայրու՟ին
գերազանցապէս գերյարգել .
նորին գերազանցագունեղն
արժանապատուութե՟ն զմեզ
խոնարհապէս ընթարկել , որ
զքեզ հոգւով սրբով յղացաւ ,
զքեզ կուսութե՟ք ծնաւ . և ըզ
քեզ 'ի յերկրի ինքեան հպա
տակ ունեաց , զ՟որդ մեր յ՟ս ք՟ս

Որ կեաս և թագաւորես
ընդ հօր , և ընդ ս՟բյ
հոգւոյն 'ի յա֊
ւիտեանս .
ամէն ։

Լիթանիայք առ տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ։

Տէր ողորմեա՛ց ։
Ք՛ն ողորմեա՛ց ։
Տէր ողորմեա՛ց ։
Ք՛ն լո՛ւր մեզ ։
Ք՛ն յա՛ր լուր մեզ ։
Հայր երկնաւոր Ա՛ծ ․ ողորմ։
Որդի փրկիչ աշխարհի Ա՛ծ , ողորմեա՛ց մեզ ։
Հոգիդ Սբ Ա՛ծ ․ ողոր։
Սբ Երրորդութիւն մի Ա՛ծ , ողորմեա՛ց մեզ ։
Յ՛ս որդի Ա՛յ կենդանւոյ ․ ողորմեա՛ մեզ ։
Յ՛ս ճառագայթ Հօր ․ ողորմ։
Յ՛ս ճաճանչ լուսոյ յաւիտենականի ։ ողորմ։
Յ՛ս թագաւոր փառաց ․ ողոր։
Յ՛ս արեգակն արդարութե՛ ․ ողո։

Յ՛ս

Ո՜վ որդի Մարիամու կուսին.
ողորմ։
Ո՜վ սքանչելի. ողորմ։
Ո՜վ ա՟ծ հզօր. ողորմ։
Ո՜վ հայր հանդերձելոյ յաւի-
տենին. ողորմ։
Ո՜վ մեծի խորհրդոյ հրեշտակ.
ողորմ։
Ո՜վ կարողագունեղ. ողորմ։
Ո՜վ համբերողագունեղ. ողոր։
Ո՜վ հնազանդագունեղ. ողոր.
Ո՜վ հեզ և խոնարհ սրտիւ. ող։
Ո՜վ ողջախոհութե՟ն սիրող. ող։
Ո՜վ իսկական սիրող մեր. ող։
Ո՜վ ա՟ծ խաղաղութե՟ն. ողորմ։
Ո՜վ հեղինակ կենաց. ողորմ։
Ո՜վ օրինակ առաքինութե՟ն. ող։
Ո՜վ նախանձաւոր հոգւոյ. ող։
Ո՜վ ա՟ծ մեր. ողորմ։
Ո՜վ ապաւէն մեր. ողորմ։
Ո՜վ հայր աղքատաց. ողորմ։
Ո՜վ գանձ հաւատացելոց. ող։

Որ քաջ հովիւ. ողորմ։
Որ լոյս ճշմարիտ. ողորմ։
Որ իմաստութիւն յաւիտենա-
կան. ողորմ։
Որ բարութիւն անհուն. ողորմ։
Որ ճանապարհ մեր և կեանք.
ողորմ։
Որ ցնծութիւն հրեշտակաց. ողորմ։
Որ վարդապետ առաքելոց.
ողորմ։
Որ ուսուցիչ աւետարանչաց.
ողորմ։
Որ արիութիւն մարտիրոսաց.
ողորմ։
Որ լոյս խոստովանողաց. ողորմ։
Որ պսակ սրբց ամենից. ողորմ։
Լսելու մեր լեր. անսա՛ մեզ
Յիսուս։
Բաւարար մեր լեր։
յար լո՛ւր մեր Յս։
Յամենից մեղաց՝ փրկեա՛ ըզ-
մեզ Յս։

Ի ցասմանէ քումմէ․ զերծ։
Ի որոգայթից դիւին․ զերծ։
Ի յոգւոյ պոռնկութե․ զեր-
ծո՛ զմեզ Տր։
Ի մահու յարակայէ․ զերծ։
Ի ստունկանմանէ քոյոց ներ
շնչմանց․ զերծ։
Վասն խորհրդեան ներմար-
մնութե քոյ սրբոյ․ զերծ։
Վ̃ ծննդեան քոյ․ զերծ։
Վասն մանկութե քոյ․ զերծ։
Վասն ա̃ծայնագունեղից քոյոց
վարուց․ զերծ։
Վասն քոյոց աշխատանաց․
զերծո՛ զմեզ Տր։
Վ̃ հանդերձի և չարչարանաց
քոյ․ զերծ։
Վ̃ խաչի և միայնակի թո-
ղեման քոյ․ զերծ։
Վասն քոյոց մշտակրութեց․
զերծո՛ զմեզ Տր։
Վասն մահու քոյ և թաղման․

զերծո՛ զմեզ Տ՟ր ։

Վասն քոյոյ յարութեան . զեր-
ծո՛ զմեզ Տ՟ր ։

Վասն քոյոյ համբարձման .
զերծո՛ ։

Վասն քոյոյ ցնծութեան . զեր-
ծո՛ զմեզ Տ՟ր ։

Վասն քոյոյ փառաւորութեան .
զերծո՛ զմեզ Տ՟ր ։

Գառն ա՟յ , որ բառնաս զմեղ-
մեղս աշխարհի ։

անսա՛ մեզ տ՟ր ։

Գառն ա՟յ , որ բառնաս զմե-
ղս աշխարհի ։

յար լո՛ւր մեզ տ՟ր ։

Գառն ա՟յ , որ բառնաս զմե-
ղս աշխարհի ։

ողորմեա՛ց մեզ ։

Ք՟ս անսա՛ մեզ ։

Ք՟ս յար լո՛ւր մեզ ։

Աղօթք ։

Տ՜ր յ՜ս ք՜ս, որ ասացեր․ Հայ-
ցեցէք և առնուցուք, խնդ-
րեցէք և գտանիցէք, բաղ-
խեցէք և բացցի ձեզ, աղա-
չեմք տո՛ւր մեզ հայցողաց զիղձ
ա՜ծայնոյ քոյոյ սիրոյ, զի զքեզ
սրտիւ բոլորով, բանիւ, և
գործով սիրեսցուք, և 'ի քում
մէջ գովութ՜է ոչ երբէք դա-
դարիցուք, որ կեաս և թա-
գաւորես ա՜ծ ընդ հօր, և ընդ
սրբոյ հոգւոյն, 'ի յաւիտեանս.
ամէն ։

Բոյոյ մարդկութ՜ե ա՜ծու-
թ՜ե օծեցելոյ տ՜ր յ՜ս ք՜ս՝ զեր-
կիւղ համանգամայն և զսէր
արա՛ մեզ ունել յարակայա-
պէս, քանզի ոչ երբէք 'ի քում-

մէ հոգաբարձութենէ անտես առնես , զորս ընդ սերտութեան քոյդ սիրելուն ներհաստատես , որ կեաս եւ թագաւորես ա̃ծ 'ի համայն յաւիտեանս • ամէն ։

Դաւիթ մարգարէն սաղմոսէ նմ:

ԵՕԹՆ ՍԱՂ՟ՄՈՍՔ

Ապաշխարութեան ։

Սաղմոս ․ Զ ։

ՏԷՐ ՄԻ ՍՐՏՄՏՈՒթեամբ քով յանդիմաներ զիս ․ և մի բարկութեամբ քով խրատեր զիս ։

Ողորմեա ինձ տ՟ր , զի հիւանդ եմ ես ․ բժշկեա զանձն իմ , զի խռովեցան ոսկերք իմ ։

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ , և դու տ՟ր մինչև յերբ ։

Դարձ տ՟ր , և փրկեա զանձն իմ ․ կեցո զիս տ՟ր ըստ ողորմութեան քում ։

Զի

Ո՛չ ոք է որ 'ի մահու յիշէ զքեզ, կամ 'ի դժոխս խոստովան առնիցի առ քեզ։

Վաստակեցայ ես 'ի հեծութեան իմում, լուացի զամ գիշեր զմահիճս իմ, և արտասուօք իմովք զանկողինս իմ թացի։

Խռովեցաւ 'ի սրտմտութենէ ակն իմ. և մաշեցայ ես 'ի վր ամ թշնամեաց իմոց։

'Ի բաց կացէք յինէն ամենեքեան, որք գործէք զանօրէնութիւն։

Լուաւ տր ձայնի լալոյ իմոյ, լուաւ տր աղօթից իմոց, և տր զխնդրուածս իմ ընկալաւ։

Ամաչեսցեն, և խռովեսցին յոյժ ամ թշնամիք իմ. դարձցին յետս և ամաչեսցեն յոյժ վաղվաղակի և խռովեսցին։

Փառք Հօր, և Որդւոյ, և Հոգւոյն սբյ. այժմ և միշտ՝ և

յա-

յաւիտեանս յաւիտենից ․
ամէն ։

Սաղմ․ լա ։

Երանի, որում թողուն եղև
մեղաց և ծածկեցան ամ՛ յան
ցանք նր ։
Երանի այն, որում ոչ հա
մարի տր զմեղս նր ․ և ոչ գոյ
նենգութին ՚ի բերան նր ․
Լռեցի ես, և մաշեցան ամ
ոսկերք իմ առ աղաղակել ինձ
առ տր զօրհանապազ ՚ի տուէ,
և ՚ի գիշերի ։
Ծանրացաւ ձեռն քո ՚ի վերայ
իմ, դարձայ ՚ի թշուառութին
իմ ; զի հարան յիս փուշք ։
Զմեղս իմ ցուցի քեզ, և զա
նօրէնութիս իմ ոչ ծածկեցի
՚ի քէն ․
Ասացի՝ թէ պատմեցից ին–
ձէն զմեղս իմ ․ և դու թող–
ցես

ցես զնմ ամբարշտութիւնս մե
ղաց իմոց ։

Մն այսորիկ յաղօթս կաց-
ցեն առ քեզ ամ սրք 'ի ժամ
ընդունելի ։

Բայց միայն 'ի ջուրցն հեղե-
ղաց բազմաց . որք առ նն ինչ
ոչ մերձենան ։

Դու ես ապաւէն իմ 'ի նեղ-
ղութե յայսմանէ, որ շուրջ
եղև զինև ։

Ցնծութի իմ փրկեա զիս յայն-
ցանէ, ոյք պաշարեցին զիս ։

Իմաստուն արարից զքեզ, և
խելամուտ 'ի ճանապարհի յոր
գնասցես, և հաստատեցից 'ի
վերայ քոյ զաչս իմ ։

Մի լինիք որպ ձին և ջորին,
զի ոչ գոյ 'ի նոսա իմաստու-
թի, 'ի սանձս և 'ի դանդանա-
ւանդս ձմլեսցես զկզակս նց,
որք առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին։

Բա-

Բազում տանջանք են մեղա-
ւորաց . բայց որք յուսան 'ի
Տէր՝ ողորմութիւն Տեառն շուրջ ե-
ղիցի զնոքօք :

Ուրախ լերուք՝ եւ ցնծացէք
արդարք , 'ի Տէր պարծեցարուք
ամենեքեան , որք ուղիղ էք
սրտիւք :

Փառք Հօր , եւ այլն :

Սաղմ . լէ :

Տէր մի սրտմտութեամբ քով
յանդիմաներ զիս , եւ մի
բարկութեամբ քով խրատեր զիս :
Զի նետք քո հարան յիս , եւ
յիս հաստատեցաւ ձեռն քո :
Ոչ գոյ բժշկութիւն մարմնոյ
իմոյ յերեսաց բարկութեան քո :
Ոչ է խաղաղութիւն ոսկերաց
իմոց յերեսաց մեղաց իմոց :
Զանօրէնութիւնք իմ բարձրացան
քան զգլուխ իմ , որպէս ըզ-
բեռն

բեռն ծանր ծանրացան ՚ի վե-
րայ իմ.

Նեխեցան, և փտեցան վէրք
իմ՝ յերեսաց անզգամութեան
իմոյ։

Տառապեցայ, և խոնարհ ե-
ղէ մինչև յոյժ, զօրհանապազ
տրտում գնայի. զի անձն իմ
լի եղև չարչարանօք, և ոչ
գոյ բժշկութիւն մարմնոյ իմոյ։

Չարչարեցայ, և խոնարհ ե-
ղէ մինչև յոյժ, մռնչէի առ
հեծութեան սրտի իմոյ։

Տէր առաջի քո է ա̃մ ցանկու-
թիւն իմ, և հեծութիւն իմ ՚ի
քէն ոչ ծածկեցաւ։

Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս, և
եթող զիս զօրութիւն իմ. լոյս
աչաց իմոց, և այս ոչ եղև ը̃ իս։

Բարեկամք իմ և մերձաւորք
իմ առաջի իմ մերձեցան, և
կային. և մերձաւորք իմ հե-
ռի

ուր եղեն յինէն ։

Բռնադատէին զիս , և խնդ-
րէին զանձն իմ , որք խորհէին
չար ’ի վ̄ր իմ · խորհեցան զա-
նօրէնութի̄ · և զնենգութի̄ զօր
հանապազ խորհեցան ։

Այլ ես որ̄պ խուլ՝ զի ոչ լսէ , և
որպէս համր՝ որ ոչ բանայ զբ
բերան իւր ։

Եղէ ես որ̄պ մարդ՝ որ ոչ լսէ ,
և ոչ գոն խօսք ’ի բերան նր̄ ։

Ես ’ի քեզ տ̄ր յուսացայ · և
դու լուիցես ինձ տ̄ր ա̄ծ իմ ։

Ասացի թէ մի՛ ուրախ եղիցին
յիս թշնամիք իմ · ’ի սասանել
ոտից իմոց , ’ի վերայ իմ մեծա
մեծս խօսեցան ։

Ես ’ի տանջանս պատրաստ
եմ , և ցաւք իմ առաջի իմ են
յա̄մ ժամ ։

Զանօրէնութի̄ս իմ պատմե
ցից , և հոգացայց վասն մեղաց
ի-

իմոց ։

Իսկ արդ՝ թշնամիք իմ կենդանիք են, և զօրացեալ են քան զիս. և բազումք են, որք ատեն զիս 'ի տարապարտուց ։

Որք հատուցին ինձ չար փոխանակ բարւոյ, չարախօսէին զինէն, զի ես երթայի զհետ արդարութե̃ ։

Մի՛ թողուր զիս տ̅ր ա̅ծ իմ, և մի՛ 'ի բացեայ առնիր յինէն, հայեա՛ց յօգնել ինձ՝ տ̅ր փրկութե̃ իմոյ ։

Փառք հօր, և այլն ։

Սաղմ. Ծ.

Ողորմեա՛ ինձ ա̅ծ ըստ մեծի ողորմութե̃ քում, և ը̅ բազում գթութե̃ քում քաւեա՛ զանօրէնութի̃ս իմ ։

Առաւել լուա՛ զիս յանօրէնութենէ իմմէ, և 'ի մեղաց ի-

իմոց սուրբ արա՛ զիս ։

Օ անօրէնութի՜ս իմ ես ինձէն գիտեմ, և մեղք իմ առաջի իմ են յամ ժամ։

Քեզ միայն մեղայ Տէր, և չար առաջի քո արարի․

Որպ արդար եղիցիս 'ի բանս քո, և յաղթեսցես 'ի դա– տելն քո ։

Անօրէնութբ յղացայ, և 'ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ։

Դու Տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտս, և զծածկեալս իմաստութե քո յայտնեցեր ինձ․

Ցօղեա՛ յիս մշտկաւ, և սրբ եղէց․ լուա՛, և քան զձիւն սպիտակ եղէց ։

Լսելի արա՛ ինձ Տէր զցնծու– թիւն և զուրախութի, և ցրն– ծասցեն ոսկերք իմ տառա– պեալք ։

Դարձո՛ զերեսս քո 'ի մեղաց
իմոց, եւ զամ անօրէնութիւնս
իմ քաւեա՛ յինէն։
Զսիրտ սբ հաստատեա՛ յիս ած,
եւ զհոգի ուղիղ նորոգեա՛ 'ի փո
րի իմում։
Մի՛ ընկենուր զիս յերե-
սաց քոց, եւ զհոգի քո սբ մի՛
հաներ յինէն։
Տո՛ւր ինձ զցնծութիւն փրկու
թե քո, եւ հոգւով պետութե
քո հաստատեա՛ զիս։
Ուսուցից անօրինաց զճանա-
պարհս քո, եւ ամբարիշտք առ
քեզ դարձցին։
Փրկեա՛ զիս յարենէ ած, ած
փրկութե իմոյ, եւ ցնծասցէ
լեզու իմ յարդարութե քում։
Տր եթէ զշրթունս իմ բա-
նաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհ
նութիւնս քո։
Թէ կամեցեալ էիր զպատա
րագս՝

ընդս մատուցանէաք , բայց
դու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ
հաճեցար ։
Պատարագ ա̅յ հոգի խոնարհ ,
զսիրտ սբ̅ և զհոգի խոնարհ
ա̅ծ ոչ արհամարհէ ։
Բարի արա տ̅ր կամօք քովք
սիովնի , և շինեսցին պարիսպք
երուսաղէմի ։
Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պա
տարագս արդարութե̅ , յոր-
ժամ ուխտից պատարագս
հանցեն 'ի սեղան քո զուա-
րակս ։
Փառք հօր , և այլն ։

Սաղմ. ճա̅ ։

Տէր լուր աղօթից իմոց , և
աղաղակ իմ առ քեզ ե-
կեսցէ , մի դարձուցաներ զե
րեսս քո յինէն ։
Յաւուր նեղութե̅ իմոյ խո-
նար-

նարհեցո առ իս զունկն քո, յո
րում աւուր կարդամ առ քեզ
վաղվաղակի լո՛ւր ինձ ։
Սպառեցան ոպ̃ ծուխ աւուրք
իմ, և ոսկերք իմ ոպ̃ խուիւ չո
րացան ։
Հարայ ես որպէս խոտ, և
ցամաքեցաւ սիրտ իմ, մոռա
ցայ ուտել զհաց իմ 'ի ձայնէ
հեծութեան իմոյ ։
Կցեցաւ ոսկր իմ 'ի մարմին
իմ, նմանեցայ ես հաւալու-
սան անապատի ։
Եղէ ես ոպ̃ բու աւերակի․
արթնեցայ, և եղէ ես ոպ̃ ճնճ
ղուկ միայն 'ի տանիս ։
Նախատեցին զիս թշնամիք
իմ զօրհանապազ, և գովիչք
իմ ինև երդնուին ։
Զմոխիր ոպ̃ զհաց կերի, և
զըմպելին իմ արտասուօք
խառնեցի ։

Երեսաց բարկութեան սրտմը
տութեան քո, զի դու բարձ
րացուցեր, և խոնարհեցուցեր
զիս ։

Աւուրք իմ որպէս հովանի
անցին, և ես որպէս խոտ ցա
մաքեցայ ։

Դու տր̄ յաւիտեան կաս, և
յիշատակ քո յազգէ մինչև
յազգ ։

Դու յարուցեալ գթասցիս 'ի
վր̄ սիովնի, ժամանակ գթալոյ
նր̄ հասեալ է ժամ ։

Հաճեցան ծառայք քո ըն̄ քա
րինս նորա, և 'ի հողս նր̄ գը
թասցին ։

Երկիցեն հեթանոսք յանուա
նէ քումմէ, և ամ̄ թագաւորք
երկրի 'ի փառաց քոց ։

Շինէ տր̄ զսիոն, և երևեսցի
փառօք իւրովք 'ի նմա ։

Հայեցաւ նա յաղօթս խոնարհ

հաց , և ոչ արհամարհեաց
զխնդրուածս նց ։
Գրեսցի այս յազգ յայլ , ժո-
ղովուրդ որ ստացեալ է՝ օրհ-
նեսցէ զՏր ։
Հայեցաւ նա 'ի բարձանց 'ի
սրբութենէ իւրմէ , Տր յերկնից
յերկիր հայեցաւ ։
Լսել զհեծութիւն կապելոց , և
արձակել զորդիս մահապար-
տաց ։
Պատմել 'ի սիոն զանուն Տն ,
և զօրհնութիւնս նորա յերու-
սաղէմ ։
Ժողովել ժողովրդոց 'ի միա-
սին , և թագաւորաց ծառայել
Տեառն ։
Պատասխանի ետ նմա 'ի ճա-
նապարհի զօրութեան իւրոյ ,
զնուազութիւն աւուրց իմոց
ասա՛ ինձ , և մի հաներ զիս 'ի
կէս աւուրց իմոց , զի յազգէ
յազգ

յազգ. են ամք քո։
Ի սկզբանէ տէր զհիմունս երկ
րի հաստատեցեր, և գործք
ձեռաց քոց երկինք են։
Նոքա անցանեն, և դու կաս,
և մնաս յաւիտեան։
Ամենեքեան որպէս զձորձ
մաշեսցին, և որպէս զվերար
կուս փոխեսցես զնոսա, և փո
խեսցին։
Այլ դու նոյն ես, և ամք քո
ոչ անցանեն. որդիք ծառայ-
ից քոց բնակեսցեն 'ի նմա, և
զաւակն նոցա յաւիտեան յա
ջողեսցի։
Փառք Հօր, և այլն։

Սաղ. ՃԻԹ։

'Ի խորոց կարդացի առ քեզ
տէր, տէր լուր ձայնի իմում։
Եղիցին ականջք քո 'ի լսել
զձայն աղօթից իմոց։

Եթէ զանօրէնութիւնս քննես տէր, տէր ո կարէ կալ առաջի քո, զի 'ի քէն է քաւութիւն:

Վասն անուան քո համբերի տէր, համբեր անձն իմ բանի քում, յուսացաւ անձն իմ 'ի տէր:

Ի պահէ առաւօտու մինչև յերեկոյ, 'ի պահէ առաւօտուց յուսացաւ իսրայէլ 'ի տէր:

Ի տեառնէ է ողորմութիւն բազում, և 'ի նմանէ է փրկութիւն, և նա փրկեսցէ զիսրայէլ յամենայն նեղութեանց նորա:

Փառք հօր, և այլն:

Սաղմ. ՃԽԲ:

Տէր լուր աղօթից իմոց, ունկն դիր խնդրուածոց իմոց ճշմարտութեամբ քով:

Լուր ինձ արդարութեամբ քով, և մի մտաներ 'ի դատաստան

ընդ

ընդ ծառայի քում, զի ոչ արդարանայ առաջի քո ամ՛ կենդանի ։

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ, խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ. եւ նստոյց զիս 'ի խաւարի ո՛պ մեռեալ յաւիտենից ։

Ձանձրացաւ յիս հոգի իմ, եւ սիրտ իմ խռովեցաւ յիս ։

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս, խորհեցայ յա՛մ 'ի գործս քո. յարարածս ձեռաց քոց խորհեցայ, եւ համբարձի առ քեզ զձեռս իմ ։

Անձն իմ ո՛պ երկիր ծարաւի է առ քեզ, վաղվաղակի լո՛ւր ինձ տէր, զի նուաղեցաւ յինէն հոգի իմ ։

Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն, նմանիցիմ այնոցիկ, ոյք իջանեն 'ի գուբ ։

Լսելի՛ արա ինձ յառաւօտու ողորմութիւն քո, զի ես 'ի քեզ տր̃ յուսացայ:

Ցոյց ինձ ճանապարհ, յոր գնացից. զի առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ:

Փրկեա՛ զիս 'ի թշնամեաց իմոց տր̃, զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի:

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո. զի դու ես ա̃ծ իմ:

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ 'ի յերկիր ուղիղ:

Վ̃ս անուան քո տր̃ կեցուսցես զիս, արդարութ̃բ քով հանցես 'ի նեղութ̃է զանձն իմ:

Ողորմութ̃բ քով սատակեսցես զթշնամիս իմ, և կորուսցես զա̃մ նեղիչս անձին իմոյ, զի ես ծառայ քոյ եմ:

Փառք հօր, և այլն:

Սաղ-

Աղաչանք ։

Տէ՛ր մի՛ յիշեր զյանցանս մեր, կամ ծնողաց մերոց, եւ մի՛ առնուր զվրէժ 'ի մեղաց մերոց,

Լիտանիայք ամ սրբոց ։

Տէ՛ր ողորմեա՛ց ։
Ք՝ս ողորմեա՛ց ։
Տէ՛ր ողորմեա՛ց ։
Ք՝ս լո՛ւր մեզ ։
Ք՝ս յա՛ր լուր մեզ ։
Հայր երկնաւոր ա՛ծ ։ ողորմեա՛ց մեզ ։
Որդի փրկիչ աշխարհի ա՛ծ, ողորմեա՛ց մեզ ։
Հոգիդ ս՝բ ա՛ծ ։ ողոր։
Ս՝բ Երրորդութիւն մի ա՛ծ, ողորմեա՛ց մեզ ։
Սրբուհի մարիամ ։ աղօթեա՛ վ՝ն մեր ։

Ս՝բ

Ս՜ք ածածին ․ աղօ՛
Ս՜ք կոյս կուսանաց ․ աղօ
Ս՜ք միքայէլ ․ աղօ
Ս՜ք գաբրիէլ ․ աղօ
Ս՜ք ռափայէլ ․ աղօ
Ա՜մ ս՜ք հրեշտակք, և հրեշտա կապետք ․ աղօթեցէք վասն մեր ։
Ա՜մ ս՜ք կարգք երանեալ հոգ ւոց ․ աղօթեցէ
Ս՜ք յովհաննէս մկրտիչ, աղօ թեա՛ վասն մեր ։
Ա՜մ ս՜ք նահապետք, և մար գարէք ․ աղօթեցէք
Սուրբ պետրոս ․ աղօ
Սուրբ պօղոս ․ աղօ
Ս՜ք անդրէաս ․ աղօ
Ս՜ք յակովբոս ․ աղօ
Ս՜ք յովհաննէս ․ աղօ
Ս՜ք թովմաս ․ աղօ
Ս՜ք յակովբ ․ աղօ
Ս՜ք փիլիպպոս ․ աղօ

Ս՜ք

Սբ բարթուղիմէոս․ աղօ։
Սբ մատթէոս․ աղօ։
Սբ սիմովն․ աղօ։
Սբ թադէոս․ աղօ։
Սբ մատաթիաս․ աղօ։
Սբ բառնաբաս․ աղօ։
Սբ ղուկաս․ աղօ։
Սբ մարկոս, աղօ։
Ամ սբ առաքեալք, և աւետարանիչք․ աղօթեց։
Ամ սբ աշակերտք քրի․ աղօ-թեցէք վասն մեր։
Ամ սբ անմեղ մանկունք․ աղօ-թեցէք։
Սբ ստեփաննոս․ աղօ։
Սբ լավրէնցիոս․ աղօ։
Սբ վինչենցիոս․ աղօ։
Սբք փաբիանոս, և սեբաս-տիանոս․ աղօթեցէք։
Սբք յովհաննէս, և պօղոս, աղօթեցէք։
Սբք կոզմաս, և դամիանոս, աղօ-

աղօթեցէք վասն մեր ։

Սք կերվասիոս, և բրօթասիոս . աղօթեցէ։

Ամ սբ մարտիրոսք, աղօթեցէք վասն մեր ։

Սուրբ սեղբեստրոս . աղօ։

Սուրբ գրիգոր . աղօ։

Սուրբ ամբրոսիոս . աղօ։

Սուրբ օգոստինոս . աղօ։

Սուրբ հերոնիմոս . աղօ։

Սուրբ գրիգոր լուսաւորիչ ։ աղօթեա՛ ։

Սբ մարթինոս . աղօ։

Սբ նիկողայոս . աղօ։

Ամ հայրապետք, և խոստովանողք . աղօթեցէք վն մեր։

Ամ սբ վարդապետք . աղօ։

Սբ անտոն . աղօ։

Սբ բենեդիկտոս . աղօ։

Սբ բեռնարդոս . աղօ։

Սբ տոմինիկոս . աղօ։

Սբ Ֆրանչիսկոս . աղօ։

Ամ

Ամենայն քահանայք, և կրօնաւորք ․ աղօթե․

Ամենայն միայնակեացք, և անապատաւորք, աղօթե։

Սրբուհի Մարիամ Մագդաղենացի ։ աղօ։

Սրբուհի Ագաթիա ․ աղօ։

Սրբուհի Լուկիա ․ աղօ։

Սրբուհի Ագնէս ․ աղօ։

Սրբուհի Կեկիլիա ․ աղօ։

Սրբուհի Կատարինէ ․ աղօ։

Սրբուհի Անաստասիա ․ աղօ։

Ամենայն սրբուհիք կուսանք, և այրիք ․ աղօթեցէք ։

Ամենայն սուրբք, և սրբուհիք Աստուծոյ, բարեխօսեցէք վասն մեր ։

Քաւիչ լեր ․ խնայեա՛ ՚ի մեզ Տէր ։

Քաւիչ լեր ․ անսա՛ մեզ Տէր ։

Յամենայն չարէ, ազատեա՛ զմեզ Տէր ։

Յամենայն մեղաց ․ ազատեա՛ ։

Ի բարկութենէ քումմէ · ազա
տեա զմեզ տր̃ ։

Ի տարաժամ, և յանկարծա
կան մահուանէ, ազատեա
զմեզ տր̃ ։

Ի դաւաճանութենէ դիւին,
ազատեա ։

Ի բարկութենէ, և յատելու
թենէ, և յմ̃ չար կամաց,
ազատեա ։

Ի յոգւոյ պոռնկութե · ազա։

Ի կայծականց, և մրրկաց,
ազատեա ։

Ի յաւիտենական մահուանէ ·
ազատ։

Վն̃ խորհրդով սբ̃ մարդեղու
թե քո · ազ։

Վն̃ գալստեան քո · ազ։

Վն̃ ծննդեան քո · ազ։

Վն̃ մկրտութե, և սբ̃ պահոց
քոց · ազ։

Վն̃ խաչի, և չարչարանաց
քոց

քոյ ․ ազատ։

Վ՟ն մահուան, և Թաղման քո․
ազատեա՛ ։

Վ՟ն ս՟բ յարութեն քո, ազա-
տեա՛ զմեզ տ՟ր ։

Վասն հրաշալի համբարձման
քո ․ ազատ։

Վ՟ն գալստեան հոգւոյն ս՟բյ
մխիթարչի ․ ազատ։

Ի յահաւոր դատաստանին, ա-
զատեա՛ զմեզ տ՟ր ։

Մեղաւորքս, զքեզ աղաչեմք
լո՛ւր մեզ ։

Որ խնայեցեր ՚ի մեզ, զքեզ
աղաչեմք լո՛ւր մեզ ։

Որ ներեցեր մեզ, զքեզ ա-
ղաչեմք լո՛ւր մեզ ։

Որ զմեզ առ ճշմարիտ ապաշ
խարութի՟ն ժամանեցուցա-
նել հաճեսցիս, զքեզ աղ։

Որ զեկեղեցի քո ս՟բ հովուել
և պահպանել հաճեսցիս,

զՔեզ աղաչեմք լուր մեզ։
Որ զտ̃րն առաքելական, և
զա̃մ եկեղեցական կարգս 'ի
սրբակրօնութե̃ պահպանել
հաճեսցիս. զՔեզ աղ։
Որ զթշնամիս եկեղեցւոյ սրբ
քոյ խոնարհեցուցանել հա
ճեսցիս. զՔեզ աղ։
Որ թագաւորաց. և իշխա-
նաց քրիստոնէից զխաղա-
ղութի̃, և զճշմարիտ միա-
բանութի̃ պարգևել հաճես
ցիս. զՔեզ աղ։
Որ համայնից ժողովրդոց
քրիստոնէից զխաղաղութի̃,
և զմիութի̃ շնորհել հաճես
ցիս. զՔեզ աղ։
Որ զմեզ 'ի սբ̃ ծառայութե̃
քում զօրացուցանել, և
պահպանել հաճեսցիս. ըզ
քեզ աղաչ.
Որ զմիտս մեր առ երկնայինս
փա-

փափաքմունս ուղղեսցես · զքեզ աղաչեմք լո՛ւր մեզ։

Որ ամ̃ բարերարաց մերոց զմշտնջենաւոր բարիս հատուսցես · զքեզ աղ։

Որ զհոգիս մեր, և եղբարց, մերձաւորաց, և բարերարաց մերոց, 'ի յաւիտենական դատապարտութենէ ապրեցուսցես · զքեզ աղ։

Որ զպտուղս երկրի տալ, և պահպանել հաճեսցիս · ըզքեզ աղաչեմք ։

Որ ամ̃ հաւատացեալ ննջեցելոց զհանգիստ յաւիտենական պարգևել հաճեսցիս · զքեզ աղ։

Որ մեզ անսալ հաճեսցիս · զքեզ աղ ։

Որդի այ̃, զքեզ աղ։

Գառն այ̃, որ բառնաս ըզմեղս աշխ· խնայեա՛ 'ի մեզ տէր։

Գառն Այ, որ բառնաս զմե-
ղս աշխարհի. անսա՛ մեզ
Տէր։
Գառն Այ՝ որ բառնաս զմեղս
աշխարհի. ողորմեաց մեզ։
Քն լո՛ւր մեզ։
Քն անսա՛ մեզ։
Տր ողորմեա՛։
Քն ողորմեա՛։
Տր ողորմեա՛։
Հայր մեր՝ որ յերկինս։

Սաղմ. ԿԹ.

Ած յօգնել ինձ նայեաց, և Տր յընկերել ինձ փութա՛։

Ամաչեսցեն, և յամօթ լիցին որք խնդրէին զանձն իմ. դարձցին յետս, և ամաչեսցեն, որք խորհէին ինձ չար։

Դարձցին առժամայն ամաչեցեալք, որք ասէին ինձ վա՛շ վա՛շ։

Ցն–

Ցնծասցեն, և ուրախ լիցին 'ի
քեզ ամենեքեան՝ որք խնդրեն
զքեզ տէր ։
Ասասցեն յամ ժամ, մեծ է
ա̃ծ՝ որք սիրեն զփրկութիւն քո ։
Ես աղքատ և տնանկ եմ, ա̃ծ
օգնեա ինձ · օգնական և փրկիչ
իմ ես դու, տ̃ր մի յամենար ։
Փառք հօր՝ և որդւոյ՝ և հոգ-
ւոյն սրբոյ · և այժմ ։
Կեցո զծառայս քո · ա̃ծ իմ ըզ
յուսացեալս 'ի քեզ ։
Եղեր մեզ տ̃ր աշտարակ հզօր ·
յերեսաց թշնամւոյն ։
Մի մեղիցէ մեզ թշնամին · և
որդի անօրէնութեան մի չարչա-
րեսցէ զմեզ ։
Տ̃ր մի ը̃ս մեղաց մերոց առներ
մեզ · և մի ը̃ս անօրէնութեան մե-
րում հատուցաներ մեզ ։

Աղօթեսցուք վասն Հայրապետին մերոյ (ԱՂՆ)։

Տէ՛ր պահպանեսցէ զնա. և կենդանի և երանելի արասցէ զնա ՚ի վ՟ր երկրի. և մի՛ մատնեսցէ զնա ՚ի հոգի թշնամեաց իւրոց։

Աղօթեսցուք վ՟ն բարերարաց մերոց։

Հաձեա՛ց Տ՟ր հատուցանել ա՟մ բարերարաց մերոց վասն անուան քոյ զկեանս յաւիտենականս։ ամէն։

Աղօթեսցուք վ՟ն հաւատացեալ ննջեցելոց։

Օ հանգիստ յաւիտենական պարգևեա՛ նոցա Տ՟ր, և լոյս մշտնջենաւոր ծագեսցի նոցա։ Հանգիցեն ՚ի խաղաղութեան։ ամէն։

Վ՟ն հեռաւոր եղբարց մերոց։

Կեցո՛ զծառայս քո՝ ա՟ծ իմ ըզ յուսացեալս ՚ի քեզ։

Առա-

Առաքեա՛ նմա Տէր օգնութի՛ն 'ի տեղւոյ
և 'ի սիոնէ պաշտպանեա՛ զնա։
Տէր լո՛ւր աղօթից իմոց . և ա-
ղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ ։

Աղօթեսցուք ։

Տէ՛ր , որում յատուկ է ողոր-
միլն միշտ՝ և ներելն ; ընկա՛լ
զաղաչանս մեր . զի զմեզ և
զամ պաշտօնեայս քո՝ զորս յանց-
ցանաց շղթայն կապեաց , ողոր-
մութիւն քոյոյ գթութեան
մարդասիրապէս արձակեսց-
ցէ ։

Լսեր աղաչեմք տէր զմաղթանս
պաղատողաց . և ներեա՛ մե-
ղաց խոստովանողացս առ քեզ .
զի հանգիտապէս մեզ զներո-
ղութիւն շնորհիցես ով բարե-
գութ՝ և զխաղաղութիւն ։
Օ անճառելի մեզ տէր զողոր-
մածութիւն քո բարեգթապէս
ցոյց . որպէս զի 'ի միասին ըզ

մեզ և 'ի ընաւից մեղաց քա-
ւեսցես, և 'ի պատժոցն, զորս
վասն նոցին արժանաւորիմք,
ազատեսցես ։
Տր որ վն մեղաց մերոց ցաւ-
նուս ․ և ապաշխարութե զի-
ջանիս, զմաղթանս ժողովըր-
դեան քո պաղատողի քաւիչ
նկատեա՛ ․ և զհարուածս քոյոյ
ցասման, զորս վասն մեղաց
մերոց արժանաւորիմք՝ յետս
դարձո ։
Ամենակարող մշտնջենաւոր
ած, ողորմեա՛ց ծառային քում
հայրապետին մերում (Ան)
և առաջնորդեա՛ նմա ըստ քոյին
քաղցրութե՛ 'ի ճանապարհն
յաւիտենականի փրկութե, զի
քեզ պարգևողի՛դ, քոյոց հա-
ճոյից ցանկասցի, և ամ զօ-
րութք կատարեսցէ ։
Տր, յորմէ են սրբ փափաք-
մունք,

մունք, ուղիղ խորհուրդք, և
արդար գործք, տուր ծա-
ռայից քոց զխաղաղութիւնն
զայն՝ զոր աշխարհս տալ ոչ
կարէ. զի և սիրտք մեր պատ
ուիրանաց քոց հնազանդես-
ցին, և երկիւղ թշնամեացն
'ի բաց բարձցի, և ժամանակք
մեր քոյին հովանաւորութ͞բ
անդորրականք լիցին ։

Այրեա հրով ս͞բյ հոգւոյն զե-
րիկամունս և զսիրտս մեր Տ͞ր.
զի քեզ անարատ մարմնով ծա
ռայեսցուք, և ս͞բ սրտիւ հա-
ճոյասցուք ։

Հաւատացելոց ա͞ծ, ամենե-
ցուն ստեղծող և փրկիչ, հո-
գեաց ծառայից քոց և աղախ
նեաց՝ զթողութիւն համայնից
շնորհեա մեղաց. զի զներո
ղութիւն, որում միշտ ցանկացան,
բարեպաշտականօք պաղատա

նօք առ ընդունիցին ։

Բարերարաց մերոց, աղաչեմք տր̃, ներշնչելով նախախնամա-նեա՛, և օգնելով յաջողեա՛ ․ զի համայնք մեր աղօթք, և գործք 'ի քէն միշտ սկսանիցին, և քև սկսեցեալ աւարտիցին ։

Ամենակարող մշտնջենաւոր ած̃, որ կենդանեաց տիրես 'ի միասին և մեռելոց, և ամե-նեցուն ողորմիս ․ զորս հաւատով և գործով քոյս լինելոց գոլ նախածանաչես ․ սպաղա-տօղքս զքեզ աղաչեմք, զի վ̃ո որոց զմաղթանս հեղուլ վճ̃-ռեցաք, զորս և կմ̃ներկայս կեն-ցաղս դեռևս 'ի մարմնի ունի կալեալ, կամ ապագայն արդ-մերկացեալս 'ի մարմնոյ վերըն-կալաւ, բարերխօսութե̃ ամե-նից սր̃ց քոց, զթութե̃ քոյոյ մարդասիրութե̃ն, ամենից յան-

ցա-

ցանաց խուրեանց զթողութի՟ն, առընկալ ցի՟ն . 'ի ձեռն տ՟ն մերոյ յ՟ի ք՟ի որդւոյ քոյ , որ ընդ քեզ կեայ և թագաւորէ 'ի միութե՟ն հոգւոյն ս՟բյ ա՟ծ , ընդ ա՟մ յաւիտեանս յաւիտենից , ամէն ։

Տէր լուր աղօթից իմոց ։
Եւ աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ ։
Լուիցէ մեզ ամենակարօղ և ողորմած տ՟ր . ամէն ։
Հաւատացելոց հոգիքն ողորմութ՟ն ա՟յ հանգիցեն 'ի խաղաղութե՟ ։ ամէն ։

Կերպ ասելոյ զողջոյն քեզ Մարեամ
յառաւօտուն, 'ի միջօրէի, և յե
րեկոյի. յորժամ հնչէ զանգակն
պարտեմք ծանուլ զգլուխս,
և խաչակնքելով զդէմս
մեր ասել։

Հրեշտակ Տեառն աւետեաց կու
սին Մարիամու, և յղացաւ 'ի
Հոգւոյն սրբոյ։ Ողջոյն քեզ Մա
րիամ. և այլն։

Ահաւասիկ կամ աղախին Տեառն,
եղիցի ինձ ըստ բանի քում։ Ող
ջոյն քեզ Մարիամ, և այլն։

Եւ բանն մարմին եղև, և բը
նակեցաւ 'ի մեզ։ Ողջոյն քեզ
Մարիամ, և այլն։

Աղօթք

Աղօթք ։

Զշնորհս քո աղաչեմք տէր, 'ի միտս մեր ներհեղ . զի որք հրեշտակին աւետեօք զքի որդւոյ քոյ զմարմնաւորութիւնն ճանաչեցաք, չարչարանօք նորին և խաչիւն ժամանեսցուք 'ի փառս յարութեան տր մերով յիւ քիւ . ամէն ։

Սաղմոսերգութիւն ։

Օրհնեցէք և բարեբանեցէք ։ Լչք ամենեցուն 'ի քեզ յուսան տր, և դու տաս կերակուր նոցա 'ի ժամու ։ Բանաս զձեռն քո, և լցուցանես զամ կենդանի օրհնութբ ։ Փառք հօր, և որդւոյ, և հոգւոյն սբյ . և այլն ։

Տէ՛ր ողորմեա՛ց ։
Ք՛ս ողորմեա՛ց ։
Տէ՛ր ողորմեա՛ց ։
Հայր մեր, և այլն ։

Աղօթեսցուք ։

Օրհնեա՛, աղաչեմք տէ՛ր, ըզ մեզ և զպատուական զքո պարգևս, զորս 'ի քումմէ առատութենէ ընդունելոց եմք ։ Տէրամբ մերով յ՛սիւ ք՛սիւ ։ ամէն ։

Եւ ապա կնքէ աջոյ ձեռամբ 'ի վ՛ր սեղանոյն ասելով ։

Յանուն Հօր, և որդւոյ, և հոգւոյն ս՛րբոյ ։ ամէն ։

Պահպանութիւն սրբոյ սեղանոյն ։

Խոստովան եղիցին առ քեզ տ՛ր ա՛մ գործք քո, և ս՛րբք քո օրհնեսցեն զքեզ ։
Փառք Հօր ։ և այլն ։

Սա-

Մատուցանեմք քեզ գոհութիւն ամենակարող ած, վն համայնից բարերարութեանցդ քոյոց, որ կեաս և թագաւորես 'ի յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Ճանապարհորդութեան :

'Ի ճանապարհս խաղաղութեան և բարեյաջողութեան ուղղեսցէ զմեզ ամենակարող և ողորմածն ած :

Օրհնեալ տր ած իէլի . զի յայց ել, և արար փրկութիւն ժողովրդեան իւրոյ :

Եւ յարոյց մեզ զեղջիւր փըրկութեան 'ի տանէ դաւթի ծառայի իւրոյ :

Որպէս խօսեցաւ բերանովք սրբոց, որք յաւիտենից մար-

գա-

գարէքն էին ։
փրկութիւն ՚ի թշնամեաց մե-
րոց , և ՚ի ձեռաց ա՟մ ատե-
լեաց մերոց ։
Առնել զողորմութիւն առ հարս
մեր , և յիշել զկտակարանս
սրբութե՟ իւրոյ ։
Զերդումն զոր երդուաւ աբ-
րահամու հօր մերոյ , տալ մեզ
առանց երկիւղի , զփրկութիւն
՚ի թշնամեաց մերոց ։
Պաշտել զնա սրբութեամբ և ար-
դարութեամբ առաջի նորա զա՟մ
աւուրս կենաց մերոց ։
Եւ դու մանուկ մարգարէ
բարձրելոյն կոչեսջիր . գնաս-
ցես առաջի տ՟ն պատրաստել
զճանապարհս նորա ։
Տալ գիտութիւն փրկութե՟ ժո-
ղովրդեան իւրոյ ՚ի թողութիւն
ա՟մ մեղաց մերոց ։
Վա՟ գթոյ ողորմութե՟ տեառն
ա՟յ

տն մերոյ, որով երևեցաւ մեզ
արեգակն 'ի բարձանց ։
Ծագել զլոյս 'ի վերայ այնո-
ցիկ, որք նստէին 'ի խաւարի
և 'ի ստուերս մահու. ուղղել
զոտս մեր 'ի ճանապարհս խա-
ղաղութե ։
Փառք հօր, և այլն ։
Սուրբ հրեշտակն ռափայէլ ու-
ղեկից լիցի մեզ 'ի ճանապար-
հի. ոպ զի խաղաղութբ, ա-
ռողջութբ, և խնդութբ դարձ-
ցուք առ մերայինս ։
Տր ողորմեա՛ ։
Քս ողորմեա՛ ։
Տր ողորմեա՛ ։
Հայր մեր ։
Կեցո՛ զծառայս քո, ած իմ
զյուսացեալս 'ի քեզ ։
Առաքեա՛ 'ի մեզ տր զօգնու-
թն 'ի սրբոյ. և 'ի սիոնէ պաշտ-
պանեա՛ զմեզ ։

Լեր մեզ աշտարակ հզօր՝ յե-
րեսաց թշնամւոյն ։

Մի՛ մեղիցէ մեզ թշնամին .
և որդի անօրէնութեան մի՛ չար-
չարեսցէ զմեզ ։

Օրհնեալ տ՟ր զօրհանապազ .
առաջնորդեսցէ մեզ ա՟ծ փր-
կիչ մեր ։

Զճանապարհս քո տէր ցո՛յց
մեզ . և զշաւիղս քո ուսո՛ մեզ ։

Երանի թէ յաջողեալ էին ճա-
նապարհք մեր . ՚ի պահել զար-
դարութիւնս քո ։

Եղիցին դժուարինք ՚ի դիւ-
րինս . և առապարք ՚ի ճանա-
պարհս հարթս ։

Հրեշտակաց իւրոց պատուի-
րեալ է վ՟ քոյ . ՚ի պահել ըզ-
քեզ յա՟մ ճանապարհս քո ։

Տ՟ր լուր աղօթից իմոց ։

Եւ աղաղակ իմ առ քեզ ե-
կեսցէ ։

ԵՒ ԱՂՕԹԵՍՑՈՒՔ ։

Տ՛Ր, որ զորդիսն Իսրայէլի
ցամաք ոտիւք ընդ մէջ
ծովուն գնացուցեր, որ և ե-
րից մոգուց առ քեզ աստեղա
առաջնորդեալ՝ զուղի յայտ-
նեցեր, տուր մեզ աղաչեմք
զյաջող ճանապարհ, և զժա-
մանակ անդորր, զի հրեշ-
տակի քո սրբոյ ուղեկցութ՟ առ
այն, յոր փութամք 'ի տեղին
ժամանել, և ապա 'ի նաւա-
հանգիստ յաւիտենական կե-
նացն հասանել երջանկապէս
կարասցուք. ամէն ։

Տ՛Ր, որ զաբրահամ ծառայ
քո 'ի յուր քաղաքէն քաղ-
դէացւոց հաներ ընդ ա՟մ ճա-
նապարհս իւրոյ պանդխտու-
թե՟, անվտանգ պահեցեր. ա-
ղաչեմք, զի և զմեզ զծա-

ռայքս քո պահպանել հանձ-
ցիս ։ Տէր մեզ տ՟ր 'ի զինուո-
րութեան նպաստ , 'ի ձեռնապար
հի մխիթարութեան , 'ի տօթոյ
հովանաւորութիւն , յանձրեւ
եւ 'ի ցուրտս վերարկու , 'ի
լքման վերաբարձիչ , 'ի հա
կառակութեան օգնիչ , 'ի սա
հեցման գաւազան , եւ 'ի նա
ւակոծութեան նաւահանգիստ ․ զի
որպէս խորայել քեւ առաջնորդ
դեալ , յո փութամք՝ յաջողա
պէս ժամանեսցուք , եւ անդ
րէն առ մերայինս դարձցուք ․
ամէն ։

Տո՛ւր աղաչեմք տ՟ր պատղա-
տամնաց մերոց , եւ զձեռնասպարհ
ծառայից քոց 'ի յաջողութեան
բոյոյ կենսագործութեան տրա-
մադրեա ․ զի յամ փոփոխութեանց
այսր ձեռնապարհի եւ կենաց
քոյով միշտ պաշտպանեցիմք

օգ-

օգնութեամբ. ամէն ։

Շնորհեա՛ աղաչեմք ամենա-
կարօղ Աստուած, զի ժողովուրդ քո
՚ի ճանապարհս կեցութեան ըն-
թանայցէ, և երանելոյն յով-
հաննու նախընթացին քոյ յոր-
դորմանն հետևելով, առ այն
զոր քարոզեաց՝ անդորրա-
պէս ժամանիցէ, այսինքն առ
Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս, որ կեայ և թա-
գաւորէ ընդ քեզ ՚ի միու-
թեան հոգւոյն սրբոյ յաւի-
տեանս յաւիտե-
նից. ամէն ։

Տաղ ասելի մինչ հասանեմք ՚ի նաւա
հանգիստ, կամ մինչ դառնամք
առ մերայինս, և կամ մինչ
առնեմք յաջողութե՟ ինչ
հոգևոր կամ մար-
մնաւոր ։

Զքեզ ա՟ծ գովաբանեմք. տ՟ր
ի՟կ զքեզ խոստովանիմք ։
Զքեզ Հայր մեր անժամա
նակ, յար մեծարէ երկիր հա
մակ ։
Քեզ և Հրեշտակք ամենե-
քեան, երկինք և պետք հա
մանգամայն ։
Քեզ քերովբէք, և սերովբէք,
երգեն և ոչ լռեն երբէք ։
Ս՟բ ս՟բ ս՟բ տ՟ր ա՟ծ զօրաց ։
ըստ յայտնութեան տեսանո
ղաց ։

Եր-

Երկինք, երկիր լի են քոյ-
ովք, վայելչութեն մեծի փա-
ռօք:

Զքեզ երամք յարգեցելոց,
բարեբանեն առաքելոց:

Մարգարէից թիւ գովելի,
ճառէ զքեզ գով պատուելի:

Խումբ գերափայլ մարտիրո-
սաց, զքեզ պատմէ տիեզե-
րաց:

Զքեզ մինչև 'ի ծագս երկրի,
դաւանէ ս͞բ եկեղեցի:

Զհայր մեծի վայելչութեն,
զորդիդ միակ քոյ իսկութեն:

Զմխիթարիչ քո ս͞բ հոգին,
պատուէ միշտ նոյն եկեղեցին:

Դու փառաց դու թագաւոր,
որ յարակայ որդի ես հօր:

Դու 'ի փրկել զազգ մարդկային,
դու բնակեցար յարգանդ կու-
սին:

Զխայթ մահու դու յաղթե-
լով,

բով, զերկինս բացեր մեզ հա-
ւատով :
Դու ընդ աջմէ հօր այ ,
'ի փառս նստիս միշտ գեր-
յարգեդ :
Դու դատաւոր ես գոլ գա-
լոց , ապաւեն 'ի քեզ յուսա-
ցելոց :
Աղաչեմք ուրեմն օգնել մեզ
տր , զորս արեամբ քով վե-
րագնեցեր :
Շնորհեա՛ դասիլ 'ի փառս ան
ձանուս , ընդ սրբս քո 'ի քեզ պյանձ-
նեալս :
Զժողովուրդ քո տր կեցո՛ ,
զժառանգութիւն քո բարձ-
րացո՛ :
Այլև դու տր զնս օրհնեա՛ ,
և յաւիտեան զնս հովուեա՛ :
Մեք հանապազ զքեզ օրհնես
ցուք , և զանուն քո մբ գովես
ցուք :

Ըզքո ծառայս այսօր կամեա՛ց,
զօղ և պահել առանց մեղաց ։
Ողորմեա՛ց մեզ տէ՛ր ողորմեաց ,
և գըլթութի՜ւ 'ի մեզ նայեա՛ց ։
Ողորմութիւդ լիցի 'ի մեզ ,
ոպ՟ և մեք յուսամք 'ի քեզ ։
'Ի քեզ անձինք մեր յուսացան ,
մի՛ տրտմեսցին 'ի յաւիտեանս. ամէն ։

Աղօթք ։

Տէ՛ր , որոյ ողորմութիւն ան_
թիւ է , և գանձ բարութեան
անհուն , քում ամենագթածի
մեծվայելչութեան զգոհութի՛ւն վն՟
մեզ առ 'ի քէն շնորհեցելոց
պարգևաց մատուցանեմք , ա_
ղաչելով միշտ զքոյդ բարե_
գթութի՛ւ , զի որ խնդրողաց ըզ
հայցեցմանս շնորհես , զնո՟ և
ոչ երբէք 'ի ձեռաց թողլով
առ փառս ապագայս տրամա
դրեսցես , տր՟ մերով յսի՟ քսի՟.

Ամէն ։

Իջուցանելն տն̃ ի խաչէն։

Յաղագս նախապատրաստութեան քրիս-
տոնէաբար մեռանելոյ ։

ԱՄԵՆԱԲԱՐԵ-գութ մայր յի՛ կոյս մարիամ, ձեռըն-տու եւ նըպաստ մեղաւորաց, լեր գթութի՛ ողորմութեան, հաս ՚ի թիկունս ինձ եղկելւոյս նախ քան զժամանելն յանկարծահաս եւ ան ակնունելի մահուան, զի մի՛ յանկարծակի եւ անպատրաստ յաշխարհէ յայսմանէ ելանիցեմ։ Այլ վն չարչարանաց եւ մահուան միածնի որդւո՛յ քո՛յ օրհնեցելոյ, պաշտպանեա՛ եւ

 խնա-

խնամարկեալ զիս • զի հրաժարեցեալ 'ի մեղաց , և 'ի սատանայէ , և հեռացեալ 'ի գործոց նորա , ճշմարիտ ողջմամբ , մաքուր խոստովանութեամբ , և արժանաւոր ապաշխարութեամբ , հաշտեցիր ընդ որդւոյ քում միածնի 'ի փոխիլն իմ 'ի կենցաղոյս ։ Եւ արդ առ իս զողորմութիւն քո երանուհի մայր Տեառն 'ի ժամուն յայնմիկ ահեղի , մինչ շունչն իմ պակասեսցի , և լեզուս կարկամեալ ոչ կարասցէ բողոքել առ քեզ , աչք իմ նուաղեսցին , և լսելիք իմ խցեսցին • յայնժամ յիշեա մայր անարատ զաղերսանս իմ , զորս այժմ գթութեան քում մայրականի վերանուիրեմ , և հաս ինձ 'ի յօգնութիւն 'ի վերջին ժամուն յայնմիկ նեղութեան • զի զերծանիցիմ

ցիմ 'ի հրեշտակացն չարաց ,
և 'ի նպաստաւորացն սատա-
նայի , և դասիցիմ ը̄ հաւա-
տացեալս ք̄ի , ը̄ ծառայս և
ը̄ բարեկամս որդւոյ քո , որ
է օրհնեալ յաւիտեանս . ամէն :

Աղերս առնելոյ [illegible] հայր
մեր վասն [illegible] մե
[illegible]նելոյ :

Հայր մեր , որ յերկինս :

Հայր յաւիտենական և ամ̄
ճշմարտութեան , դու որդւոյ
քո միածնի տ̄ն մերոյ յ̄ի ք̄ի
հայր ես բնութ̄բ , իսկ մեզ
քրիստոնէիցս հայր ես շնոր
հիւ . քանզի ստեղծեր զմեզ
'ի պատկեր քո , և յորժամ էաք
մեղօք որդիք բարկութեան ,
'ի ձեռն արեան որդւոյ քո

արարեր զմեզ որդեգիրս շնորհաց, և ժառանգս կենացն յաւիտենականից ։ Եւ թէ պէտ երկին քեզ աթոռ է, սակայն յերկրի միշտ առ մեզ նայիս, և հայրական հոգաբարձութ՟բ նախախնամես ։ Արդ՝ առ քեզ համբառնամ զաչս իմ, որ բնակեալդ ես 'ի յերկինս, ուստի եկեսցէ ինձ օգնութ՟ի․ առ քեզ փափաքի անձն իմ որպէս եղջերու յաղբերս ջուրց․ քանզի ստեղծեր զիս 'ի քեզ, և ոչ հանգարտի սիրտ իմ մինչև դարձցի, և հանգիցէ 'ի քեզ․ քանզի դու հայրն իմ ես, անդ են և հայրենիք իմ, անդ են և ժառանգութիք իմ, և բաժին իմ յերկրին կենդանեաց․ առ քեզ ուրեմն հառաչէ սիրտ իմ, և գայ զկնի քո անձն իմ ։ Եւ

Եւս

երանի թէ ընկալցի զիս աջ
քո. վ՞ա զի լաւ է ինձ ողորմու
թի̃ քո. քան զկեանս իմ. ո՜հ թէ
Ե՛րբ ազատեցայց յաքսորանաց
աստի, և կամ Ե՛րբ զերծայց
'ի բանտէ աստի, կամ Ե՛րբ մը
տից 'ի տուն հօր իմոյ, և Ե՛րբ
մխիթարիցես զիս. Ե՛րբ հան
ցես զիս 'ի գբոյ յայսմանէ տա
ռապանաց, և Ե՛րբ եկից ե
րևեցայց երեսացդ ա̃յ. Ե՛րբ
տեսից զքեզ դէմ յանդիման,
և Ե՛րբ լցուցես զիս ուրա_
խութ̃բ երեսաց քոց: Ո՛հա
Ե՛ս եղի 'ի մորի խմում 'ի հօ
վուս տրտմութեան 'ի տեղւոջ
յորում զետեղեաց զիս յան
ցաւորութիւն նախամօրն. արդ
քոյով օրհնութ̃բ գնայցից 'ի
զօրութենէ 'ի զօրութիւն, մինչև
տեսից զքեզ ա̃ծ աստուծոց
'ի սիոնի:

Ներ

Ներգործութիւն հաւատոյ՝ որ է առա- ջին առաւօտեան ելանելոյ ցերեկին ։

Ս͞բ եղիցի անուն քո ։

Գոհամ առ քեզ Տէր նախ 'ի ձեռն կենդանի և ճշմարիտ հաւատոյ, զի առանց հաւատոյ անհնար է հաճոյ լինիլ քեզ, և թարց դաւանելոյ զքեզ Ա͞ծ ճշմարիտ, անհնարին է մտանակից լինել քոյոց պարգևաց ։ Իսկ արդ զինչ են կեանք մեր 'ի վերայ երկրի, եթէ ոչ ընթացք առ երկինս 'ի ձեռն հաւատոյ և յուսոյ ։ քանզի հանգիստ և մերձաւորութիւն, կամ ըմբռնումն և վայելումն կատարեալ սիրոյն պահեցեալ է լինի 'ի հայրենիսն ։ Ո՜վ յայն

ժամ

ժամ գիրկս արկեալ համբու-
րես զորդիդ առ քեզ 'ի հե-
ռաստանէ անդրէն դարձեալ,
և զպատմուճանն առաջին ա-
գուցանես նմա ։ Արդ հաւա-
տամ տէր, զի դու ես որ էն;
նոյնինքն, մեծ ամենակարող,
ամենիմաստ, և ամենաբարի·
և դու ես սիրեցելոյ քոյ հան-
դերձեալ հաստատութեամբ բարէ
և վարձ մեծագին։ Հաւատամ
թէ փրկիչն իմ կենդանի է;
և 'ի վերջին աւուր 'ի հողոյ
յառնելոց եմ, և 'ի մարմնի
իմում տեսանելոց եմ զԱստուած
փրկիչն իմ ։ Այսու հաւա-
տով կեալ և մեռանիլ ցան-
կամ, և մի այսր հաւատոյս 'ի
չարչարանս, 'ի նեղութիս, 'ի
յանձկութիս, 'ի հիւանդու-
թիս, և 'ի մահու, հաստատ
կացից, և մնացից աներկիւղ;

և

և թէ 'ի յաջողութիւնս, և թէ 'ի ձախորդութիւնս, 'ընդ արարեալ զանուն քո, ոչ երկմտելով երբէք 'ի յամենայնում կարողութեան քումն, և 'ի հայրական բարեգթութեանն քումն ։ Ուրեմն զօրացո՛ տէր զմիտս իմ, և յաւել ինձ զհաւատս վասն փառաց անուանն քոյ սրբոյ ։ Զի հաստատապէս հաւատայցեմ տեսանել զբարութիւն քո յերկրին կենդանեաց, զկնի ելանելոյ յաշխարհէ աստի ։

Ներգործութիւն յուսոյ, որ է երկրորդ աստուածային ելանելոյ յերկինս ։

Եկեսցէ արքայութիւն քո ։

Արքայութիւն ասեմք զայն՝ որ պատրաստեցեալ է մեզ 'ի ա՛յլեանն աշխարհի ։ քան զի

կոր

կորզեցեր զմեզ յիշխանութենէ
խաւարի, և փոխեցեր զմեզ
յարքայութիւն որդւոյ քո սի-
րեցելոյ, զի իցեմք ժառանգա-
կիցք նր̃ ճշ̃ յուսոյն կենացն յա-
ւիտենականաց. քանզի եթէ
'ի կեանս յայսոսիկ միայն յու-
սացեալք եմք, ողորմելիք եմք
քան զամ̃ մարդիկ: Տր̃ բաժին
ժառանգութեան իմոյ, և բա-
ժակի իմոյ՝ դու ես, որ այսրէն
դարձուցանես զժառանգութի
իմ յիս. քանզի աստ օտար և
պանդուխտ եմք, և ոչ ունիմք
զքաղաք մնացական, այլ ա-
պառնւոյն ակն ունիմք: Արդ՝
պարծիմք յուսով փառաց որդ-
ւոյն այ̃. և ոչ այսչափ միայն,
այլ և պարծիմք 'ի նեղութիւ-
ներ, գիտելով թէ նեղութի
զհամբերութիւն գործէ, համ-
բերութիւն զհանդէս, հանդէս

զլոյս, և յոյս ոչ երբէք ամա-
չեցուցանէ ։ Արդ այսպէս բա-
զումնեղութ̃ք պարտ է մեզ
մտանել յարքայութիւնն Ա̃յ ։
Քայց յոյս այսքանից վարձուց
է մխիթարութ̃ի մ̃մ աշխա-
տութեն ․ քանզի ոչ են արժա-
նիք չարչարանք ժամանակիս
հանդերձելոյ փառացն՝ որք
յայտնելոց են 'ի մեզ ։ Արդ
յառաջագոյն տեսից զքեզ տ̃ր
առաջի իմ յա̃մ ժամ, զի ես
ընդաջմէ իմմէ, զի մի սա-
սանեցայց ։ Վասն այսորիկ
ուրախ եղիցի սիրտ իմ ․ ևս
և մարմին իմ բնակեսցի յու-
սով ։ Խաղաղութ̃ յայսմ և 'ի
սոյն ննջեցից և հանգեայց ,
զի դու տ̃ր միայն առանձին
յուսով քով բնակեցուցեր զիս ։
Արդ զինչ է ակնկալութիւն
իմ, եթէ ոչ դու տ̃ր ․ և կար-

տէր , և կայր զօրութիւն իմոյ 'ի քէն է ։ Ընկալ զիս ըստ բանի քում և կեցից , և մի յամօթ առներ զիս 'ի յուսոյ իմմէ ։ 'Ի քեզ տէր յուսացայ . մի ամաչեցից յաւիտեան ։

Ներգործութիւն սիրոյ , որ է երրորդ աստիճան ելանելոյ յերկինս ։

Եղիցին կամք քո .

Ե՞ւ զինչ է կամք քո , ո՛վ ամենաախորժելի Հայր , եթէ ոչ սիրել զքեզ 'ի բոլորէ սրտէ , որպէս և հրամայես . բայց տուր զոր հրամայես , և հրամայեա՛ զոր կամիս . քանզի տեսանես թէ զորքան արգելմունս կամաց քոց , և զորքան խափանմունս սիրոյն որ առ քեզ , 'ի պատճառս ապականացու այծա

սորին մարմնոյս կրեմք , որ ծանրացուցանէ զհոգին ։ Կամիմ սիրել զքեզ , և հաճեալ եմ յօրէնս քո ըստ ներքին մարդոյն, բայց տեսանեմ զայլ օրէնս յանդամս իմ, զինեալ հակառակ օրինաց մտաց իմոց ։ Արդ տուր ինձ , զի մի՛ սիրելով զանձն իմ կորուսից զնա · այլ փրկաւէտ ատելութբ̃ պահեցից 'ի կեանսն յաւիտենից · վանեա՛ 'ի սրտէ իմմէ զմնոտի սէր աշխարհիս , և հաստատեա՛ զքոյդ երկնային, զի մի՛ յեղանելն իմ 'ի կենցաղոյս՝ մեկնիցէ զիս 'ի քէն · տուր զի սիրով սիրոյ քոյ մեռայց յաշխարհիս , որ սիրով սիրոյ իմոյ հաճեցար մեռանիլ 'ի խաչին ։

Ընդունումն օրհնութեանց , որ է չորրորդ աստիճան եղա-նելոյ ջերջնիս ։

Օ հաց մեր հանապազորդ ։

Տէր իմ որ մինչև ցայսօր կերակրես զիս 'ի մանկութենէ իմմէ . և երանի թէ մինչև 'ի ծերութիւն իմ, և 'ի պակասիլ զօրութեան իմոյ ոչ թողուցուս զիս . քանզի սանդիս տանելով յանապատիս , կարօտանամ կերակրոց հոգւոյ և մարմնոյ . և երկնչիմ թէ մի՛ գուցէ նքթիցիմ 'ի ճանապարհի . և քանզի ոչ հացիւ միայն կեայ մարդ , այլ և ամ բանիւ որ ելանէ 'ի բերանոյ քումմէ , ուրեմն կերակուր հոգւոյ է բան և խորհուրդ քո, և մանաւանդ հացն այն հրեշ-

տակաց , և մանանայն ճշմա-
րիտ , այսինքն , մարմին և ա-
րիւն տ͞ն մերոյ յ͞ի ք͞ի · որ-
պէս ինքն ասաց , մարմին իմ
ճշմարիտ կերակուր է , և ա-
րիւն իմ ճշմարիտ ըմպելի ·
յորմէ եթէ ոք կերիցէ , ոչ
մեռանիցի 'ի յաւիտեանս։ Տուր
ինձ ուրեմն 'ի մտանելն իմ'ի
ճ͞պհս հասարակաց , և 'ի չու-
ելն իմ յանապատէ յայսմանէ
'ի հայրենին իմ , կերակրել 'ի
թօշակէն ա͞ծայնոյ · մինչև հա-
սանիցեմ 'ի լեառն փառաց
քոց · ուր զընտրեցեալս քո կե-
րակրես 'ի պարարտութենէ
տան քոյ ։

Խոստովանութիւն մեղաց, որ է հինգերորդ աստուածաձայն ելանելոյ յերկինս։

Եւ թո՛ղ մեզ զպարտիս մեր։

Գիտեմ տէ՛ր, զի ոչինչ պիղծ կարէ մտանել յարքայութիւն երկնից. եւ ոչ թողուս զոք անդր, եթէ ոչ հաշտեցեալ ընդ քեզ, եւ ընդ ընկերի իւրում. իսկ ես որ եմ եղկելի եւ անթիւ պարտուց պարտական, զի՞նչ արարից։ Ահա 'ի քեն է տէր ողորմութիւն, եւ առատ առաջի որդւոյ քոյ փըրկութիւն, որ եկն 'ի բառնալ զյանցանս մեր, եւ կեցուցանել զմեղաւորս. Արդ՝ վասն սիրոյ նորին, մի՛ մտաներ 'ի դատաստան ընդ ծառայի քում. զի ոչ արդարանայ առաջի քոյ

նմ կենդանի ․ այլ նայեցայ յե-
րեսս քի՛ որդւոյ քո , և թո՛ղ
զյանցանս իմ , որպէս և ես
թողում իմոց մերձաւորաց ․
և մանաւանդ 'ի ժամուս յայս-
միկ , որ գամ երևիլ առաջի
դատաւորիդ իմոյ , և ջնջեա՛
արեամբն յի՛ քի՛ զձեռագիր
պարտուց իմոց , զի զմայլե-
ցայց յերևիլ փառաց քոց ։

Յաղթութիւն փորձութեանց , որ է վեց
երորդ աղօթման ելանելոյ
յերկինս ։

Եւ մի՛ տանիր զմեզ 'ի փոր-
ձութիւն ․

Բանալի զինչ է կեանք մեր ,
եթէ ոչ փորձութիւն հանա-
պազորդական 'ի վերայ երկրի ,
յորում մեծ է պատերազմ ը̄
թշնամեաց հզօրից , որոց ընդ-
դի-

դիմամարտելոյ ոչ եմք բաւա-
կանք , եթէ ոչ դու տէր մար-
տնչիցես փոխանակ մեր , որ
ես Հզօր 'ի պատերազմի : Ո՛վ
հաւատարիմ Աստուած , մի՛ արկա-
ներ զմեզ 'ի փորձութիւն առա-
ւել քան զկարն մեր , այլ ա-
րա՛ ընդ փորձութեան և զելս ,
և մանաւանդ 'ի ժամու ելից
իմոց յաստի կենցաղոյս : Հա՛ս
ինձ 'ի յօգնութիւն 'ի կասկածե-
լի յայսմիկ պատերազմի , այս-
ինքն , 'ի յետին պահու մահ-
ուան , յորում հաւաստի երա-
նութիւն իմ , և պտուղ ամենայն վաս-
տակոց իմոց : Զօրացո՛ զիս ,
զի մի՛ յաղթեցայց 'ի փորձութենէ ,
և լոյս տուր տէր աչաց իմոց ,
զի մի՛ երբէք ննջեցից 'ի մահ ,
և մի՛ գուցէ ասիցէ թշնամին
թէ յաղթեցի նմա : Տո՛ւր ինձ
առնուլ զպաշտպանութիւն Աստուծոյ ,

զի կարօղ լինիցիմ 'ի դիմի հարկանել չարին յաւուրն չարութեան, և զա̃մ նետս մուխս չարին շիջուցանել. քանզի եթէ դու 'ի մեր կոյս լիցես, ո՞վ իցէ մեզ հակառակ. թէ և գնացից 'ի մէջ ստուերաց մահու՝ ոչ երկեայց 'ի չարէ, զի դու ընդ իս ես։

Աղօթութիւն 'ի յաւիտենական տան-ջանէ, որ է եօթներորդ աստիճան ելանելոյ յերկինս։

Այլ փրկեա՛ զմեզ 'ի չարէ։

Բազում չարիք աստ զմեզ տառապեցուցանեն, և առ քեզ ա̃ծ դիմել ստիպեն, զի հայցեսցուք 'ի նոցանէ փրկիլ. աշխարհ 'ի չարի կայ, և սատանայ 'ի հնարագործութեան,

և

և մեք զաւակք եմք մեղաց․ իսկ մեղքն կատարեալք զմահ ծնանին, և մահ մեղաւորին չար է, քանզի զրկէ 'ի գերագոյն բարւոյ․ ուրեմն ա̃մ ակն կալու̃ն մեր 'ի քէն է, զի յաւուր չարի փրկիցես զմեզ․ քանզի ոչ թէ մեռեալք օրհնեսցեն զքեզ, և ոչ ամենեքեան որք իջանեն 'ի դժոխս, այլ կենդանիքս։ Ուրեմն փրկեա՛ զանձն իմ ողորմած ա̃ծ, և զերծո՛ զիս 'ի մահուանէ․ պահեա՛ զաչս իմ յարտասուաց, և զոտս իմ 'ի գայթակղութե̃․ զի հաճոյ եղէց քեզ յերկրին կենդանեաց, և մատուցից քեզ զպատարագ օրհնութե̃․

Մ՝աղթանք վասն քրիստոնէաբար մեռանելոյ ։

Տէր ողորմեա ։
Քս ողորմեա ։
Տր ողորմեա ։
Հայր երկնաւոր Ած ։ ողորմեա ինձ ։
Որդի փրկիչ աշխարհի Ած ։ ողոր.
Հոգիդ սբ Ած ։ ողոր.
Սբ Երրորդութիւն մի Ած ։ ողոր.
Սրբուհի մարիամ ։ աղօթեա վասն իմ ։
Ամ սբ հրեշտակք՝ և հրեշտակապետք ։ աղօթեցէք վն իմ ։
Սբ աբէլ ։ աղօթեա վն իմ ։
Ամ պարք արդարոց ։ աղօթեցէք վն իմ ։
Սբ աբրահամ ։ աղօ ։
Սբ յովհաննէս մկրտիչ ։ աղօ ։
Ամենայն սբ նահապետք, և մար-

մարգարէք · աղօ։
Սբ պետրոս · աղօ։
Սբ պօղոս · աղօ։
Սբ անդրէաս · աղօ։
Սուրբ յովհաննէս աւետա-
րանիչ · աղօ։
Ամ սբ առաքեալք և աւե-
տարանիչք · աղօ։
Ամ սբ աշակերտք քրի · աղօ։
Ամ սբ անմեղ մանկունք · աղօ։
Սբ ստեփաննոս · աղօ։
Սբ լաւրենտիոս · աղօ։
Ամ սբ մարտիրոսք · աղօ։
Սբ սեղբեստրոս · աղօ։
Սբ գրիգոր · աղօ։
Սուրբ օգոստինոս · աղօ։
Ամենայն սբ հայրապետք, և
խոստովանողք · աղօ։
Սբ բենեդիկտոս · աղօ։
Սբ Փրանչիսկոս · աղօ։
Ամ սբ միայնակեացք, և ա-
նապատաւորք, աղօ։

Սրբուհի մարիամ մագդաղենացի․ աղօ։

Սրբուհի լուկիա․ աղօ։

Ամ սրբուհիք կուսանք, և այրիք․ աղօթեցէք։

Ամ սուրբք, և սրբուհիք այ, բարեխօսեցէք վասն իմ։

Ողորմած լեր․ և խնայեա ինձ տէր։

Ողորմած լեր․ և անսա ինձ տր։

Ողորմած լեր, և ազատեա զիս տէր։

Ի բարկութէ քումմէ, ազատեա զիս տր։

Ի վտանգէ մահու, ազա։

Ի չար մահուանէ, ազա։

Ի պատժոց դժոխոց, ազա։

Յամենից չարեաց, ազա։

Ի յիշխանութէ սատանայի, ազատեա։

Ի ծննդեան քոյ սրբազանի, ազատեա։

Ի

Ս՛ն խաչի, և չարչարանաց քոց. ազատ։

Ս՛ն մահուա՛ն, և թաղման քո՛ ազատեա՛։

Ս՛ն փառաւոր յարութե՛ քոյ, ազատ։

Ս՛ն զարմանալի համբարձմանն քոյ. ազատ։

Ս՛ն շնորհաց հոգւոյն մե՛յ մխիթարչի. ազատ։

՚Ի յաւ՛ուր դատաստանե՛, ազատ։

Մեղաւորքս զքեզ աղաչեմ, լո՛ւր ինձ։

Օ՛ի ինձ խնայեցես, զքեզ աղաչեմ։

Տ՛ր ողորմեա՛ց։

Ք՛ս ողորմեա՛ց։

Աղօթք վ՛ն համբերելոյ ՚ի նեղութեան։

Ամենեցայ առ տ՛ր, զի ես հող և մոխիր եմ, ստուեր փա-

խստա-

խստակամ, և գոլորշի առժա
մանակեայ. յիշեա՛ տէր, զի՛նչ
է կար զօրութե իմոյ. յիշեա՛
զի ոչ կաւ ստեղծեր զիս, և
միւսանգամ յերկիր դարձու-
ցանես: Արդ՝ մի՛ արտմութե-
քով մարտնչիր ընդ իս. զի
զի՛նչ է զօրութի իմ, թէ համ-
բերել կարիցեմ. կամ զի՛նչ
ժամանակ, զի հանդարտիցե
անձն իմ. մի թէ զօրութի վէ
մաց իցէ զօրութի իմ, կամ
մարմինք իմ իցե՛ն պղնձիք. զի
նետք տն 'ի մարմնի իմում են,
որոց արտմութիւն ծծէ զա
րիւն իմ, և ահ տն զարհուրե
ցուցանէ զիս: Արդ զի՛նչ, մի
թէ յերկինս բացից զբերան
իմ, կամ ընդդէմ դարձայց
բանից որբոյն. այլ մանաւանդ
աստացից, թէ տր ետ զզօրութի
և զառողջութի, և տր էառ.

ոմլ

ոմն տն հաճոյ թուեցաւ, այն
պէս եղև. եղիցի անուն տն
օրհնեալ. այսպէս ասեմ տր,
և այսպէս իմանամ. արդար
ես տր, և ուղիղ է դատաստան
քո. արդարև ես մեծագունից
վշտաց արժանի եմ ըստ իմում
դատողութե. այլ ճանաչեմ
զձեռն հօրդ, որ գթութբ խրա
տէ զիս, և ոչ իբրև զաջ դա
տաւորի պատժէ զիս. բայց
խնդրեմ 'ի քէն հայր բազմա
գութ, զի յիշիցես զտկարու-
թի իմ, որ ոչինչ ունիմ զօ
րութի, եթէ ոչ 'ի քէն կազ-
դուրիցիմ. Տո՛ւր ուրեմն ինձ
զշնորհս համբերութե, զի տա-
նիլ կարացից ցաւոց իմոց. և
աշխատանկ պատրաստ է սիրտ
իմ ընդունել, զինչ և պատա-
հեսցի ինձ. Արա՛ տր իմ, զի
համբերութբ ստանայցեմ զհո-
հո

հոգի իմ. վասն որոյ և աստէպ նայիմ յերեսս քնի քոյ, զի յիշելով զծանրագոյն չարչարանս նորին, զորս վ՞ն մեր կրեաց 'ի մարմնի իւրում, և ես տղլին մոռացութե՞ սպատուակինիլ ջանայցեմ: Նա եղև քեզ հնազանդ մահուչափ, և մահու խաչի. իսկ ես և ոչ արեամբ չափ զդէմ ունիլ կարացի. սակայն իմանամ, թէ զորչափ բռնադատութի՛ կրիցեմ, մինչ խայթոցք հիւանդութե՛, և ցաւք մահու անկանին 'ի վերայ իմ: Որդ՝ զգօրութի՛ իմ առ քեզ պահեցից, զի դու ես ապաւէն իմ. դու ես պաշտպան կենաց իմոց. փորձեա՛ զիս տ՛ր և քննեա՛ զիս, փորձեա՛ զերիկամունս իմ, և զսիրտ իմ: Գիտեմ զի ոչ են արժանի չարչարանք ժամա-

նա-

նակիս հանդերձելոց փառացն
որք յայտնելոց են 'ի մեզ ․ սո
կայն զի որպէս պարտ էր ք͞սի
չարչարիլ, և այսպէս մտանել
'ի փառս իւր, նմանապէս և ես
քրիստոնեայ գոլով՝ եթէ ոչ
կերպարանակից իցեմ գլխոյ
իմում, և ոչ անցանիցեմ ընդ
հուր և ընդ ջուր, ոչ ելանի
ցեմ 'ի հանգիստ ։ Պահեա՛ ու
րեմն զիս այժմ 'ի տապոյ սա
տի, որ͞պ պահեցեր զերիս ման
կունս 'ի հնոցին բաբելոնի,
զի օրհնեցից զանուն քո
յաւիտեանս յաւի-
տենից ․ ամէն ։

Իղձ 'ի խորոց սրտէ 'ի ժամ հիւանդութեան :

Իմաստութիւն յաւիտենական որ հասանես 'ի ծագաց մինչև 'ի ծագս աշխարհի հզօրեղապէս, և կարգաւորես զա̃մ քոյով քաղցրութեամբ. հարեր զիս այսու հիւանդութեամբ և տկարութեամբ մարմնոյս. բայց կարգաւորեա զսա քաղցրութեամբ 'ի փառս քո և 'ի փրկութիւն իմ, որ զա̃մ կշռով, և թուով, և չափով տրամադրես :

Ո՛վ Հայր ամենակալ, յորմէ ա̃մ տուրք բարիք և ա̃մ պարգևք կատարեալք իջանեն, և ա̃մ տրամադրութիւնք անձանց մերոց 'ի քէն ստորաբաշխին, որպէս և այս հիւանդութիւն, զոր այժմ կրեմ. նայեաց 'ի վշտագնեցեալ ծառայ քո, և

տրա-

տրամադրեա՛ զիս ըստ քում
հաճութեան․ քանզի դու ես որ
կառավարես զա̃մ․ և դու պա
հես զա̃մ ոսկերս մեր, և մի՛ ՚ի
նոցանէ առանց քո ոչ փշրես
ցի։ Մերք գլխոյ մերոյ թուո-
եալ են առաջի քոյ, և ՚ի
ձեռս քոյ է ժառանգութիւն
մեր․ դու հարկանես և դու
բժշկես․ կեցուցանես և մե-
ռուցանես․ թէ կեամք և թէ
մեռանիմք՝ քոյ եմք տ̃ր․ եղի-
ցին կամք քո օրհնեալ։ Եթէ
զբարիս ընկալաք ՚ի ձեռանէ
քումմէ, չարեացս ևս համ-
բերել պարտիմք․ որք սակայն
ոչ եղիցին չարիք, եթէ ըն
դունիցիմք ըստ հաճոյից քոց,
որ զմեզ խրատես իբրև զոր-
դիս առ ՚ի կրթութիւն, զի չա
րիք այսօրինակ գործակիցք լիցին
մեզ ՚ի բարին։

Տէ

Տ՟Ր ես ծառայ քո եմ, և որդի
աղախնոյ քո · արա՛ ընդ իս, որ
պէս և հաճոյ եղիցի առաջի
քոյ · և ո՞վ իցեմ ես, որ ընդ-
դէմ դառնայցեմ քեզ · քան
զի ո՞վ ընդդիմացաւ քեզ, և
ընկալաւ զխաղաղութի՟ն: Ահաւա
սիկ ես կաւ, և դու բրուտ,
կազմեա՛ և թրծեա՛ զիս ՚ի հնո
ցի յայսմիկ նեղութե՟ն · զի լի-
նիցիմ քեզ անօթ պատուա-
կան: Ո՞վ բժիշկ, որ բանի՟ւ
բժշկես զա՟մ հիւանդութիւն
հոգւոյ և մարմնոյ, բժշկեա՛
զիս տ՟ր, և բժշկեցայց հոգւով.
կեցո՛ զիս տ՟ր, և կեցից ես
մարմնով · ՚ի քեզ վստահա-
նամ, և ոչ ՚ի բժիշկս և ՚ի դեղս·
քանզի եթէ դու ոչ կանգնի-
ցես զտուն մարմնոյ իմոյ, ՚ի
նանիր վաստակին շինօղք ն՟ր:
Դու ուրեմն դեղոց այսոցիկ
տո՛ւր

տո՛ւր զզօրութիւն, զի զկատա
րումն լուրեանց ունիցին 'ի յիս•
ապա թէ ոչ, զհամբերութիւն
գործեա՛ յանձին իմում• քանզի
նա է դեղ ստոյգ և զօրաւոր
ընդդէմ ամենայն հիւանդութեանց
մարմնոյ իմոյ, զոր մինչև ցայս
վայր ունեցի փափկութեամբ, և
տածեցի հեշտասիրութեամբ, և
խօթացուցի զմարմին իմ• դու
ուրեմն ըստ հաճոյից քոց խոր
տակեա՛ զմարմին իմ, զի կեց-
ցէ թշուառացեալ հոգի իմ
'ի յաւիտեանս • ամէն:

Յանձնարարութիւն հոգւոյ 'ի ձեռս
արարչագործին:

Արդէն իսկ առողջ և կարող
գոլով յանձնառնեմ զիս քեզ
Քրիստոս, զի մի գուցէ 'ի նուաղիլն
իմ ոչ կարիցեմ զգաստապէս
յանձն առնել քեզ զհոգին։ Ծոր-
կնքիմ

կնչիմ 'ի ժամէն յայնմանէ , յորում 'ի մէջ կենդանեաց գոլով, ոչ ճանաչիցեմ զգոլն իմ. ըստ որում տեսի զբազումս , որք ունելով զաւետրունի շնչոյ և զկեանս , ոչ գիտէին զինքեանս գոլ կենդանիս ։ Ո՜վ յայնմ պահու՝ յորում հողին շարժի , և սարսափի 'ի փոխմանէ , և յելանելոյ 'ի բանտէ մարմնոյ իւրոյ՝ ընկալցի զնա , եթէ դու ստեղծող 'ի բաց մերժիցես ։ Ո՜վ համբերող յա՜ յիշեա՛ , զի և դու 'ի յետին անձկութեան արտասուեցեր , և զքեզ թողեցեալ և լքեցեալ գոլ ամբաստանեցեր , և զհոգիդ քո ամենասմաքուր 'ի ձեռս հօր յանձն արարեր , աղաղակեցեր , և անշնչացար ։ Ահա ես ևս առ քեզ աղաղակեմ , զի

դու

դու փրկիչ իմ ընկալցիս զհո-
գի իմ, մինչ որպիսեաւ և ի-
ցէ հիւանդութ՟ն 'ի մարմնոյ
սատի եղանիցէ ։ Յիշեա՛ ո՛վ
բարի Յ՟ս, զի 'ի խաչին զբա-
զուկս քո տարածեցեր, զկողս
քո բացեր, և զգլուխդ խո-
նարհեցուցեր ։ զի ահա հոգի
իմ լքեցեալ յամենից ստեղ-
ծուածոց, զապաւինութիւն
խնդրէ, 'ի բազուկս քո դի-
մէ, և 'ի գոգ քո անկանի ։ Նե-
րեա՛ ուրեմն աղաչեմ ողորմել-
ւոյ այսմիկ առ քեզ մերձենալ,
և մի՛ անտի 'ի բաց մերժիցես,
մինչև անցանիցէ բարկութ՟ն
քո ։ քանզի անդ աներկեւանա-
պէս կայցէ, և անդ 'ի սպա-
սաւորացն դժոխոց թաքչիլ
կարիցէ ։ Արդ 'ի ձեռս քո տ՟ր
յանձն առնեմ զհոգի իմ, զոր
դու ստեղծեր, և նորոգեցեր,
մի՛

մի՛ անտես առնէր զստեղծ-
ուա՛ծ քո · ահա թողում զաշ-
խարհ և փութամ առ քեզ
գալ · հեռանամ յերկրաւո-
րացս, զի առ քեզ մերձենայ
ցեմ · ելանեմ 'ի բնակութենէ
մարմնոյս, և դիմեմ 'ի բնա-
կարանս հրեշտակաց · ընկա՛լ
զիս 'ի յարկս քո յաւիտենից,
և մի՛ մերժեր զիս յերեսաց
քոց, զի դու ես յոյս իմ 'ի
մանկութենէ իմմէ ։ Նայեա՛ց
տ̃ր 'ի ծառայ քո · զի դու ես
ա̃ծ փրկիչ իմ · Նուա՛ղեցաւ
սիրտ իմ և մարմին իմ, բա-
ժին իմ ա̃ծ յաւիտեան · առա-
ջի քոյ է ա̃մ ցանկութի̃ իմ, և առ
քեզ տենչայ հոգի իմ · օգնեա՛
ինձ ա̃ծ փրկիչ իմ, և փրկեա՛
զիս վասն փառաց անուա՛ն
քոյ · ամէն ։

Յորժամ հիւանդն հայ 'ի Խաչն, աղաչել զխաչելութիւնն Յի 'ի ջեռն ասասցէ զաղօթս :

Երկրպագեմ քեզ Յս Քս, և օրհնաբանեմ զքեզ . զի 'ի ձեռն խաչի քոյ փրկեցեր զաշխարհս, և 'ի ձեռն արեան քոյ հեղեցելոյ յերկիր վերանորոգեցեր զմեզ : Զգեա՛ զիս առ քեզ ո՛վ բարի Յս, որ ասացեր, թէ յորժամ բարձրացայց յերկրէ, զամենեսին ձգեցից առ իս . պահեա՛ զիս հզօր ձեռամբ քով, զի մի՛ ոք յափշտակելով զիս, մեկնեցէ 'ի քէն : Ո՛վ հոգիդ Քնի սրբեա՛ զիս, արիւն Քնի մաքրեա՛ զիս, մարմին Քնի կեցո՛ զիս, ջուր կողին Քնի արբո՛ զիս, չարչարանք Քնի զօրացո՛ զիս : Բարի Յս լո՛ւր ինձ, 'ի մէջ վիրաց քոց ծածկեա՛ զիս, և մի՛ թողուր զիս

որոշիլ 'ի քէն, 'ի ժամու մահուան իմոյ կոչեա՛ զիս, և հրամայեա՛ առ քեզ գալ, զի ընդ սուրբս քո օրհնեցից զքեզ 'ի յաւիտեանս։ Մի՛ ընկենուր զիս յերեսաց քոց, և զհոգի քո սուրբ մի՛ հաներ յինէն. մի՛ կորուսանիցէ զիս անօրէնութիւն իմ, զոր ստեղծ ամենազօր բարերարութիւն քո։ Նայեա՛ց յիս աչօք ողորմութեան քոյ, և լո՛ւր ինձ՝ որ յուսացեալս եմ 'ի քեզ, և գթա՛ յիս, որ լի եմ թշուառութեամբ։ Ողջ լե՛ր աղբիւր բարութեան. ողջ լե՛ր փրկաւէտ պատարագ մատուցեալ 'ի վերայ խաչափայտին. ողջ լե՛ր պատուական և մեծագին արիւն հեղեալ 'ի վերայ տեառն իմոյ յիսուսի քրիստոսի 'ի լուացումն մեղաց աշխարհի։ Յիշեա՛ տէր զստեղծուած քո, զոր արեամբ քով

վե-

վերադնեցեր · քա՛ւ լիցի ինձ պարծիլ, բայց միայն 'ի խաչ տն̃ մերոյ յի̃ի ք̃ի, որով ինձ աշխարհ 'ի խաչ ելեալ է, և ես աշխարհի ։ Ո՛հ տեսանեմ զքեզ քաղցրագունեղ փրկիչ կախեալ 'ի խաչին բազկատարած, ունելով զգլուխ քո խոնարհեցեալ, պատրաստ առ 'ի ողջագուրել զմեզ, և սիրալի ձայնիւ՛ հրաւիրես զամենեսեան ասելով, եկա՛յք առ իս ա̃մ աշխատեալք և բեռնաւորք, և ես հանգուցից զձեզ ։ Ո՛հ աւասիկ գամ առ քեզ տր̃, առա՛ ընդ իս ըստ բանի քում, և հանգո՛ զիս · քանզի գամ վաստակեցեալ և ծանրաբեռնեալ մեղօք իմովք · առա՛ ըզ քաղցրունի է̃ ծառայի քում, որ զցաւս և զաշխատութիս մեր բարձեր 'ի վե̃ր խաչին · ամէն ։

Վ՛ Ձեռնելոյ ։

Եկայք երկկրպագցուք այն մին Թագաւորին, որում կեան ամենեքեան ։ Օ հանգիստ յաւիտենական պարգևեա՛ նմա տ̅ր ։ Եւ լոյս մշտնջենաւոր ծագեսցի նմա ։
Ի խորոց կարդացի առ քեզ տ̅ր, տ̅ր լուր ձայնի իմում ։
Եղիցին ականջք քո 'ի լուր ձայն աղօթից իմոց ։
Թէ զանօրէնութիւնս քննես տ̅ր, տ̅ր ո՛ կարէ կալ առաջի քո, զի 'ի քէն է քաւութի՛ւն ։
Վա՛ն անուա՛ն քո համբերի տ̅ր․ համբերեր անձն իմ բանի քում, յուսացաւ անձն իմ 'ի տ̅ր ։
Ի պահէ առաւօտու մինչև յերեկոյ ․

րեկոյ ; 'ի մահէ ստուերամած
յուսացաւ իմ 'ի տր :
'Ի տն է ողորմութի բազում,
և 'ի նմանէ է փրկութի . և
նա փրկեաց զինէ յա՛մ նեղու-
թեց նր :
Զհանգիստ յաւիտենական
պարգևեա՛ նց տր :
Եւ լոյս մշտնջենաւոր ծագի
ցի նց : Զգործս ձեռաց քոց
տր մի՛ անտես առներ :
Լուայ զձայն յերկնից , որ ա-
սէր ցիս : Երանի մեռելոց ,
որք 'ի տր ննջեցին :
Ա՛մ զոր տայ ինձ հայր , առ
իս եկեսցէ . և որ գայ առ իս ,
ոչ հանից զնա արտաքս :
Ես եմ յարութի և կեանք ,
որ հաւատայ յիս՝ թէև մեռա
նի՝ կեցցէ , և ա՛մ որ կենդանի
է և հաւատայ յիս , ոչ մեռա
նիցի 'ի յաւիտեան :

Օ հանգիստ յաւիտենական պարգեւեա՛ նոցա տէ՛ր ։ Եւ լոյս մշտնջենաւոր ծագեսցէ նոցա ։ Ի՛ դրանց դժոխոց ազատեա՛ տէ՛ր զհոգիս նոցա ։ Եւ հանգիցեն ՚ի խաղաղութեա՛ն ։

Տէ՛ր լո՛ւր աղօթից իմոց . և աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ ։

Աղօթեսցուք ։

Հաւատացելոց ա՛մ , ամենեցուն հաստիչ և փրկիչ , հոգեաց ծառայից քոց և աղախնեաց , զթողութի՛ւ համայնից շնորհեա՛ մեղաց , զի զներողութ՛ի քո՛ որում միշտ փափաքին՝ բարեպաշտիւք առստանայցեն մաղթանօք ։

Վասն մեռելոյ եպիսկոպոսաց, կամ քահանայից ։

Աստուած, որ ՚ի մէջ առաքելակա-
նաց քահանայից զծառայս քո
եպիսկոպոսական կամ թէ քահա-
նայական արարեր արժա-
նապատուութե՛ ծաղկանալ ։
Շնորհեա՛ աղաչեմք, զի նո-
ցին և յարակայի դասակցեսցին
վիճակակցութե՛ · տր. մերով
յսի՛ քսի՛ · ամէն ։

Վա՛ հօրն, և մօրն ։

Աստուած որ զհայր և զմայր պա-
տուել մեզ հրամայեցեր, ողոր-
մեա՛ց բարեգթաբար հոգւոց
հօր, և մօր իմոյ · և թո՛ղ
զմեղս նոցա, զիս ևս տեսա-
նել նց՛ա ՚ի յուրախութե՛ յա-
ւիտեն-

ւիտենականի պայծառութե արժանի արա, տ͞ր մերով յ͞սիւ ք͞սիւ . ամէն ։

Մ͞ Ննջեցելոց Եղբարց Մերձաւորաց և Բարերարաց ։

Տ͞Ր առատաբաշխիչ ներողութե, և մարդկայնոյ կեցութե սիրող, աղաչեմք ըզքոյդ բարեգթութի, զի մերոյ ժողովոյն զեղբարս, զմերձաւորս, և զբարերարս, որք 'ի կենցաղոյս յայսմանէ անդրաչուեցին, բարեխօսութբ երանուհւոյն Մարիամու միշտ կուսին, ընդ սրբոց քոց ամենից առ մշտնջենաւորի երանութե միաբանակցութին ժամանել արժանաւորեսցես, տ͞ր մերով յ͞սիւ ք͞սիւ . ամէն ։

Ի յաւարտ Շարականին մեռելոցն ։

Զգաստեան աղաչեմք Տէր զհոգի ծառայի քո, կամ աղախնոյ քո, զի փախճանեալ ՚ի կենցաղոյս կենդանացի քեզ, և զոր ըստ մարմնոյ թերկանութեն, կենցաղավարութ̃ խակ մարդկայնով համագործեաց, գու ներմամբ ողորմածագունեղի քոյոյ բարեգթութեն, ջնջեա, և մաքրեա տերամէ մերով յոխէ քոխէ ։ ամէն ։

Յաւարտ պարեգրարչականն ։

Ած ներողութեանց տր̃, տուր հոգւոց ծառայից, և աղախնեայց քոց, որոց զպարեդար ձախկանն յիշատակեմք զօր թաղման, զտեղի յարայարոլ ցութեն, զհանգիստ երանութեն, և զլոյս պայծառութեն,

տր̃

տր̃ մերոյ յս̃ի քս̃ի · ամէն ։

Լիտանիայք վս̃ մեռելոց ։

Տէր ողորմեա՛ց ։
Քս̃ ողորմեա՛ց ։
Տր̃ ողորմեա՛ց ։
Քս̃ լո՛ւր մեզ ։
Քս̃ յա՛ր լուր մեզ ։
Հայր երկնաւոր այ̃ · ողոր– մեա՛ց ամենից հաւատացե լոց մեռելոց ։
Որդի փրկիչ աշխարհի այ̃, ողորմ ։
Հոգիդ սբ̃ այ̃ · ողոր։
Սբ̃ Երրորդութի́ մի այ̃, ողո
Սրբուհի մարիամ · աղօթեա՛ վասն հաւատացելոց մեռե լոց ։
Սբ̃ ածածին · աղօ։
Սբ̃ կոյս կուսանաց · աղօ։
Սբ միքայէլ ։ աղօ։

Ամենայն սբ̄ք հրեշտակք, և
հրեշտակապետք, աղօթե֊
ցէ՛ք վասն հաւատացելոց մե֊
ռելոց ։
Սբ̄ յովհաննէս մկրտիչ, աղօ՟ ։
Սբ̄ պետրոս · աղօ՟ ։
Սբ̄ պօղոս · աղօ՟ ։
Սբ̄ յովհաննէս · աղօ՟ ։
Համայնք սբ̄ք առաքեալք, և
աւետարանիչք · աղօ՟ ։
Սբ̄ ստեփաննոս · աղօ՟ ։
Սբ̄ լաւրէնտիոս · աղօ՟ ։
Ամ՟ սբ̄ մարտիրոսք, աղօ՟ ։
Սուրբ գրիգոր · աղօ՟ ։
Սուրբ ամբրոսիոս · աղօ՟ ։
Համայնք սբ̄ք հայրապետք,
և խոստովանողք ։ աղօ՟ ։
Սրբուհի մարիամ մագդաղե֊
նացի ։ աղօ՟ ։
Սրբուհի կատարինէ · աղօ՟ ։
Ամ՟ սրբուհիք կուսանք, և
այրիք · աղօթեցէք ։

Հա֊

Համայնք սրբք և սրբուհիք այ, բարեխօսեցէք վասն հաւատացելոց մեռելոց ։

Այցելու լե՛ր տր, խնայեա՛ նց տէր ։

Քաւարար լե՛ր նոցա, և յար լո՛ւր մեզ տր ։

Ի համայնէ չարէ, զե՛րծո՛ ըզ սոսա տր ։

Ի բարկութենէ քումմէ, զեր․

Ի յիշխանութենէ դիւին, զեր․

Ի բոցոյ հրոյն ։ զեր․

Ի բանտէ ստուերաց մահու, զերծո՛ ։

Վն ամբծի քոյոյ յղացման, զերծո՛ ։

Վն քոյոյ ծննդեան ։ զեր․

Վասն քաղցրագունեղի քոյոյ անուան ։ զեր․

Վն բազմութե՛ քոյոյ ողորմութեան ։ զեր․

Վն սաստկագունեղից չար- ճք

չա-

չարանաց քոց · զեր։

Վասն մեծագնելի քոյոյ ա-րեան , զեր։

Վ̃ն սրբազունելից քոյոց խո-ցուածոց , զեր։

Վ̃ն պատուականի քոյոյ մա-հուան , զեր։

Մեղաւորքս , զքեզ աղաչեմք լուր մեզ ։

Որ զՄարիամ արձակեցեր , և աւազակին լուար · զքեզ։

Որ զկեցուցանելիս կեցուցա-նես ձրի · զքեզ ։

Զի զծնօղս , զմերձաւորս , և զբարերարս մեր 'ի պատժոց դժոխոց ապրեցուցանել հա-ճեսցիս · զքեզ։

Զի զա̃մ հաւատացեալ ննջ-ջեցեալս 'ի յաւիտենական դատապարտութ̃է ազատել հաճեսցիս · զքեզ։

Զի ա̃մ հաւատացելոց ննջե-

ցելոց, որոց 'ի յերկրի յի-
շատակ յատկապէս ոչ լի-
նի, ողորմիլ հաճեսցիս.
գ.քեզ:

Ո ի նոցա ամենեցուն խնայել
և ներել հաճեսցիս. գ.քեզ:

Ո ի զկարօտութիւն նոյ լցուցա
նել հաճեսցիս. գ.քեզ:

Ո ի ջոկք հրեշտակաց պայծա
ռապէս օգնիցեն. գ.քեզ:

Ո ի դասք նահապետաց և
մարգարէից նպաստք նոցա
լինիցին. գ.քեզ:

Ո ի առաքելոց երամք փա-
ռաւորք առընդունիցին ընդ
նոսա. գ.քեզ:

Ո ի զօրք մարտիրոսաց պայ-
ծառազգեցից պարառնիցեն
զնոքօք. գ.քեզ:

Ո ի խոստովանողաց սրբոց
պարք նոցա առաջնորդի-
ցեն. գ.քեզ

Ո ի

Ո՜վ հրճուհեցելոց կուսանաց
խումբք նոցա յար հետևե-
ցին․ զքեզ։
Ո՜վ առ ստեղծիչն իւրեանց՝
որ զնոսա 'ի կաւոյ երկրի
կերպացոյց, անդրադառնալ
բաւիցեն․ զքեզ։
Ո՜վ դէմ հեզին և քաղցերն
յոր նոցա բարեգթապէս ե-
րևիցի․ զքեզ։
Ո՜վ առ աջակողմն քո 'ի վի-
ճակս ընտրեցելոց զնոսա վեր
ընդունիցիս․ զքեզ։
Սրտի Աստուծոյ աղբիւր գթութեան․
զքեզ։
Որ զբանալիս ունիս մահու և
դժոխոց․ զքեզ։
Գառն Աստուծոյ, որ բառնաս ըզ-
մեղս աշխարհի, շնորհեա՛
նոցա զհանգիստ։
Գառն Աստուծոյ, որ բառնաս ըզ-
մեղս աշխարհի, շնորհեա՛

նոցա զհանգիստ․

Գառն Այ, որ բառնաս զմեղս աշխարհի, շնորհեա՛ նոցա զմշտնջենաւորն հանգիստ։

Քս անսա՛ մեզ։

Քս յար լո՛ւր մեզ։

Տր ողորմեա՛ց։

Քս ողորմեա՛ց։

Աղօթք։

Քեզ տր յանձն առնեմ զհոգի ծառայի քո, կամ աղախնոյ քո, զի վախճանեալ 'ի կենցաղոյս կենդանասցի 'ի քեզ․ և զմեղս զորս տկարութբ մարդկային կենցաղավարութն է գործեալ, դու ներմամբ քոյոյ ողորմածագունեղի գթութն ջնջիցես․ տր մերով յսիւ քսիւ․ ամէն։

Հայր մեր, որ յերկինս։

Երգ վ̃ Մեռելոց ։

Յաւուր յայնմիկ յաւուր ցաս
մանն ,
բնաւք կենցաղք յաճիւն դառ-
նան ,
ըստ գուշակի և ըստ Դաւ-
թեան ։
Որքան երկիւղ է լինելոյ ,
մինչ դատաւորն է աւգալոյ ․
զհամայնս յանկարծ տարա-
ցրելոյ ։
Փողն ահաւեկ յորժամ հնչէ ,
'ի գերեզմանս համրոյ երկրի ․
բնուէ բոլոր յատեան ածի ։
Մահն և բնութիւն յոյժ եր-
կիցեն ․
մինչ ստեղծուածք համյառ-
նիցեն ․
զի դատողին համարս տայցեն
Գիրք գրեցեալ յառաջբերի ,
բոլորն յորում պարունակի ․

ուստի աշխարհ խոկադատի ։
Մ՛ինչ դատաւորն յատեան
նստցի ։
որինչ թաքչի արտաբացցի ,
ոչինչ անվրէժ յայնժամ թող
ցի ։
Զ՛ինչ անդ թշուառս եմ ա-
սելոց ։
կամ զո՞ր միջնորդ աղերսե-
լոց ։
մինչ են հազիւ արդարք կե-
լոց ։
Արքայդ սարսելոյ մեծու-
թեան
զձիր ընձեռօղ կենդանու-
թեան ,
կեցո՛ զիս աղբիւր գթութե՛ն ։
Յիշեա՛ յս՜ գթած տր՜ իմ ,
որ մարմնացար 'ի պատճառս
իմ ,
մի՛ մերժեր զիս մինչ դատի-
ցիմ ։

'Ի խնդրել զիս նստար խոն-
ջեալ,
փրկեցեր զիս 'ի խաչ ելեալ,
տո՛ւր զի լիցեմ քեւ փրկեցեալ.
Արդար դատող վրէժխնդրու-
թեան,
զձիր շնորհեա՛ ինձ թողութե՛ն,
յառաջ քան զօր դատողու-
թեան.
Իբր յանցաւոր միշտ տագնա-
պիմ,
զի շառագնեն մեղք զերեսս
իմ.
ինձ մաղթողիս ներեա՛ տէ՛ր իմ.
Որ զՄարիամ արձակեցեր,
աւազակին իսկ ներեցեր,
զյոյս ինձ եւս մեծ շնորհեցեր.
Աղերսանք իմ ոչինչ արժեն,
բայց գթութի՛դ առ քեզ եղ-
ցեն,
զի մի՛ գեհեանք զիս կիզիցեն.
'Ի մէջ օդեաց զտեղի շնորհեա՛,

յայծեաց 'ի բաց զիս որոշեա՛,
յաջակողմանն քում զետե-
ղեա՛ :
Ո՛րոչ զանխծեալս տարրհէր-
քիցես,
հրոյն կիզման առմատնիցես,
զիս ընդ օրհնեալս հրաւիրի-
ցես :
Պ՝ինմօք լորիւք զ.քեզ աղեր-
սեմ,
զսիրտ իմ փղձկեալ քեզ նուէ-
րեմ.
զհոգ վախճանի իմ քեզ յանձ-
նեմ :
Օր արտասուաց օրն այն
լակ է.
մինչ յաճիւնից նա յառնիցէ,
որ բուռ մեղաց դատելի է :
Ամէն ուրեմն տծ ներեա՛,
դթութ'ք քոյ յո խնայեա՛,
և զհանգիստ յարաչնորհեա՛ :
ամէն :

Առ-

Սաղմոսք վն̄ ծածուկ ննջման ։

Յանուն հօր, և որդւոյ, և հոգւոյն սրբոյ. ամէն ։

Զգիշերս հանդիստ, և զվախճանս կատարեալս շնորհեսցէ մեզ տէրն ամենակալ։ ամէն։

Օգնութիւն է մեզ յանուանէ տն̄, որ արար զերկինս և զերկիր ։

Հայր մեր ։ Ողջոյն քեզ ։
Խոստովանիմ առաջի այ̄, և այլն ։

Սաղմոսք ։

Այց արա աղաչեմք տ̄ր բնակութեանս այսմիկ, և զամ̄ նենգութիւն թշնամւոյն ’ի սմանէ ’ի բաց մերժեա, և հրեշտակք քո սբ̄ք բնակեսցեն ’ի նմա, որք և զմեզ ’ի խաղաղութեան

պահպանիցեն , և օրհնութի՛ւն քո լիցի 'ի վերայ մեր միշտ , տերամբ մերով յ̃իւ ք̃իւ ․ ամէն ։

Աղօ. պահապան հրեշտակին ։

Ո՛վ հրեշտակ ա̃յ , որ ես պահապան իմ , յանձնառնեմ զիս քեզ , լուսաւորեա՛ զիս աղաչեմ այսօր ․ գթութեամբ վերնականաւ պաշտպանեա՛ իսկ զիս , հովուեա՛ և կառավարեա՛ ․ ամէն ։

Ա̃ծ , որ զարմանալի կարգաւ զսպասաւորութիւն հրեշտակաց , և մարդկան տնօրինես , շնորհեա՛ մեզ այցարար , զի որովք քեզ յանդիման եղելովք պաշտօն քեզ 'ի յերկինս մատուցանի , նոքօք և կեանքն մեր 'ի յերկրի պաշտպանեսցի ․ տերամբ մերով յ̃իւ

յոխն քոխն · ամէն ։

Յիշատակ ածածնին ։

Ո՜վ ամենաօրհնուհի մայր մե-
րոյ փրկչին , որ ես դուռն
ընդ անցս երկնից , և աստղ
ծովու ։

Օգնեա՛ աղաչեմք ժողովըր-
դեանն գթեցելոյ , որպէս զի
զարթիցէ նոցին այցելուն ։
Դու որ ծնար 'ի սքանչումն
բնութեն զքն քո արարիչ ,
կոյս նախկնագոյն , և վերջ-
նագոյն ։

Որ 'ի բերանոյն գաբրիելի ըն-
կալար զողջոյնն զայն , մեղա-
ւորացս յար գթա՛ ։

Հրեշտակ տն աւետեաց կու-
սին մարիամու , և յղացաւ 'ի
հոգւոյն սբյ ։ Ողջոյն քեզ · եւ ։
Ա. հաւասիկ կամ աղախին · եւ ։
Եւ բանն մարմին եղև · եւ ։

Օ շնորհս քո աղաչեմք. և այլն որպէս 'ի վերոյ. Ձ̃ծէ ։

Աղօթք ։

Տէր որ զպարգևս յաւիտենականաց կենաց երանուհւոյն մարիամու ճոխացելով կուսութե̃ սեռի մարդկայնոյ ընծայեցեր, շնորհեա՛ մեզ աղաչեմք, զի զնա վասն մեր բարեխօսել զգասցուք, որով արժանաւորեցաք զպարգևիչն կենաց ընդունել, զՏ̃ր մեր յս̃ քս̃. ամ̃էն ։

Ողջոյն քեզ թագուհի երկնից.
Աւէ տիրուհի հրեշտակաց.
Ծաղկէ արմատ կենաց ։
Ողջոյն քեզ դուռն յորմէ լոյս աշխարհի ծագեցաւ ։
Ողջ լեր ով ամենագեղեցիկ.
և վս̃ մեր զՔս̃ աղերսեա՛ ։
Արժանացո՛ զիս գովել զքեզ
կոյս

կոյս սրբազան .

Եւ տուր ինձ զօրութիւն ընդ-
դէմ թշնամեաց քոց ։

Աղօթք ։

Շնորհեա՛ ամենակարող Ած
նուաստութեան մերում զնը
պաստ , զի որք զյիշատակ սըր
բուհւոյ Ածածնին միշտ առ-
նեմք , օգնութբ նորին բարե-
խօսութեան ՚ի մերոց յառնի-
ցեմք յանիրաւութեց , տն մե-
րով Յսիւ Քսիւ . ամէն ։

Ուրախ լեր Թագուհի երկնից
ալէլուիա ։

Քանզի զոր ՚ի քեզ կրել ար-
ժանաւորեցար , ալէլուիա ։

Յարեաւ ահա որպէս ասացն ,
ալէլուիա ։

Խնդա՛ և ուրա՛խ լեր կոյս Մա
րիամ , ալէլուիա ։

Զի ճշմարտապէս յարեաւ Տրն.
ալէլուիա ։

Աղօթք

Աղօթք ։

Տէ՛ր որ յարութեամբ որդ-
ւոյ քո տն մերոյ յսի քսի
զաշխարհս հրճուեցուցեր, շը-
նորհեա՛ աղաչեմք զի ՚ի ձեռն
ծնողի նր կուսին մարիամու
ընդունիցիմք զխնդութիւն կե-
նաց մշտնջենաւորաց, նոյնով
յսիւ քսիւ տերամբ մերով ։
ամէն ։

Ողջ լե՛ր թագուհի մայր ո-
ղորմութե, կեանք, քաղց-
րութի՛, և յոյս մեր ողջ լե՛ր ։
Առ քեզ վերապոչեմք աքսո-
րեցեալ եւայի որդիքս ։ Առ
քեզ յոր հառաչեմք, հեծե-
ծելով և ողբալով յայսմանէ
արտասուաց վայրէ ։ այէ ու-
րեմն ո՛վ փաստաբան մեր, դար-
ձո՛ առ մեզ զողորմածագու-
նեղ հայեցուածս քոյոց աչաց ։

Եւ

Նւ զյս՜ բարեբանեցելն պտուղ որովայնի քո զկնի այսր աքսորականի վայրիս ցոյց մեզ . ով համեղաբարոյ , ով գթած, ով քաղցր կոյս մարիամ ։ Աղօթեա վ՜ն մեր ս՜բ ա՜ծածին ։ Զի խոստմանցն ք՜ի արժանաւորիցուք ։

Աղօթք ։

Ամենակարող և մշտնջենաւոր ա՜ծ , որ փառաւորի մօրն և կուսին մարիամու զհոգի և զմարմինն հոգւոյն ս՜բյ գործակցութ՜բ նախապատրաստեցեր ., մինչ զի վայելչական տաղաւար արժանաւորեցաւ լինիլ որդւոյ քում ։ Տուր մեզ աղաչեմք , զի որք նորին յիշատակաւն հրճուիմք , նորին ևս գթածիւ բարեխօսութ՜բն 'ի չարեաց մեզ աւկացելոց ,

ցելոց , և 'ի յաւիտենականն
զերծանիցիմք մահուանէ , տրբ
մերով յսիւ քսիւ · ամէն ։

Աղօթք մերձ առ անկողինն անելք ։

Լուսաւորեա՛ տր ած ազա-
չեմք զխաւար մեր , և զնեն-
գութիւս բոլորի այսօրիկ գի-
շերիս տարամերժեա՛ 'ի մէնջ ,
զի դու ես այցելու մեր · տր
մերով յսիւ քսիւ · ամէն ։
Գոհանամք զքէն Թագաւոր
ած ամենակարօղ , յաղագս
համայնից բարերարութեց քոց
'ի քէն առ մեզ եղելոց ։ Աղա-
չեմք տր հատո՛ ամենից մերոց
յանուն քո սբ բարերարաց ,
զկեանս յաւիտենականս , վն
բարեաց զորս արարին մեզ ։
Թողլիք ամենեցունց հաւա-
տացելոց ննջեցելոց շնորհեա՛

և ողորմութիւն քո հանգիցեն 'ի խաղաղութեան . ամէն :

Այլ եւս աղօթք :

Ո՛վ միշտընջենաւոր և ողորմած ա͞ծ , ահաւասիկ ես նուաստագունեղ ստեղծուած քո , ո͞ր կարի խնամով և գիտութեամբ անկեալ յերկիր առաջի քոյոյ մեծութեանդ , վերընծայեմ քեզ շնորհայնս գոհութիւնս , զորս կարէ հաւատարիմ ոք ծառայ նուիրել խուռում տ͞ն առատաբաշխի , վ͞ն անթուելեաց բարերարութեանցն , զորս մինչև ցայժմ ինձ արարեր : Եւ հայցեմ 'ի քէն վ͞ն քոյոյ գթածի բարեհաճութեանդ , մի՛ անտես առնիցես զիս , զի մի՛ անկանիցիմ յաչաց քոց : այլև գոհանամ զքէն , և բարեբանեմ զքեզ ,

զքեզ, վ՛ն զի յաւուր յայսմիկ
բարեգթապէս պահպանեցեր
զիս, ազատեցեր, և պահեցեր
'ի բազմաց վտանգից՝ ը̃ս հոգ-
ւոյ և ըստ մարմնոյ, թէև վ՛ն
մեղաց իմոց արժանի էի 'ի
բաց մերժիլ 'ի քէն ։ Ուստի
'ի խորոց սրտի իմոյ աղաչա-
ճեմ զյանցանս զորս գործե-
ցի այսօր ընդդէմ քում հան-
դիսավեհութ՛եդ, վ՛ն ոչ սիրե
լոյ զքեզ, և վ՛ն ոչ ընդունե-
լոյ և պահելոյ զպատուիրանս
քո, ըստ որում պարտ էր ինձ
առնել ։ Արդ՝ շնորհեա՛ ինձ
ո՛վ մարդասէր տ՛ր անցուցա-
նել զգիշերս զայս խաղաղա-
կանաւ հոգւով, թարց անկա-
նելոյ 'ի ցնորս դիւականս • քա՛ն
զի 'ի ձեռս քո յանձնառնեմ
'ի գիշերիս յայսմիկ, և զա՛մ ա-
ւուրս կենաց իմոց զհոգի և
զմար-

զմարմին իմ ։ պահեա՛ ուրեմն պահպանեա՛ և ազատեա՛ զիս 'ի գիշերիս յայսմիկ , և յա̃մ ժամու 'ի փառս քո, 'ի պատիւ ամէներանեցելոյ սրբուհւոյ կուսին մարիամու, 'ի փրկութեն հոգւոյ իմոյ , և յօգուտ մերձաւորաց իմոց ։ ամէն ։

Սուրբն Գրիգոր Լուսաւորիչ։

Աղօթք խոստովանողական անձին հաւատ-
ացելոյ 'ի քրիստոս : Զոր արա-
րեալ է սրբոյ հօրն Ներսէսի Հայոց
կաթողիկոսին :

ՀԱՒԱՏՈՎ ԽՈՍ-
տովանիմ, և երկր-
պագանեմ քեզ, Հայր
և որդի, և սուրբ Հո
գի · անեղ՝ և անմահ
բնութիւն · արարիչ հրեշտակաց,
և մարդկան, և ա̅մ եղելոց ·
ողորմեա՛ քո արարածոցս :
Հաւատով խոստովանիմ, և
երկիրպագանեմ քեզ, անբա
ժանելի լոյս, միասնական ս̅բ
երրորդութիւն և մի ա̅ծութիւն ·
արարիչ լուսոյ՝ և հալածիչ
խա-

խաւարի · հալածեա՛ ’ի հոգ-
ւոյ իմմէ զխաւար մեղաց՝ և
անդխտութե՛ն, և լուսաւորեա՛
զմիտս իմ ’ի ժամուս յայսմիկ
աղօթել քեզ ’ի հաճոյս, և
ընդունիլ ’ի քէն զխնդրուածս
իմ · ողորմեա՛ ինձ բազմամե-
ղիս ։

Հա՛յր Երկնաւոր, ա͞ծ ճշմա-
րիտ, որ առաքեցեր զորդիդ
քո սիրելի ’ի խնդիր մոլորեալ
ոչխարին · մեղայ յերկինս՝ և
առաջի քո · ընկա՛լ զիս որ-
պէս զանառակ որդին՝ և ընդ-
գեցո՛ ինձ զպատմուճանն զա-
ռաջին՝ զոր մերկացայ մեղօք ·
և ողորմեա՛ քո արարածոյ, և
ինձ բազմամեղիս ։

Որդի ա͞յ ա͞ծ ճշմարիտ, որ
խոնարհեցար ’ի հայրական ծո-
ցոյ, և առեր մարմին ’ի սրբոյ
կուսէն Մարիամայ, վ͞ն մերոյ
փր-

փրկութիւն. խաչեցար՝ և թա-
ղեցար՝ և յարեար ՚ի մեռելոց,
և համբարձար առ Հայր. մե-
ղայ յերկինս՝ և առաջի քո.
յիշեա զիս ո՛վ զաւազակին՝ յոր
ժամ գաս արքայութեամբ քով.
և ողորմեա։

Հոգի՛ ա՛յ՝ ա՛ծ ճշմարիտ, որ ի-
ջեր ՚ի յորդանան, և ՚ի վեր-
նատունն. և լուսաւորեցեր
զիս մկրտութեամբ ս՛բ աւազա-
նին. մեղայ յերկինս և առա-
ջի քո. մաքրեա զիս վերս-
տին ա՛ծային հրով քո՝ ո՛վ հրե-
ղէն լեզուօք զառաքեալսն. և
ողորմեա։

Անեղ բնութիւն, մեղայ քեզ
մտօք իմովք՝ հոգւով և մարմ-
նով իմով. մի՛ յիշեր զմեղս իմ
զառաջինս, վասն անուանդ
քում սրբոյ. և ողոր։

Տեսօղ ա՛մե մեղայ քեզ խոր-

հր-

հրդով բանիւ և գործով. ջն-
ջեա զձեռագիր յանցանաց ի-
մոց, և գրեա զանուն իմ 'ի
դպրութեան կենաց. և ողոր-
մեա:

Քննօղ գաղտնեաց, մեղայ
քեզ՝ կամաւ և ակամայ, գի-
տութեամբ և անգիտութեամբ. թո-
ղութիւն շնորհեա մեղաւորիս.
զի 'ի ծննդենէ աւազանին մին-
չև ցայսօր՝ մեղուցեալ եմ ա-
ռաջի ա՟ծութեան քո զգայարա-
նօք իմովք, և ա՟մ անդամօք
մարմնոյս, և ողորմեա:

Ամենախնամ տ՟ր՝ դիր պա-
հապան աչաց իմոց զերկիւղ
քո ս՟բ՝ ոչևս հայիլ յարատ.
և ականջաց իմոց, ոչ ախոր-
ժել լսել զբանս չարութեան.
և բերանոյ իմոյ՝ ոչ խօսիլ ըղ-
ստութիւն. և սրտի իմոյ՝ ոչ
խորհիլ զչարութիւն. և ձեռաց

 իմոյ՝

իմոց՝ ոչ գործել զանիրաւու-
թի. և ստից՝ ոչ գնալ 'ի ճա-
նապարհս անօրէնութե. այլ
ուղղեա զշարժումն սոցա լի-
նիլ ըստ պատուիրանաց քոց
յամի. և ողոր:

Ջուր կենդանի քո, զհուր սի-
րոյ քո, զոր արկեր յերկիր,
բորբոքեա յանձն իմ. զի այ-
րեսցէ զախտ հոգւոյ իմոյ. և
սրբեսցէ զխիղճ մտաց իմոց.
և մաքրեսցէ զմեղս մարմնոյ
իմոյ. և վառեսցէ զլոյս գի-
տութե քո 'ի սրտի իմում. և
ողորմ:

Իմաստութի հօր յս, տուր
ինձ զիմաստութիւն զբարիս
խորհիլ՝ և խօսիլ՝ և գործել
առաջի քո յամ ժամ. 'ի չար
խորհրդոց՝ 'ի բանից, և 'ի գոր
ծոց փրկեա զիս. և ողոր:

Կամեցօղ բարեաց՝ տր կամս

ըստ՝ մի՛ թողուր զիս 'ի կամս անձին իմոյ գնալ . այլ առաջնորդեա՛ ինձ լինել միշտ ըստ կամաց քոց բարեխնամաց . եւ ողորմ :

Արքա՛յ Երկնաւոր՝ տո՛ւր ինձ զարքայութիւն քո . զոր խոստացար սիրելեաց քոց . եւ զօրա_ցո՛ զսիրտ իմ՝ ատել զմեղս . եւ սիրել զքեզ միայն , եւ առնել զկամս քո , եւ ողոր :

Խնամօղ արարածոց՝ պահեա՛ նշանաւ խաչի քո՝ զհոգի եւ զմարմին իմ , 'ի պատրանաց մեղաց՝ 'ի փորձութենց դիւա՛ց՝ եւ 'ի մարդոց անիրաւա՛ց , եւ յա̃մ վտանգից հոգւոյ եւ մար մ̃նոյ . եւ ողոր :

Պահապան ա̃մի քո̃՝ աջ քո հովանի լիցի 'ի վերայ իմ, 'ի տուէ եւ 'ի գիշերի , 'ի նստիլ 'ի տան՝ եւ 'ի գնալ 'ի ճանա_

պարհ՝

պարհ, 'ի ննջել՝ և 'ի յառնել. զի մի՛ երբէք սասանեցայց. և ողորմ:

Տէր իմ, որ բանաս զձեռն քո, և լնուս զա՟մ արարածս ողորմութ՟բ քով. քեզ յանձն առնեմ զանձն իմ. դու հոգա՛, և պատրաստեա՛ զպէտս հոգւոյ և մարմնոյ իմոյ՝ յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան. և ողորմ:

Դարձուցի՛չ մոլորելոյ՝ դարձո՛ զիս 'ի չար սովորութենց իմոց 'ի բարի սովորութի՟ւն. և բևեռեա՛ 'ի հոգի իմ զսոսկալի օր մահուն, և զերկիւղ գեհենոյն, և զսէր արքայութ՟ն. զի զղջացայց 'ի մեղաց, և գործեցից զարդարութի՟ւն. և ողորմ:

Աղբիւր անմահութե՟ն աղբերացո՛ 'ի սրտէ իմմէ զարտա-

տուր ապաշխարութե՛, որպէս պոռնկին • զի լուացից զմեղս անձին իմոյ՝ յառաջ քան զե_լանելն իմ յաշխարհէս • և

ողորմ։

Պարգևիչ ողորմութե՛, պարգևեա՛ ինձ ուղղափառ հաւատով, և բարի գործով, և մտ մաքրմնոյ և արեան քո հաղորդութբ գալ առ քեզ • և ո_

ղորմ։

Բարերար տէր, հրեշտակի բարւոյ յանձն արասցես զիս, քաղցրութբ աւանդել զհոգի իմ, և անխռով անցուցանել ընդ չարութիւն այսոցն, որք են 'ի ներքոյ երկնից • և

ողորմ։

Լոյս ճշմարիտ քս արժանաւորեա՛ զհոգի իմ ուրախութբ տեսանել զլոյս փառաց քոց 'ի կոչման աւուրն • և հանգ

չիք լուսով բարեաց յօթեւ-
անս արդարոց՝ մինչեւ յօր մե-
ծի գալստեան քո. և ողորմ։
Դատաւոր արդար՝ յորժամ
գաս փառօք հօր դատել ըզ-
կենդանիս և զմեռեալս, մի՛
մտաներ 'ի դատաստան ընդ
ծառայիս քո, այլ փրկեա զիս
'ի յաւիտենական հրոյն, և
լսելի՛ արա ինձ զերանաւէտ
կոչումն արդարոց յերկնից ար-
քայութիդ. և ողոր։
Ամենողորմ տէր՝ ողորմեա ամ
հաւատացելոց 'ի քեզ, իմոց և
օտարաց, ծանօթից՝ և անծա-
նօթից. կենդանեաց, և մե-
ռելոց. շնորհեա՛ և թշնամեաց
իմոց՝ և ատելեաց զթողութի՛
որ առ իս յանցանաց. և դար-
ձո՛ զնո՛ 'ի չարեացն, զոր ու-
նին ընդ իմ. զի ողորմութե՛ քում
արժանի եղիցին. և ողոր։

փառաւորեալ տէր՝ ընկալ զա
ղաչանս ծառայիս քո՝ և կա-
տարեա՛ 'ի բարի զխնդրուածս
իմ . բարեխօսութբ սրբուհ-
ւոյ ածածնին , և յովհաննու
մկրտչին , և սրբոյն ստեփան-
նոսի նախավկային , և սբյն
գրիգորի մերոյ լուսաւորչին .
և սբց առաքելոցն՝ և մարգա
րէից՝ և վարդապետաց՝ և մար
տիրոսաց՝ և սբց հայրապետ-
տաց՝ և ճգնաւորաց՝ և կուսա
նաց . և ամ սբց քոց երկնա-
ւորաց՝ և երկրաւորաց . և քեզ
փառք և երկրպագութի ան-
բաժանելի սբ երրորդութնդ՝
յաւիտեանս յաւիտենից .
ամէն :

Մաղթանք :

Սբ սրբուհւոյ անարատ մօր
քո և կուսի , ով ընկալ զաղա
չանս մեր , և կեցո՛ զմեզ :

Իս-

Քարոզ ։

Սբ̃ զմտածմունս՝ և զմ̃մ ս̃րբո
բարեխօս աղաւթիւք առ հայր
'ի յերկինս. զի կամեցեալ ո-
ղորմեսցի, և գթացեալ կեցուս-
ցէ զարարածս իւր ։ Ամենա-
կալ տր̃ ա̃ծ մեր՝ կեցո՛ և ողոր ։

Աղօթ̃ք ։

Ընկալ տր̃ զաղաչանս մեր՝ բա-
րեխօսութբ̃ սբ̃ ա̃ծածնին ա-
նարատ ծնողին միածնի որդւոյ
քոյ, և աղաչանօք ա̃մ սբ̃ց քոց ։
Լուր մեզ տր̃, և ողորմեա՛. նե-
րեա՛ քաւեա՛ և թող զմեղս մեր ։
Արժանաւորեա՛ գոհութբ̃ փա-
ռաւորել զքեզ ընդ որդւոյ և
ընդ սբ̃յ հոգւոյդ. այժմ, և
միշտ և յաւիտեանս յաւիտե-
նից. ամէն ։
Օրհնեալ տր̃ մեր յս̃ քս̃, ամէն ։
Հայր մեր, որ երկինս ։

Սէյն

Սբ̅յն Գրիգորի Նարեկացւոյ տաղերն աղօթք աստուածածնին ։

Ձայն . Է̅ ։

Արքայ երկնաւոր, Թգ̃ր բարձրեալ, տր̃ բոլորից, ամենից ակնկալութիւն, ստեղծօղ տեսականաց, հաստիչ իմանալեաց, պատճառ եղանութե̃ց . կազմիչ հանդերձելոց, տու̃իչ լուսոյ, առիթ առաւօտու, պատրաստիչ վաղորդայնի, երեւեցուցիչ երեկորի, տարրիչ խաւարի, արուեստաւոր բարեհնար, իմաստութե̃ գործօնեայ, քաւարան օրհնե̃ն, հալիչ մեղանաց, հալածիչ ցաւոյ,

ւոց , քակտիչ դառնութեց , պահպանարան հանգստեան , հնարք նիրհման , յարմարիչ քնոյ , պարգեւիչ ննջման · չըն չոյ յարակարգունի , զգայութե տեսողութի , ցրիչ ցնորից , յե ղանակիչ անրջոց , փոխարկունի զարհուրմանց , այլայլութեն տխրութեց , խափանիչ խիթ-մանց , ընդարձակիչ կարծեաց , համադրութի ծփմանց , անհա-գնութի խարդախմանց , հար ուածիչ դիւաց , փախուցիչ ախտից , ընկղմիչ դայթագ-ղունեց : Պաշտպանեա՛ երկնա-տեղծ ձեռամբդ , զօրացո՛ քար ձրացեալ քո աջովդ , ամփո-փեա՛ ամենակալդ թեւօք , ծած կեա՛ ածեան խնամօքդ , ամ-րացո՛ վերակացութե՛ վերնայ-նոցդ , շուրջանակի պարսպեա՛ գումարտակօքդ անմահից , ՚ի

: յամե-

յս մէնուստ պարփակեալ կցոր
դութ՟ հրեշտակացդ • վանեալ
զընդդիմամարտն իմ զինուո֊
րութ՟ զուարթնոցդ • պատսպա
րեալ զասասանեալս ա՟ծածնիդ
մաղթանօք • զբանակս անդ֊
րանիկսցդ բարեկարգեալ ինձ
պահապան ։ Ո՛ւց ընդ աչացս
դիմաց, և զմտացս իմ տեսա֊
նելիս • զգաստ արա Է՟ ոգւոցս
և զծանրաբեռն կրիցս դանդա
ղութի • վերացո՛ տ՟ր ՚ի զգայու
թեցս զմածեալս յիմարութի •
բա՛րձ միայն բարեգործ զպատ
րուակիս թանձրութի ։ Ընդ
սկզբան բերմանս լուսոյ զօ֊
զորմութի քո ծաղեալ • ընդ
ելից արևուն՝ արդարութե արե
գակնդ ՚ի յանձկութի սրտիս մըտ
ցէ՛ • ձայնագայթ քո փառացդ
՚ի յիմաստից խորհրդականն
ջահեսցէ • խաչիդ տեառնագ֊

րու֊

բութն ընդ շունչս ՚ի ՟Է մար֊
մինս համափիւռ տարածեա֊
ցի : Յանձն առնեմ քեզ յա
ւուրս՝ զքո յարմարեալ տաղա
ւարս պահպանաւ ոգւոյս որ ՚ի
ամին : Ո՜վ դու ես ա՟ծ անքն֊
նին, առ ամենեսին բաւա֊
կան, և յամենայնում բովան֊
դակ, օրհնեալ յաւիտեանս.
ամէն :

Սորին սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյ
ասացեալ մաղթանք զօրաւորք
արհաւիրաց գիշերոյն :
Բան . ԺԷ :

Ընկալ քաղցրութ՟ի որ ա՟ծ
հզօր՝ զդառնացողիս զաղա֊
չանս . մատո՛ր զթութ՟ի՝ առ
ապատկառեալս զխմօք . փարա
տեա՛ ամենապարտէ՝ զամօթա

կան

կամս տխրութիս • բա՛րձ յինէն ո-
ղորմած՝ զանբերելի ծանրու-
թիս • անջրպետեա՛ հնարա-
ւոր՝ զմահացու կրթութիս •
աւարեա՛ միշտ յաղթող՝ զխա-
բողին հաճութիս • բացադ-
րեա՛ վերնային զմոլելոյն մա-
ռախուղ • կնքեա՛ կեցուցիչ՝
զկորուսչին ընթացմունս • ցըր
ուեա՛ ծածկատես՝ զըմբռնո-
ղին չար դտմունս • խորտա-
կեա՛ անքննին՝ զմարտողին դի-
մեցմունս : Տեառնագրեա՛ քո
ամենա՛ամբդ՝ զլուսանցոյց երդ-
յարկիս • պարփակեա՛ քո ձե-
ռամբդ զառաստաղ տաճա-
րիս • գծագրեա՛ քո արեամբդ՝
զմուտ սեմոց սենեկիս • կեր-
պացո՛ զքո նշանդ՝ ՚ի հեռա
ելից մաղթողիս • ամրացո՛ քո
աջովդ՝ զհանգստեանս խշտի •
մաքրեսցես ՚ի հաղբից՝ զծած

դարան անկողնոյս • պահես-
ցես քո կամօքդ՝ զտառապեալ
անձն ոգւոյս • անխարդախ
արասցես զքո շնորհեալ շունչ
մարմնոյս • կացուսցես շրջա-
փակ՝ զպար զօրուդ երկնայ-
նոյ • կարգեսցես 'ի դիմի ընդ
դէմ դիւացն դասու : Տուր
հանգիստ բերկրութե մահա
հանգոյնս նիրհման 'ի խորու
թե գիշերիս , բարեխօսութե
հայցուածոց սրբոյ ծածանիր՝
և ամ ընտրելոց : Ամփոփեալ
պարուրեա զպատուհան տեսու
թեանց՝ զգայարանացս խմաս-
տից , անզարհուրելի զետեղ-
մամբ , 'ի ծփական խռովու-
թեանց կենցաղական զբաղ-
մանց , անրջական երազոց ,
խօլականաց ցնորից , յիշատա-
կաւ քո յուսոյդ՝ անվնասելի
պաշտպանեալ : Ու սթափել

վերստին 'ի ննջմանէ ծածկու-
թեան , ամենազգաստ արթ-
նութի , հոգենորոգ զուար-
թութի 'ի քեզ արձանացեալ,
զայս ձայն մաղթանաց՝ բուր-
մամբ հաւատոց քեզ ամենօրհ-
նեալ Թագաւոր փառաց ան-
ձառից՝ փառաբանողաց երկ-
նադումար խմբից երգակ-
ցեալ՝ յերկինս առաքել : Ո՜վ ի
դու փառաւորեալ ես յամ՛ ա-
րարածոց՝ յաւիտեանս յաւի-
տենից . ամէն :

Նորին սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյ աղօթք զօրաւորք ։
Բան . խը ։

Որդի ա̅յ կենդանւոյ օրհնեալ յա̅մի, հօրդ ահաւորի անքըննին ծնունդ . որ տկարանայ առ 'ի քէն եւ ոչինչ ։ Որ 'ի ծագել անստուերն նշուլից՝ ողորմութեան քո փառաց, հալին մեղք, հալածին դեւք, ջնջին յանցանք, խզին կապանք, խորտակին շղթայք, կենդանանին մահացեալք, բժշկին հարուածք, ողջանան վէրք, բառնին ապականութիւնք, տեղի տան տխրութիւնք, նահանջին հեծութիւնք . փախնու խաւարն, մեկնի մէգն, մերժի մառա-

խուղն , փարատի մռայլն • ըս
պառի աղջամուղջն • վերանայ
մութն , գնայ գիշերն , տա-
րագրի տագնապն , չքանան
չարիքն , հալածին յուսահա-
տութիւնքն • և թագաւորէ
ձեռն քո , ամենակար քաւիչդ
ա̃մի : Որ ոչ եկիր կորուսանել
զմարդկան ոգիս՝ այլ կեցու-
ցանել • Թող ինձ զանթիւ չա-
րիսն իմ բազում ողորմութ̃բ
քո • զի դու միայն ես յերկնի
անճառ , և յերկրի անզնին •
՚ի տարր գոյից՝ և յեզրս ծա-
գաց աշխարհի • սկիզբն ա̃մի
և յա̃մի , ա̃մ լրմամբ օրհնեալդ
՚ի բարձունս • և քեզ ընդ հօր ;
և հոգւոյդ սր̃յ փառք յաւի-
տեանս • ամէն ։

Սրբոյն հօրն Գրիգորի Նարեկացւոյն ;
այլ մաղթանք գիշերային ։
Բան . ՂԵ ։

Տէ՛ր Յաւիտենական, բարերար, և ամենակալ՝ արարիչ լուսոյ, և յօրինիչ գիշերոյ. կեանք ՚ի մահու, և լոյս ՚ի խաւարի. յոյս ակնունողաց, և երկայնմտութիւն տարակուսելոց․ որ ամենարուեստ իմաստութիւն քո դարձուցանես յայգ զստուերս մահու․ անմոռանալ ծագումն, և անմուտ արեգակն. քանզի ոչ զօրէ ծածկել զփառս տէրութեան քոյ խաւար գիշերոյ ։ Որում կրկնի ծունր երկրպագութեան ամ եղելոց ; երկնա

ւորաց և երկրաւորաց , և սան
դարամետականաց · որ լսես
զհեծութիւն կապելոց , և
հայիս յաղօթս խոնարհաց , և
ընդունիս զխնդրուածս նոցա :
Ա՟ծ իմ , և թագաւոր իմ ·
կեանք իմ , և ապաւէն իմ ·
յոյս իմ , և վստահութիւն
իմ , յ՟ ք՟ս ա՟ծդ ա՟մի · սուրբդ
հանգուցեալ 'ի հոգիս սրբոց ·
մխիթարութիւն վշտաց , և
քաւարան մեղուցելոց · որ գի-
տես զ՟ամ յառաջ քան զլի-
նել նոցա : Առաքեա՛ զպահ
պանողական զօրութիւն ա-
ջոյ քոյ , և փրկեա՛ զիս յեր-
կիւղէ գիշերի , և 'ի գիճէ
չարէ : Որպէս զի զյիշատակ
սոսկալի , և սուրբ քո ան-
ուանդ՝ միշտ համբուրեալ շըր
թամբք հոգւոյ՝ ըղձութեան
շնչոյ , կեցից պահպանեալ ընդ-

այնո

այնոսիկ՝ որ կարդան զքեզ
'ի բոլոր սրտէ ։ Եւ 'ի դրոշմէ
խաչի քոյոյ նշանիդ , զոր ա̃ծ-
այինն արեամբ քո ներկեալ նո-
րոգեցեր , և 'ի նոյն շնորհ որ-
դեգրութե̃ զմեզ մկրտեցեր ․ և
'ի փառս պատկերի քոյ նկարեցե̃
յօրինեցեր, այսու պարգևօք ա̃ծ-
ականօք՝ ամաչեսցէ սատանայ ,
քակտեսցի̃ն մեքենայքն , բարձ-
ցի̃ն որոգայթքն , պարտեսցի̃ն
մարտուցեալքն , պակասեսցի̃ն
զէնքն սայրասուրք , մերժեսցի̃
մէգն , փարատեսցի խաւարն ,
մեկնեսցի մառախուղն ․ բա-
զուկ քո հովանասցի , և աջ քո
կնքեսցէ ։ Զի գթած ես,
և ողորմած ․ և անուն քո կոչե-
ցեալ է 'ի մե̃ ծառայից քոց ։ Եւ
քեզ է̃ հօր՝ հոգւովդ սրբով
փառք , և իշխանութի̃ , յաւի-
տեանս յաւիտենից ․ ամէն ։

Սորին սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյ պաղատանք առ սբ Աստուածածինն ։ Բան . Ձ ։

Եւ արդ՝ 'ի վերայ այսքանեաց յուսահատութեանց, և անհարկու սրտաբեկութեանց, պակուցանողական սաստկութեանց, աստուածային բարկութեանց, տագնապեալ ոգւով թախծութե իսպառ, աղաչեմ զքեզ սուրբ Աստուածածին ։ Հրեշտակ 'ի մարդկանէ . մարմնատեսիլ քերովբէ . երկնաւոր արքայուհի . անխառն իբրև զօդ . մաքուր որպէս լոյս . անշաղախ ըստ նմանութեան պատկերի արուսեկին բարձրութեան . դե-

րա-

րագմանց քան զընականութիւն
անկոխելին սրբութեց ։ Երա-
նաւոր խոստմանն տեղի ։ Ե-
դեմ շնչական ։ ծառ կենացն
անմահից բուսեղէն սրուն պա
րունակեալ ։ Ի բարձրեալն
Հօրէ զօրացեալ և հովանա-
ցեալ ։ հանգստեամբ Հոգ-
ւոյն հանդերձեալ և մաքրա-
գործեալ ։ բնակութե որդ-
ւոյն յարդարեալ , և տաղա-
ւարեալ ։ Միածինն Հօր , և
քեզ անդրանիկ ։ որդի քո
ծննդեամբ , և տէր արար-
չութեամբ ։ Ընդ անապատ մաք
րութեանդ՝ և ամբիծ բա-
րի ։ ընդ անարատ սրբու-
թեանդ՝ և խնամակալ բա-
րեխօս ։ Ընկալ զմաղթանս
այսր աղերսանաց քում դա-
ւանողիս , և մատո ընծայեա

ընդ ամին խառնեալ զբանն
իմ նախնի՝ մեծիդ ներբողի՝
'ի քոյդ պատուանս ։ Հիւսեալ
միացո՛ զմեղուցելոյս դառն
հեծութիւն ընդ քում եր-
ջանիկ և խնկաւորեալ հայց
ուա՛ծոց , տունկդ կենաց պըտ
ղոյն օրհնութեան ։ Որ 'ի
քեն միշտ օգնեալ և բարե-
գործեալ , և 'ի մաքրական քո
ծնելութ՛իդ ապաւինեալ և
լուսաւորեալ՝ կեցից քո՛վ որդ-
ւոյ քոյ և տ՛ն ։

Օժանդակեա՛ թևոյդ աղօ-
թիւք խոստովանեալ մայրդ
կենդանեաց՝ և յելիցն իմ
յերկրէս հովտէ , առանց լըլ-
կանաց հետևել 'ի կեանս օթ-
ևանացդ պատրաստութեան ։
զի թեթևացի կատարածն
իմ՝ ինձ ծանրացելոյս անօրէ-
նու.

նութեամբ ։ Արասցես տօն ինձ բերկրութեան՝ զօրն իմ տագնապի՝ ողջացուցիչ երկանցն եւայի ։ Բարեխօսեա՛, խնդրեա՛, աղաչեա՛ . զի տր ան-ձառելի մաքրութեանդ՝ և ահա զբանիդ հաւատամ զընդունելութիւն ։ Արտասուօք օգնեա՛ վտանգեցելոյս՝ դժուեալդ 'ի կանայս . ծնունդ խոնարհեցո առ իմ հաշտութիւն՝ ծնօղդ տյ . ընդ իմում թշուառիս հոգւո՝ խորհն բարձրելոյն . ձեռն տուր անկելոյս՝ տաճար երկնային ։ Քաւարարեա՛ զորդիդ քո 'ի քեզ՝ ամենօրէն ինձ հրաշագործել քաւութիւն և ողորմութիւն . աղախին տյ, և մայր . բարձրասցէ պատիւ քո ինև, և ցուցցէ փրկութիւն իմ քև ։ Եթէ զիս գտցես տխրամայր .

Թէ ինձ ողորմեսցիս՝ որբու-
հի. Թէ զկորուսեալս շահեմ-
ցիս՝ անարատ. Թէ զհար-
Թուցեալս յանձանձեսցես՝ եր
ջանիկ. Թէ զամաչեցեալս
յառաջ մատուսցես՝ բարեշ-
նորհ. Թէ յուսահատեալս
ինձ միջնորդեսցես՝ միշտ ա-
կոյս. Թէ զմերժեալս ըն-
տանեցուսցես՝ մեծարեալդ
յոյս. Թէ յիս ցուցցես ըղ-
գթածութիւն՝ լուծիչդ ա-
նիծից. Թէ զծփեալս հաս-
տատեսցես՝ հանդիստ. Թէ
'ի խռովութեանցս յուղմանց
փոխեսցես զիս՝ խաղաղարար.
Թէ վրիպելոյս ինձ հնարա-
ւորեսցես՝ գովեալ. Թէ վասն
իմ մտցես 'ի հանդէս՝ մա-
հու նահանջիչ. Թէ զդառ-
նութիւնս իմ անուշեսցես
քաղցրութիւն. Թէ զբաժան-

մանս

մա՛նն իմ խաւրոյ քակտեցե՛ս
հա՛շտութի ․ թէ զանմաքրու-
թիւնս իմ բարձցե՛ս եղծ-
մա՛ն ընդոտնիչ ․ թէ զմատ-
նեալս մահու փրկեցե՛ս կեն-
դանի՛ լոյս ․ թէ զլալեաց
ձայն հատցե՛ս բե՛րկրութի ․
թէ զխորտակեալս կազդու-
րեսցե՛ս դե՛ղ կենաց ․ թէ 'ի
կործանեալս յիս անկնարկես-
ցե՛ս հո՛գելից ․ թէ ողորմու-
թեամբ ինձ պատահեսցե՛ս
կտա՛կ նո՛ւիրեալ ․ որհնեալդ
միայն 'ի շրթունս ամբիծս
լեզուաց երգչանկաց ։ Ո՛ հա
կաթիլ մի կաթին՝ քումդ կու-
սութեան՝ յանձն իմ անձրե-
ւեալ՝ կենաց ինձ զօրէ ․ մայրդ
բարձրելոյ ա՛ն յոր արարչին
երկնի , և ընաւորին երկրի ։
Ո՛ որ անձառապէս ծնար զա-
ւանդական մարմնոյն , և հա-
մայն

մայն ա̃ծութ̃ն ․ որ փառա-
ւորեալն է ընդ հօր , և հոգ-
ւոյն սրբոյ՝ էութ̃ե , և անքն
նութ̃ե մերոյին բնութ̃ես միա
ցելով՝ ա̃մ , և յամուլ ․ մի յեր
րորդութ̃են ․ նմա փառք յաւի
տենից յաւիտեանս ։ ամէն ։

ՍԷՐ

Սբյն Ներսէսեան Լամբրօնացւոյն աղերս հաղորդանաց՝ խօսք ընդ Յսի ։

ԱՅԼ դու նայեա՛ յիս ա-
մենակարող տէր իմ յս,
յաթոռոյ փառացդ
եւ շնորհաց , տա-
լով անարժան քո ծառայիս
զանխուով միտս՝ ՚ի յոյս հան-
դերձեալ քոյ յուսոյդ ։ Տե՛ս տէր
թէ որքան վտանգիմք յաղցա-
ւոր կենացս կրից ՚ի զանազան
հողմոց բքաբեր շնչմանց երե-
քայլեանն խռովութ, թշուառա-
ցեալ մնացս երեւել ։ Ձեռնկալ
տէր , պտուղ գործոց քեզ նը-
ւէր հաշտութե . քանզի զոր
ունել

ունել կարծելի՝ մաշեալ պա-
կասեաց՝ 'ի քում ահաւորու-
թեան եկեալ գիտութի։ Այլ
ես մերկ՝ և թափուր, կիսա-
մեռ՝ և ոգեկործան, միայն ըստ
մարդասիրութեն ոտիցդ կա-
խիմ՝ բուռն հարեալ զդամանէ,
և ոչ երբեք զթողուլն ախոր-
ժեմ։ Հա՛ն զիս 'ի չարիս շաւղաց,
զորս բերանով իմով աղարտեմ։
Այլ ուսո՛ զճանապարհս քո
ուղիղս, որում կամօք սրտիս
վկայեմ։ Ընկայ 'ի մահիճս մե-
ղաց, և ես ինձէն զգարշութի
մեղացս բողոքեմ։ Տո՛ւր զբժշ-
կուն ախտացեալ հոգւոյս, որ ա-
ռողջացուցանել զայլս խաբեմ։
Ուխտս հոծեալս բանի յե-
կեղեցիդ անդրանկաց առաջի
ամ երկիւղածաց քոց նուի-
րեմ։ Կերիցեն տնանկք, և
յագեսցին 'ի սմանէ և օրհ-
նեսցեն

նեսցեն զքեզ, որ զո՛րդ խնդ-
րեն ։ Ո՛վ աղօտացեալ քո լոյս
բարեկամացն քոյ ցուցանեմ,
յիշեսցեն ա՛ուլաւ, և դարձցին
առ Տրդ՝ որք 'ի ծագաց երկ-
րէ քումդ գիտութեն փափա-
քեն ։ Քեզ փառք պարծանք
և զրաւ աշխարհի՝ 'ի յերկինս
փառաւորեալ, յաւիտեանս
յաւիտենից ։

Նորին ներբողեան՝ մաղթանք առ
տէր հոգին ած ։

Ո՜վ տէր՝ և գաստիարակ, հեզ՝ և խնամօղ ա՛մ իմ հոգւի, շնչեա՛ 'ի մրրկեալ ծովս խորհրդոյս զսիւգ շնորհիդ՝ որում խաղաղի . և ո՜վ միշտ երախտիւք քո ստացար զիս քեզ պարտական գովեստի, լե՛ր և այժմ զբերան իմ օրհնութե՛ տր ցնծալի . Թէպէտ և եմ անարժան տաճար լինել քումդ հանգստի, այլ դու ա՛ռաւ՝ ա՛ռ միայն գործի հնչման քո ձայնի . և զանձառ խորհրդոյ քոյ հանճար տարփալի, բացեալ փայլեցո՛ խնդրողաց նորին առաջի . 'Ի փառս աստուծոյ մեծի

ծի քոյ անուան սրբոյդ սիրելի, և լինել կշտամբանս բարբառա֊ բերանոյս ժխտող ծառայի :

Պոէջն Նորին Ներսիսի Լամբրոնացւո֊ յ՝ աղօթք անձին. որ 'ի փորձութ֊ եան է, կամ 'ի վիշտս :

Ամէն շուրջ պատեալ 'ի տարա֊ կուսանացս յամ կողմանց սրբ տին՝ շաղախեալքս, և ունկն֊ դրութեան կարօտեալքս՝ նայիմք առ քեզ փոքր տկար բնութեամբ քահանայապետդ յմ : Ո՛վ որ վասն մեր մեղս եղեր, զի մեք լիցուք վն̃ քոյ արդարութին : Ո՛վ որ վասն մեր երկրաւոր եղեր, զի մեք լիցուք վն̃ քոյ երկնաւորք : Ո՛վ որ վն̃ մեր հաց եղեր, զի մեք 'ի ճաշա֊

կելն

կենս զքեզ՝ սրբեսցուք ։ Տո՛ւր
զպարարեալ մշտօք մարմին քո՝
ամ սրտի սրբարար կերակուր ։
Մ՝ատուռնակեամ զարեան քոյ
վտակ անմեղ կայլակեալ՝ որդ-
ւոց մարդկան անմեղուէ ըղ-
մայլումն ։ Զգեա՛մ զփրկական
քո՛յ զխաչդ ղօղելոյս ՚ի ծով
աշխարհիս առ քեզ վերածիչ ։
Կարօտացաք շնորհի՝ սփուեա՛մ ։
Լ քաք ՚ի գործոց՝ քաւեամ ։ Խար
խափեմք զխաւար՝ Ճառագայ
թեա՛մ ։ Կործանեցաք ՚ի հաւա
տոց՝ հաստատեա՛մ ։ Դու ես
յոյս , դու ես լոյս ․ դու ես
կեանք , դու ես քաւութի ․ դու
ինքն և անմահութի ։ Ի՛եզ
ապաւէն յեցեալքս ՚ի շնորհս
քո ․ ՚ի քէն կարօտին առնուլ
փրկութի խառնեալքս ՚ի մար
մինդ քո ․ զքեզ ունին քա-
ւիչ քահանայ՝ գնեալ արեամբ
հօտս

հօտս քո ։ Հայեաց յամենե-
սեան ․ սփոփեա զտարակու-
սանս մեր քոյին վաստակովքդ ։
Հանդարտացո զխռովութիւնս
մեր՝ քոյին խաղաղութ՟բդ ։
Հանգո զաշխատանս մեր ՚ի
քոյ օթեվանսդ ․ ուր դու գը-
նացեր ո՛վ տ՟ր , և խոստացար ։
Արժանացո զքոյսս՝ փառաւո-
րել զքեզ այդր ընդ հօր , և
ը՟ ս՟բ հոգւոյդ յաւիտեանս ․
ամէն ։

Յորէն Ներբողեան աղօթք առաջեալ առ խաչելեալն յն :

Առ քեզ ակնարկեմ, աղբիւր ջրոյ կենդանւոյ, և աղաղակեմ, թէ ընդէ՞ր է ինձ սրբութե՛ ծարաւել, երբ դու ես իմ սրբութի՛ն, կամ ընդէ՞ր փափաքեմ մաքրութե՛, մինչ դու ես իմ մաքրութի՛ն : Այսուհետև ուսեալ, եթէ դու ես իմաստութի՛ն մեզ յԱյ տուեալ արդարութի՛ն, և սրբութի՛ն . առ քեզ ծարաւիմ, քեզ փափաքեմ, քեզ տոչափամ . տուր իմ ծարաւեալ ոգւոյս զքեզ զովացումն՝ աղբիւր ջրոյ կենդանւոյ խաղացելոյ 'ի կեանսդ յաւիտենից : Ծարաւիմ ըմ

պել

պէս 'ի կրկին վտակաց կողից, որով և սրբեալ սիրով քո ըղձմայլիմ ։ Քաղցնում ուտել զմարմինդ, որով կենդանացեալ անմահ ես լինիմ ։ Փափաքեմ ողջագուրել զխոցուած ձեռացդ, որով հասեալ առ քեզ սպասկիմ ։ Տռփամ ակն արկել զդէմսդ, որոյ ապատական 'ի վիրաց իմոց բժշկիմ ։ Սաղվաղակի լո՛ւր ինձ տո՛ւր, զի՛ նուաղեաց յինէն հոգի իմ ։ Նուաղեցաւ հոգի իմ 'ի քո անճառադ սիրոյ ։ Տոչորեցայ յառ քեզ առփանայդ ո՛վ վն̃ իմ խաչեալ ։ Ողբացայ, յոր ժամ առ քեզ ակնարկեմ ո՛վ վն̃ իմ ապտակեալ ։ Արդ աղաղակեմ, ցո՛յց ինձ զդէմս քո · լսեցո՛ ինձ զբարբառ քո · զի ձայն քո քաղցր է, և դէմք քո գեղեցիկ ։ Ե՛րբ եկից՝ երևե-

ցայց

ցայց քեզ։ Արդ՝ լո՛ւր ինձ, և արբեցո՛ զիս վաղվաղակի քո գիտութեամբ և սիրով. զի և յինէն, որ հաւատամ 'ի քեզ, բղխեսցեն աղբիւրք ջրոց կենդանութեան։

Խաչելութիւն մերոյ փրկչին։

Աղօթք առ ամենասրբուհին կոյսն Մարիամ Աստուածածին ։

ՓԱռաւորեալ և ամենօրհնեալ սրբուհի միշտ կոյս Աստուածածին Մարիամ բարեխօսեա՛ վասն իմ մեղաւորիս առ միածին որդի-յն քո տէր մեր, զի զօրութեամբ սրբոյ պատարագիս, զոր դառնակսկիծ չարչարանօք իւրովք սահմանեաց ՚ի փրկութիւն հոգւոյ իմոյ՝ ողորմեսցի ինձ, շնորհելով զթողութիւն ամենայն մեղաց իմոց՝ յորոց լիով սրտիւ զղջամ, և առաջադրեմ այլ ոչ ևս մեղանչել, միջնորդութեամբ իւր ամենազօր օգնութեան. ամէն ։

Նշանակութիւն խորհրդոյ սբ̄յ պատարագին 'ի յիշ̄ չարչարանաց տն̄ մերոյ յս̄ի քի̄ի ։

Աղօթք ։

ՏԷՐ իմ յս̄ քս̄, որ վասն փրկութեան մերոյ հաստատեցեր զխորհուրդ սուրբ պատարագիս, 'ի յիշատակ չարչարանաց քոց ․ աղաչեմ զքեզ, տուր ինձ այնքան շնորհս և օգնութիւն, զի կարացից մտադրութ̄բ լսել զնա, և նովաւ շահիլ զպտուղ չարչարանաց քոց ․ ամէն ։

Քահանային երթալն 'ի սեղանն՝ նշա-
նակէ զՔ՟ի երթալն 'ի պարտէզն ։

Աղօթք ։

Տէր իմ յ՟ս ք՟ս որդի ա՟յ կեն-
դանւոյ՝ որ 'ի մերձենալ ժա-
մու չարչարանաց քոց սկսար
տրտմիլ և տխրիլ, շնորհեա՛
ինձ, զի յօժարութ՟բ համբե-
րեցից ա՟մ նեղութեանց իմոց վ՟ս
սիրոյ քոյ, որ ես ա՟ծ սրտի
իմոյ, և զօրութի՟ւ չարչարանաց
քոց եղիցի ինձ փրկարար ։
Ամէն ։

Ի Քահանայէն սկսանելըն պատարագէ՝ նշանակէ զբան աղօթելըն ՚ի մէջ պատարագին ։

Աղօթք ։

Տէր իմ Յս Քս որդի Այ կենդանւոյ, որ աղօթելով ՚ի մէջ պարտիզին կամեցար զօրանալ ՚ի Հրեշտակէ, շնորհեա ինձ, զի զօրութիւ սուրբ աղօթից քոց՝ Հրեշտակ քո միշտ օգնեսցէ ինձ յամ աղօթս իմ. ամէն ։

Քահանայն յորժամ ասէ զխոստովանիմ
նշխարն, նշանակէ զխաչէ անձանէն
'ի վերայ երեսաց և զերը
նշխարն արեամբ ։

Աղօթք ։

Տէ՛ր իմ յս՟ քս՟, որ աղօթելով քո 'ի մէջ պարտիզին առ հայրն երկնաւոր, 'ի սաստիկ տրտմութեան հոսեցեր զքըրտունս արեան յոյժ երակաց քոց. շնորհեա ինձ, զի և ես յիշելով զչարչարանս քո հանապազ հեղից յաչաց իմոց զաղբիւրս արտասուաց ։
ամէն ։

Քահանայն յորժամ ելանէ 'ի բեմն
և համբուրէ զնա, նշանակէ յոր-
ժամ ք̃ն գնայ 'ի դէմ յուդայի
և համբուրեաց մատնե-
լոյ 'ի նմանէ ։

Աղօթք ։

Տէր իմ յս̃.քս̃, որ յանձն ա-
ռեր համբուրիւն մատնիլ 'ի
յանօրէն յուդայէ. շնորհեա
ինձ, զի մի երբէք մատնեցից
զքեզ, այլ զի սիրեցից և բա-
րի արարից ամենից զրպարտո-
ղաց և հալածչաց իմոց.
ամէն ։

[illegible]
[illegible]
'ի հրէից ։

Աղօթք ։

Տէ՛ր իմ յ՜ս ք՜ս, որ յանձն առեր կախիլ 'ի հրէից, աղաչեմ զքեզ՝ արձակեա՛ զիս 'ի կապից մեղաց իմոց, և կապեա՛ զիս կապանօք ամենասուրբ օրհնաց քոց՝ որպէս զի իմ զօրութ՜բ հոգւոյ և մարմնոյ կարացից քեզ անդադար ծառայել ։
ամէն ։

«Քահանայն յորժամ առնէ զծամա-մուտն, նշանակէ զձեռն ապրա հէըն ՚ի դրան քահանայա-պետին Աննայի ։

Աղօթք ․

Տէր իմ յս քս որ յանձն առեր դատիլ իբրեւ զմեղապարտ առաջի քահանայապետին Աննայի եւ անիրաւաբար ապտակիլ ՚ի ծառայէ նորին, շնորհեա զի մի՛ երբեք անկայց ՚ի մեղս, այլ շնորհ հոգւոյդ սրբոյ զիս միշտ զօրացուսցէ ՚ի պահել զպատուիրանս քո ։

Քահանայն յորժամ ասէ՝ տէր ողորմեա՛,
Նշանակէ զզեղջերութ տարանալն
զՔ՛ի 'ի տան քահանայապե
տին Կայիափայի :

Աղօթք :

Տէր իմ յ՛ս ք՛ս որ 'ի տան կայիափայի երիցս անգամ ուրացեալ եղեր 'ի պետրոսէ վիմէ, ազատեա զիս յընկերութենէ ամբարիշտ մարդոց, զի մի՛ ըստ չար օրինակի նոցին և ես գործելով զմահացու մեղս, 'ի քէն հեռացայց : ամէն :

Քահանայն յորժամ խաղաղութիւն տայ ժողովրդեանն, նշանակէ զՔսի հայելն ՚ի աշակերտսն, և ընդ որս ողջունի ։

Աղօթք ։

Տէր իմ յս քս, որ հայելովդ ՚ի մեղուցեալն պետրոս բղխեցուցեր յաչաց նորա զարտասուս ապաշխարութեան, շնորհեա և ինձ հանապազ լալ ըզմեղս իմ, և ոչ երբեք ըզքեզ բարկացուցանել մեղօք իմովք, որ ես ած իմ, և բարութիւն իմ. ամէն ։

Քահանայն յորժամ կարդայ զա-
ղօթսն՝ և զգերջն, նշանակէ զգոնէ
ածելն առ աշխարհս ։

Աղօթք ։

Տէր իմ յիսուս քրիստոս, որ յանձն առեր գնալ յատեանն պիղատոսի, և առաջի նորին դատիլ և ամբաստանիլ . ուսո ինձ աղաչեմ զքեզ յաղթահարել զամենայն նենգութիւն ամբարիշտ մարդոց, և միշտ բարի գործովք դաւանիլ զամենասուրբ հաճոյ քո .

ամէն ։

Քահանայն յորժամ 'ի ՔՀ սեղանոյն աղօթէ վասն հաղորդելոյ ժամէ-տարանն, նշանակէ զսէր տանելն առ հերձուածս.

Աղօթք.

Տէր իմ յս̃ քս̃, որ առաջի հերովդէի համբերութեամբ լռեար չարախօսացն քոց, և յանձնառուեր զկատականս նոցա. շնորհեա ինձ, զի մի անիրաւութիք զրպարտողաց իմոց տառապեցուցեն զիս, և մի սրբազան խորհուրդք քո արհամարհեսցին կատականօք յանօրէն մարդոյ.
ամէն:

Ի հանձնայն յորժմ հարցաւ պատարագ
բանին` եւ առէ զհապատարագամասն` նշա
նակէ զհրէից յետս դարձիլն
զքն առ պիղատոս ։

Աղօթք ։

Տէր իմ յս.քս, որ 'ի հերովդէէ
եւ պիղատոսէ կրկին դարձեալ`
զնոսին վերստին բարեկամս
լինել կամեցար. շնորհեա ինձ,
զի մի երկեայց 'ի թշնամուէ
մարդկան, այլ 'ի թշնամուէ
նոցա պտուղ ինչ շահեցայց, զի
քեզ նմանակից յայսմ լինել
կարացից. ամէն ։

Ի պահանայն յորժամ բանայ շապիկն նշանակէ շնորհեից Սրբագործութեա- նելն զնա 'ի շփեստոյս ։

Աղօթք ։

Տէր իմ յս քն, որ յանձն ա- ռեր մերկանալ 'ի զգեստուցդ զի մերկացեալ մարմնով և առաւել զանհարեալ լինէիր վս իմ. շնորհեա ինձ, զի կա տարելապէս խոստովանելով զմեղս իմ մերկացայց զհին մարդն, և զգեցայց զնորն, զի մի երբեք գտցես զիս ու- նայն յառաքինութեց ։

ամէն ։

Ի քահանայէն ալբա գօտելն՝ նշանակէ զՔ͞ի ծեծելն 'ի հրէից ։

Աղօթք ։

Տէր իմ յս͞ քս͞ ; որ յանձն առեր կապիլ 'ի սիւնն երբեմն զմեղապարտ , եւ թոյլ ետուր հրէից զքեզ անողորմաբար գան հարկանել . շնորհեա ինձ , զի յօժարութե͞ ընկալայց 'ի քէն զհարուածս գթութե͞ քո ․ եւ զի մի՛ երբէք կամեցայց ըզքեզ գան հարկանել մեղօք իմովք ։ ամէն ։

Քահանայն յորժամ ծածկէ զսկիհն՝
նշանակէ զտ՞ն թաղումն պահ
նէն 'ի հրէից ։

Աղօթք ։

Տէ՛ր իմ Յ՞ս Ք՞ս, որ վասն իմ ընկալար 'ի գլուխ քո զփշեղէն պսակն . շնորհեա՛ ինձ զի 'ի վերայ երկրի համբերութե՞ ընդունելով զփորձութիւնս, և կտտառապանս, արժանի եղէց քեզ պսակակից լինիլ յերկինս . ամէն ։

Քահանայն յորժամ լուանայ զձեռս
իւր՝ նշանակէ զզղջացողն լուանալն զձեռս, և զանձն ;
փափագեալ եմ ես յօրէնս
արդարութ՛ այ
դորէնէ :

Աղօթք :

Տէր իմ յս̃ քս̃ որդի այ̃ կենդանւոյ, որ թէպէտ անմեղդատար առաջի պիղատոսի դատաւորին, սակայն յանձն առեր զկատականս ; և զամբաստանութիւն հրէից · շնորհեա ինձ, զի անմեղութբ̃ կեցից յայսմ աշխարհի ; և ոչ երբեք խռովեցայց՝ յորժամ զրպարտիցիմ՝ ի թշնամեաց իմոց · ամէն :

Քահանայն յորժամ դառնայ առ ժողովուրդն, և ասէ ողջոյն տուք միմեանց, նշանակէ յոր ժամ պիղատոս արտաքս եհան զք͞ս առ ժողովուրդն ։

Աղօթք ։

Տ͞ր իմ յ͞ս ք͞ս, որ վասն իմ մեղաւորիս առաջի հրեից ծաղր լինիլ յանձնառեր · շ-նորհեա ինձ աղաչեմ զքեզ՝ զի մի՛ անափաւութ͞բ հպարտացայց, այլ զի յաւուր յետին ահաւոր դատաստանին կարացից քոյին ամբիծ զգեստուքն զարդարիլ · ամէն ։

Ի Քահանայն առաջնորդութեամբ եւ երգաւ ;
Ծանուցանէ զմահ դատապարտելոյ
որ ելն ՚ի մահ ։

Աղօթք ։

Տէր իմ յս քս, որ վասն իմ յանձն առեր դատապարտիլ ՚ի մահ խաչին, շնորհեա ինձ, զի ես ևս վասն սիրոյ քոյ յօժարութեամբ յանձն առից զմահ սաստիկ, և զանողորմ տանջանաց պատիժս, և զի մի զընծայերն իմ անզգամութեամբ դատեցից. ամէն ։

«Քահանայն յորժամ յիշատակէ ըզ-
ննջեցեալսն՝ նշանակէ յորժամ քս
զխաչն 'ի յուսն բարձեալ
գնայր 'ի գողգոթայ :

Աղօթք :

Տէր իմ յս քս, որ վասն իմ մեղաւորիս զխաչափայտն յուսս բարձեր . շնորհեա՝ զի և ես զխաչն նեղութեանց յօժար սըրտիւ յանձն առից, և վասն քոյ ոյ սիրոյդ անտրտունջ համբերեսցից նմա . ամէն :

Քահանայն յորժամ դնէ զ[illegible] 'ի
վր սեղանին, նշանակէ զպատա-
րագն զոր ած պատարագեցին
'ի վր դ[illegible]-
կէն վերօնէ-
զայս ։

Աղօթք ։

Տէր իմ յս քս, որ հասեալ 'ի
տեղի խաչելութեան ասացեր ցլա-
լագին կանայսն, մի լայք 'ի վր
իմ, այլ լացէք 'ի վերայ ան-
ձանց ձերոց. շնորհեա ինձ ա-
ղաչեմ զքեզ, զի լացից ըզ-
մեղս իմ, և ուսո ինձ զսէր, և
զողորմութիւն, զի հաճոյ
գտայց առաջի աչաց
քոց. ամէն ։

Ի՛ տաճարայն յորժամ օրհնէ զբե-
ծայան , նշանակէ զտէր բնու-
թեան 'ի մէջ խաչին ։

Աղօթք ։

Տէ՛ր իմ յի՛ս ք՛ս, որ վ՛ս իմ 'ի խաչ ելանել կամեցար , թևեռելով ընդ քեզ զմեղս մեր , և զմահ մեր . աղաչեմ զքեզ , թևեռեա ընդ երկիւղ քո զմարմին իմ , զի պահելով զպատուիրանս քո՝ քեզ խաչակից լինիլ արժանացայց . ամէն .

Ի Քահանային բարձրացուցանելն զա՛ծ
նշխարն նշանակէ, յորժամ ՚ի վեր
բարձրացուցին զխա-
չեալն Յ՛ս ։

Աղօթք ։

Տ՛Ր իմ յ՛ս ք՛ս, որ վ՛ս իմ մեղաւորիս յանձնառուեր խաչի՛ն ՚ի վեր բարձրանալ յերկրէ. աղաչեմ զքեզ, բա՛րձ յինէն զսէր և զցանկութ՛ի աշխարհիս, և բարձրացո՛ զհոգի իմ հայիլ միշտ ՚ի յերկնային բարիսն, զոր պատրաստեցեր սիրելեաց քոց. ամէն ։

Քահանայն յորժամ բարձրացուցանէ զսկիհն՝ նշանակէ զհեղումն սբ արեանն քո ։

Աղօթք ։

Տէ՛ր իմ Յս Քս, որ 'ի փրկարար վիրացդ քոյ բղխեցուցեր զաղբիւրս շնորհաց, հեղլով զարիւն քոյ սբ 'ի թողութիւն մեղաց մերոց. շնորհեա ինձ, զի յորժամ ցանկութիւնք մարմնոյ զիս շարժեն 'ի մեղս՝ ապաւինեցայց 'ի վէրս քո, յորոց զդեղս, և զփրկութիւն ընդունիլ արժանի եղէց. ամէն ։

Քահանայն յորժամ յեղափոխէ զնորն
Ընծայեալս, նշանակէ զաղօթսն
զոր 'ի վ՟ր խաչին Հառան,
ազգի մարդկան :

Աղօթք :

ՏԷՐ իմ յ՟ս ք՟ս · որ 'ի վ՟ր խա-
չին վ՟ն փրկութեան ազգի մարդ-
կան, և վ՟ն խաչողացն զքեզ
աղօթեցեր առ Հայր քո երկ-
նաւոր · շնորհեա՛ ինձ զհեզ և
կզթած հոգի, զի ըստ օրի-
նակի, և հրամանի քում սի-
րեցից զթշնամիս իմ, և 'ի սրը-
տէ բարի արարից ն՟ց ·
ամէն :

Քահանայն յորժամ զխաչուրծն քաղ
խեղդ առնէ, տպաւր եւ մեղ մեղա
տորայ, նշանակէ զզար-
ճուան երանեալ
աւազակին:

Աղօթք:

Տէր իմ յս քս, որ զփառս ար-
քայութեն երկնից շնորհեցեր
խաչակցին քում բարի աւա-
զակին. նայեաց 'ի յիս աչօք
գթութեն քո, զի 'ի ժամ մահ
ուան իմոյ արժանի եղէց լը-
սել 'ի քէն, որ ես փրկիչ իմ,
այսօր ընդիս իցես 'ի դրախ-
տին. ամէն:

ԿԲ. Ահանայն առեալ ըստ յայր մէրն՝ նշա-
նակէ զերօրն բանն, զոր խօ-
սեցաւ քս 'ի վր խաչին ։

Աղօթք ։

Տէր իմ յս քս, որ 'ի մէջ այլոց բանից զկուսածին մայրդ յովհաննու յանձն արարեր, և զյովհաննէս մօրդ ․ շնորհեա՛ ինձ զի՛ գթութեանդ քո, զի և ես ընդ քեզ միաւորեցայց կապանօք հրաբորբոք, և փոխարինական սիրոյդ ․ և 'ի մէջ անձկութեանց, և վտանգից աշխարհիս այսորիկ բարութդ քո զիս պահպանեսցէ ․
ամէն ։

Քահանայն յորժամ բեկանէ զսրբա-
գործեալ նշխարն, նշանակէ՝ յոր
ժամ Քն աւանդեաց զիւր
սբ հոգին ։

Աղօթք ։

Տէր իմ յսքս, որ վն սիրոյ ի-
մոյ մեռանելով ՚ի վր խաչին՝
աւանդեցեր զքո զհոգիդ ՚ի
ձեռս Հօր. շնորհեա և ինձ հո
գևորապէս ընդ քեզ մեռա
նիլ, և ՚ի ժամ մահուան իմոյ
՚ի ձեռս քո աւանդել զհոգի
իմ. ամէն ։

Քահանայն յորժամ զձեռն իւր նշ-
խարին արկանէ ՚ի սկիհն , նշա
նակէ զէջումն Քսի ՚ի
դժոխս ։

Աղօթք ։

Տէ՛ր իմ յս քս , որ խորտակե լով զզօրութիւն մահու և սատանայի՝ իջեր առ սուրբսն ՚ի դժոխս , և ազատեցեր անտի զհոգիս հարցն սրբոց · Հեղ զզօրութիւն ամենայնին արեան քո ՚ի հոգիս հաւատացելոց ննջեցելոց , զի սրբակելք ՚ի մեղաց մտցեն ՚ի փառսն յաւիտենականս · ամէն ։

Քահանայն յորժամ ասէ զաւան ո՛յ՝
նշանակէ զձայրն Եղամայ ՚ի ժամ
մահուանն զոր ձայն սաստ
չէլեալն զոր տեսին ։

Աղօթք ։

Տէր իմ յս քս, որ համբերելով անտանելի տանջանաց արարեր՝ զի բազումք բաղխելով զկուրծս իւրեանց դառնային, և լային զմեղս իւրեանց. շնորհեա և ինձ դեամբք չարչարանաց քոց ՚ի խորոց սրտէ զղջանալ ՚ի մեղաց իմոց, և մի՛ ևս երբէք անկանիլ ՚ի նոյնս ։

ամէն ։

Ք․

«Ի՛ պատանայէն մաշաչեցին զմարմինն քո՝
նշանակէ զնաղաղութն քո։

Աղօթք ։

Տէր իմ Յիսուս Քրիստոս, որ ՚ի նորափոր գերեզմանի ծածկիլ և թաղիլ կամեցար. տուր ինձ զսիրտ նոր, և զհոգի նոր, զի և ես թաղեալ, և ծածկեալ ընդ քեզ՝ արժանացայց մասնակից լինիլ յարութեան քում. ամէն ։

❧ ❧ ❧
❧ ❧
❧

Ինչպէս այն յորժամ մաքրէ զմա-
րմինն, և զմեղսն՝ նշանակէ
զօծութիւն ա՛յ մարմնոյն ջրէ,
և զղղոտելն ա՛յ
չարաճով։

Աղօթք.

Տէ՛ր իմ յի՛ս ք՛ս, որ յետ մա-
հուան քո յանձնառուեր իւղով
անուշից օծանել, և ը̅դ կտա-
ւով պատել 'ի յովսեփայ, և
'ի նիկոդիմոսէ. տուր ինձ կա-
րողութիւն, զի արժանի եղէց
ը̅դ հոգւով ճաշակել զամենա-
սուրբ մարմինդ քո։
ամէն։

Քահանայն յորժամ աղօթէ յետ ճաշ-
շակմանն, նշանակէ զյարութ-
եան ժամն ։

Աղօթք ։

ՏԷՐ իմ յս քս, որ յարուցեալ
'ի մեռելոց 'ի կնքեալ գերեզ-
մանէն կոխելով զզօրութիւն
մահու արտաքս ելեր ․ շնորհ-
հեա ինձ, զի և ես ելանելով
արտաքս 'ի մեղաց իմոց նորո-
գեցայց նորոգութեամբ կենաց,
և ընդ քեզ յառնելով արժա-
նի եղէց մտանել 'ի փառսն քո-
ամէն ։

Քահանայն յորժամ խաղաղութի՛ւն տայ ժողովրդեանն՝ նշանակէ զմին երևելն Տ̅ծ̅նն, և այլ ճերպայ եւրոյ ։

Աղօթք ։

Տէր իմ յ̅ս̅ ք̅ս̅, որ զկենի յարութեն քո բ̃զմ սիրով մխիթարեցեր զմայր քո, և զաշակերտս քո՝ երևելով նոցա ․ շնորհեա՛ զի և ես եթէ ոչ յայսմ աշխարհի, սակայն 'ի հանդերձելումն զփառս քո դէմ յանդիման տեսանել արժանացայց ․ ամէն ։

Քահանայն յորժամ առէ զպէտքն
աղօթս, նշանակէ զխաւարումն
որ եղեւն ժամն ընդ աշխ
հերրորդ եւր ։

Աղօթք ։

Տ՟Ր իմ յ՟ս ք՟ս, որ զաւուրս քառասունս սիրելաբար շրջեցար ընդ առաքեալս քո, ուսուցանելով նոցա զխորհուրդս հաւատոյ մերոյ. ուսո՛ և ինձ ուղղել զ՟մ զգործս իմ ըստ կամաց քոց, զի մի՛ երբէք խոտորեցայց 'ի ճ՟պհաց պատուիրանաց քոց. ամէն ։

Քահանայն յորժամ տայ ողջոյն
խաղաղութե՛ ողջունէ զժն համ
բարձումն յերկինս ։

Աղօթք ։

Տէր իմ յս քս , որ յետ քառասուն աւուրց առաջի աշակերտաց քոց փառաւորապէս համբարձար յերկինս ․ շնորհեա ինձ , զի մն սիրով քո զաշխարհս արհամարհելով միշտ յաւիտենական բարեացն ցանկացայց , և ընդ քեզ հրճուել յարքայութեն քում արժանի եղէց ․ ամէն ։

Քահանայն յորժամ օրհնութի՛ն տայ ժողովրդեանն , նշանակէ զի-ջումն հոգւոյն սբ̅յ 'ի վր̅ առաքելոց :

Աղօթք :

Տր̅ իմ յս̅ քս̅ , որ հաճեցար առաքել յերկնից զհոգին քո սբ̅ 'ի վերայ աշակերտաց քոց որք 'ի միասին աղօթէին , սր-բեա՛ զսիրտ իմ յա̅մ աղտեղու-թէ , ամ̃ զի հոգին սբ̅ պատանե-լով զիս իւր արժանի բնակա-րան՝ զարդարեսցէ զիս պար-գեւօք շնորհաց իւրոց ․
ամէն :

Քահանայն յորժամ ընթեռնու ըզչ-
ցեքին աւետարանն, նշանակէ զխո-
բողոքումն ուղղ հաւատոյն ջանի, և
զմկրտութիւն, զոր առնէին
առաքեալքն ։

Աղօթք ։

Տէր իմ յս քս ; որ առաքե-ցեր զաշակերտսն քո քարո-զել ամ ազգաց զսբ մարդե-ղութիդ քո, և մկրտել զնոսա յանուն հօր, և որդւոյ, և հոգ-ւոյն սբյ ։ շնորհեա ինձ ամբիծ պահել զուղղափառ հաւատ քո, զոր ընկալայ 'ի մկրտութե իմում, և զամ պատուիրանս քո յօժարութբ կատարել մինչև 'ի մահ, որպ զի արժանի ե-ղէց 'ի հանդերձելումն զքեզ ընդ հօր, և ընդ հոգւոյդ սբյ օրհնել ։ ամէն ։

Օղջման

Աղօթք ։

Տէր իմ ա՟ծ յ՟ս ք՟ս, զղջանամ և փոշիմանիմ ես բոլորով սրտիւ իմով յամենայն մեղաց իմոց, վ՟ն զի դառնացուցի զամենասուրբ բարութիւնդ. և առաջադրեմ այլ ոչ ևս մեղանչել միջնորդութ՟բ քոյին ամենազօր օգնութեանդ ։
ամէն ։

Աղօթք վա՟ հնգից վիրացն յս՟ի ։

Լեզուք հոգւոյ իմոյ անձկեալ առ ոտս քոյս սրբազանս՝ ո՛վ բարի յս՟ , աղերսանօք մաղթեմ'ի քէն ։ թեթեւեա՛ 'ի սրտի իմում զհինգ առաքինութիւս զայսոսիկ; զհաւատ, զյոյս զսէր , զապաշխարութիւն , և զառաջադրութիւն ոչ երբէք մեղանչելոյ ըղդէմ քում ա՟ծայնոյ հրամանի ։

Աղօ՟ վիրս աջոյ ձեռանն յս՟ի ։

Աղաչեմ զքեզ լիութե՟ տենչանաց հոգւոյ իմոյ՝ ո՛վ բարի յս՟ ։ շնորհեա՛ ինձ միջնորդութ՟

մի․

վիրաց աջոյ ձեռին քոյ զհաստատուն հաւատոյ. Քեզ ահա ուխտեմ հաւատալ զբնաւ մասնկունս հաւատոյն քրիստոնէականի, և պատրաստեմ զիս վասն նորին հաւատոյ հեղուլ զարիւն իմ. վ͞ն զի ծնեցեալ եմ ես յայսմիկ սրբազանում հաւատոջ. յայսմիկ մնեցեմ, և յայսմիկ կամիմ մեռանիլ։

Աղօթք վերջին յաղագս յետ մահու յուսոյ.

Միջնորդութ͞ սրբազանի ձախոյ ձեռին քոյ խոցեցելոյ աղաչեմ զքեզ ո՛վ բարերար, ամրացո զյոյս կեցուէ իմոյ հաստատեցելոյ 'ի քեզ. օրհնեցէ՛ լիցի քոյդ բարեգթութիւն, որ միշտ քաջալերես զիս 'ի յընդունել զթողութիւն մեղաց իմոց.

ոչ երբէք դադարեցայց 'ի պատմելոյ զքոյդ ողորմութի, զի լուծայցեր զիս արեամբ քով պատուհականաւ, և ետուր զանձն քո 'ի մահ վն սիրոյ իմոյ. արդ տուր ինձ զլոյս կատարեալ, զի 'ի քեզ միայն ապաւինիցիմ։

Աղօ. վէրս աջոյ ոտին յսի քսի։

Միջնորդութ սրբազանի աջոյ ոտին քո խոցեցելոյ ով բարեյն, ուղղեա զիս 'ի ճանապարհս սիրոյ քո ածայնոյ. քանզի կամիմ սիրել զքեզ մինչև յաւիտեան. ոչ միայն վասն բարերարութեն զոր ինձ արարեր, այլ և վն քոյոյ արժանապատուութեն. և զի դու ասացեր, որ սիրէ զիս, սիրեսցի 'ի հօրէ իմմէ։

Աղօ

Աղօ· վերջ ճաշակոյ մարմնին յետ ճաշու:

Միջնորդութեամբ սրբազանի ձախոյ տուին քո խոցեցելոյ ով բարի Յս, շնորհեա ինձ զզղջումն մեղաց իմոց: վայ է ինձ եղկելւոյս, երանի թէ ոչ երբէք անզգամեալ էի առաջի քո: բայց դու ով Տր իմ անոխակալ, տուր ինձ զարտասուս մաքսաւորին: և զզղջումն պոռնկին, զի լայցեմ զտիւ և զգիշեր վա թշուառութե իմոյ:

Աղօ· վերջ սրբազանին հողին յետ ճաշու:

Որդ՚, ուր գտանեմ զանդորրութի մտաց, եթէ ոչ ՚ի խոցուածս կողի քո սրբազանի ով բարի Յս: ես ցարդ այլ ստամբեցայ ՚ի քոյոց սրբոց պատուէրի-

տուէիրանայ. բայց այժմ դառ-
նամ առ քեզ ո՜վ զանազանակ
որդին, և առաջադրեմ ինձ
այսուհետև փախչել 'ի մեղաց
և գործել զարդարութի՛ն. տո՛ւր
ինձ. ուրեմն զքոյդ երկայն-
մտութի՛ն, որ համբերեցեր վ՜ն
իմ 'ի մ՜ջ խաւչին:

[illegible]

19 Մայիս, 66 Երուսաղէմ

Մեսրոպ Տէր Խաչատուր-եան

ՏԱՐՕՆ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ
[illegible]
[illegible] ՏԷՐ ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ